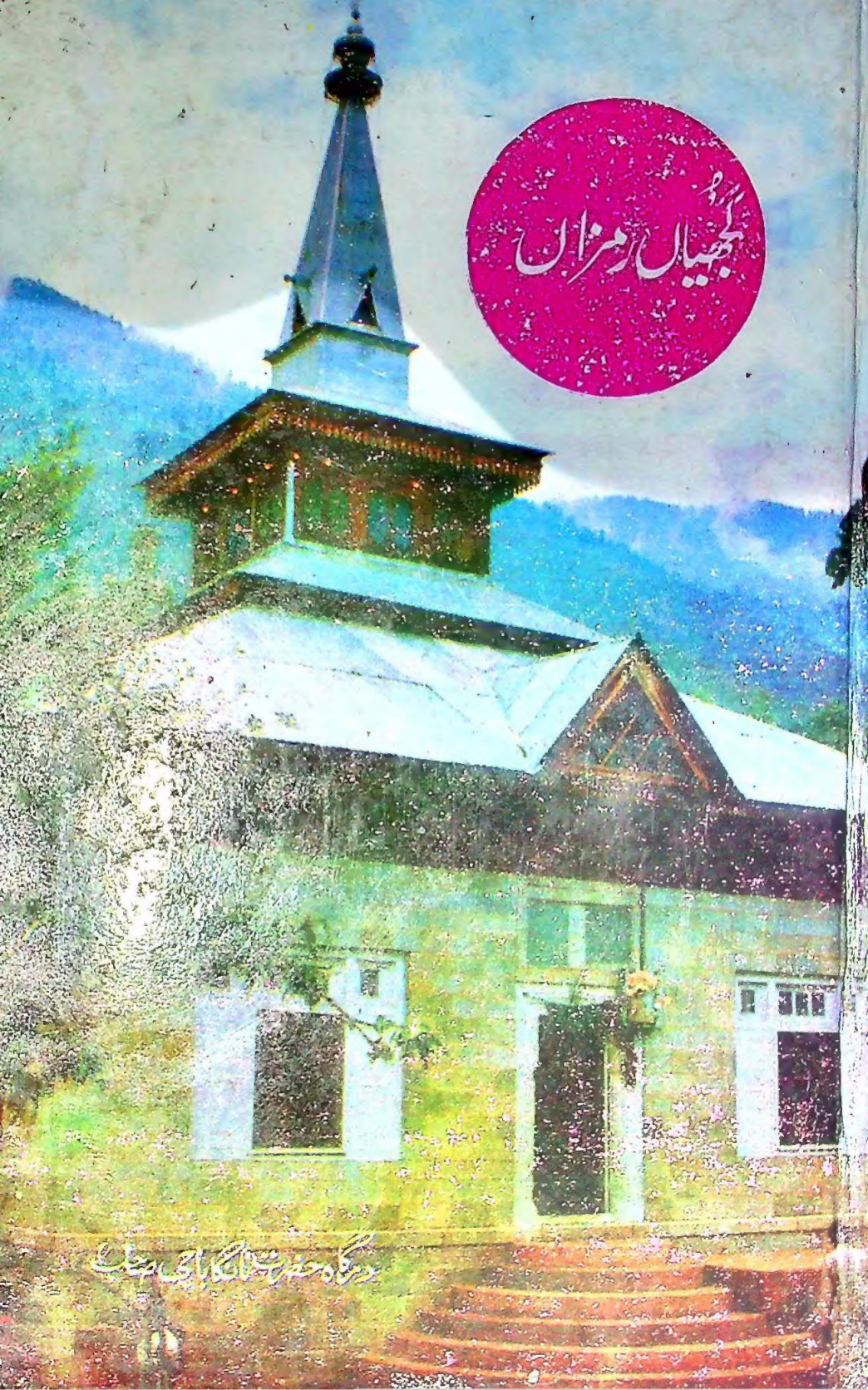

گجھیاں ریزان

درگاہ حضرت امام اہل بیت

1898
1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

مجاہد حضرت امیر المومنین علیؓ

گیمیاں خزان

خبروں مانگانی

پیش رو کی رہنمائی (سیکھ)

سبحہ حق شاعر دے نال محفوظین

نال :- سید رحمت شاہ

قلمی نال :- مجروح ملنگانی

پتہ :- موضع ملنگام - بانڈی پورہ کشمیر

سال اشاعت :- ۱۳۲۵ء

تعداد :- پین سو

قیمت :- ۲۵۰ روپے

سرورق :- درگاہ عالیہ حضرت نالنگا باجی صاحب - سید آباد - ملنگام - بانڈی پورہ

فولٹ :- غلام محی الدین وانی

کتابت :- محمد یوسف مسگر

۱۱ - سید اقبال ملنگانی

پہاڑی سیکشن کلچرل اکادمی لال مٹی نہرگیر

۱۲ - کتاب گھسر

مولانا آزاد روڈ نہرگیر

۱۳ - مجروح ملنگانی

موضع وڈا کھانہ ملنگام - بانڈی پورہ کشمیر

۱۴ - سید مظفر حسین شاہ ساکنہ بریلوی، کالا کوٹ

فهرست

۶	اپنی گل
۹	پیش لفظ
۱۴	گنجیاں زمراں نا شاعر
۱۹	ہک گرامی نامہ
۲۰	حمد
۲۳	نعت
۲۶	تفسیر سورہ فاتحہ
۳۱	شان نزول تہ ترجمہ [سورہ اخلاص
۳۲	قصیدہ در شان غوث الاعظمؒ
۳۸	دربیان آرمالش سیدنا غوث اعظمؒ
۴۵	کرامت غوث الاعظمؒ

- ۴۹ شجرہ نسب حضرت نالنگا باجی صاحب
- ۷۳ کرامت حضرت نالنگا باجی صاحب
- ۸۰ " " " " "
- ۸۵ " " " " "
- ۸۹ " " " " "
- ۹۵ " " " " "
- ۱۰۱ ہک واقعہ کرامت حضرت نالنگا باجی صاحب
- ۱۰۶ کرامت حضرت نالنگا باجی صاحب
- ۱۱۳ " " " " "
- ۱۱۷ " " " " "
- ۱۲۳ حضرت نالنگا باجی صاحب دی کرامت دا واقعہ
- ۱۲۷ حضرت نالنگا باجی صاحب مُرشد دے دربار پُچ
- ۱۳۳ شانِ حسین پُچ ہک واقعہ
- ۱۴۱ تنجمر
- ۱۴۴ اک حدیث قدسی دا ترجمہ
- ۱۴۹ امیر المومنین خلیفہ دوم (سیدنا عمر فاروق)
- ۱۵۲ جنت تہ جہنم دے بارے پُچ
- ۱۶۲ قصہ حضرت ابو حفص
- ۱۶۹ تسلیل حضرت ابو حفص

- ۱۴۲ مال دا حق
- ۱۴۴ کرامت حضرت بابا مهر علی شاه
- ۱۸۱ حدیث غار داترجمه
- ۱۸۹ الصلوة
- ۲۰۰ قصه حضرت ابراهیم ادهم
- ۲۰۳ واقعہ حضرت ابراهیم ادهم
- ۲۰۷ حکایت
- ۲۱۰ قصه حضرت حبیب عجمی
- ۲۱۴ علی بن عثمان
- ۲۱۸ قصہ یک صحابی حضرت مکی دا
- ۲۳۳ کرامت یک درویش دی
- ۲۳۵ حضرت خال بن ولید دا یک قصہ
- ۲۳۸ در بیان توبہ حضرت ابو علی شقیق
- ۲۴۱ قصہ اک درویش خدامت دا
- ۲۴۵ قصہ حضرت ابو عبد اللہ احمد بن یحییٰ
- ۲۵۰ کُلُّ مَنْ عَلَيْهِمَا فَاَنْ

اپنی گل

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نَحْمَدُہٗ وَنَسْتَعِیْنُہٗ وَنُصَلِّیْ عَلٰی رَسُوْلِہِ الْکَرِیْمِ

کُنْتُمْ خَیْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالْبَعْرِوْفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ (القمان)

ترجمہ۔ ساریاں اُمتاں بچوں نہیں اک بہتر اُمت ظاہر کیتی ہو
جیٹری لوکاں کو نیکی دی طرف راغب کردی ہو بُرائی یقین روک دی ہے۔
وَبَلَّغُوا اِلٰی النَّاسِ وَلَوْ كَانَ حَسْبُ يٰثِشًا بِالحِیثِ
ترجمہ۔ آساں کو ل پہلائی دی اک ہی گل کیاں نہ ہووے دو جیاں
تک پہچاد۔

قارئین حضرات قرآن ہو رحریت دی روشنی پنج ایہہ گل روز روشن
دی طراں عیاں ہے کر انسان کو اک دوجے دی پہلائی ہو نیکی دے
پنج بڑھ چڑھ کے حصہ کینا چاہیدا ہے۔ ہو بُرائی تے اک دوجے
دی اصلاح کرنے دافسرض عالم ہوند ہے۔ آج دے اس جدید
دور پنج جس کو سائنسی دور وی آکھیا بجلدا ہے۔ جتھے سائنس

سنن اپنے نت نویں کمالات ہو رہی جو بات نال انسانی ذہن منتشر
 کیسا دے، اُتھے انسان اپنی مذہبی ہو رہی اخلاقی قدرات تھیں محروم
 ہوندا جا رہا ہے۔ ایسے حال پنج انسانی ذہن کو اپنی اصلیت دی
 طرف متوجہ کرنے دی سخت ضرورت ہے۔

انہاں گلاں کو مد نظر رکھ دیاں ہوئیاں میں قلم چانا اپنا
 فرض سمجھیا تے قرآن ہو رہی حدیث تھیں علاوہ چند بزرگان دین
 دے واقعات قلم بند کیے جنہاں بزرگان نے خوف الہی ہو رہی
 پنج اپنیاں مثالیں قائم کیتیاں دیاں ہن۔ ہو رہی جنہاں دے کارنامے
 آئندہ نسل واسطے سنگِ میل دی حیثیت رکھدے ہن۔ خاص کر
 دینی معاملات پنج انسان دے روحانی جذبات کو دین دی طرف متوجہ
 کرنے دی اک معمولی کوشش کی تھی گئی ہے۔ روزمرہ دی زندگی
 پنج پیش آنے والے معاملات اُتے خاص کر روشن باہی گئی ہے
 تاکہ انسان دا ذہن اس تیز رفتار زندگی دے نال نال اپنی روحانیت
 کو دی سنوار سکے ہو رہی ایمان دیاں تقاضاں اُتے صحیح اُتر سکے
 عبادت ریاضت ہو رہی سخاوت تھیں علاوہ تقویٰ ہو رہی سہجہ کاری
 ماں باپ دے حقوق نیکی ہو رہی پہلائی دی جزا ہو رہی دی سزا
 تھیں دی آگاہ کیتا گیا ہے۔ کتاب دانان ”گھنیاں زمناں“
 رکھیا ہے جیہڑا کتاب دے اندر شامل مواد دا پہر پہورا حاطہ کردا ہے۔

امید ہے کہ قارئین حضرات کو کتاب پسند آسی
 ہوور سائل دے حق پنج دعلے خیر و مغفرت فرما سن ۔
 اللہ تبارک و تعالیٰ اسان تمامان کو دین حق دے رستے
 تے چلنے دی توفیق عطا فرماوے ہوور خاتمہ بالا ایمان نصیب
 ہووے۔ آمین۔

میں انہاں سب حضراتاں دا دل دیاں گہریاں نال شکریہ
 ادا کرداں جہناں کو ایہ کتاب چھاپنے دی تحریک تہ نالے اوہ
 حضرات جیہڑے قدم قدم تے مٹری حوصلہ افزائی کردے رہے
 ہوور جہناں قلم، سچے، داحے، درے مٹری ہتھ بٹائی کیتی انہناں
 پنج :- جناب محمد اقبال ملنگامی صاحب

جناب سید جماعت علی شاہین صاحب

جناب سید مظفر حسین شاہ صاحب

جناب فاروق الوارمرزا صاحب

جناب محمد یوسف مسگر صاحب

جناب محمد نواب خالصاحب

انجن سادات، ملنگام (سید آباد)

محب روح ملنگامی

ڈاکٹر جہانگیر دانش
پروفیسر ڈگری کالج پلوامہ

پیش لفظ

اَوّل تے کچھ شوق نہ کسے کون قصہ اَنج سُنیدا
جو سُندا سو اُتلا قصہ کوئی نہ مِزراں پُئیدا

مَجروح ملنگامی داناں پہاڑی ادب پنج نواں ہنیدہ بلکہ اگر ایہہ آکھیا
جُملے کہ اوہ نویں ادب دے پیرانے شاعر بن غلط نہ ہوسی۔ اِس دی تصدیق
اُن دے کلام حقین دی ہوندی ہے کہ اُنہاں سُن احترام رِواست دی بنیاد تے
جدت دی بڑی خوبصورت عمارت تعمیر کیتی دی ہے۔

مَجروح ملنگامی دی شاعری پنج کشمیر دی مِٹھی مِٹھی خوشبو ہسی دی
ہے اِس پنج جتھا ہک طرف فکر و نظر دی بالیدگی موجود ہے، اُتھی
دوئی طرف تازگی و توانائی دی دیکھنے پنج ایس دی ہے۔ مَجروح صاحب
ہک حساس شاعر بن۔ اُنہاں سُن شاعری دی مختلف اصناف پنج
اپنے دل دا درد کاغذ تے ڈھیلیا دا ہے۔ جتھا تک ”گجیاں مِزراں“ دا
تعلق ہے، شاعر سُن مجموعے دا آغاز حمد باری تعالیٰ نال کیتا دا ہے
ہمہر نعت رسول دے علاوہ خُلقائے راشدین، صحابہ کرامؓ، حضرت
حسینؓ، حضرت خالد بن ولیدؓ، حضرت غوث الاعظمؒ، حضرت

ابراہیم ادیم، حضرت ابو حفص، حضرت ابو علی شفیق، حضرت نالنگا
 بابی، ہور کئی دوسے اولیاء کرام دی شان پنج عقیدت دانڈرانہ پیش
 کیتا دا ہے۔

نعتیہ کلام دا ایہہ رنگ دکھ کا پتہ چلدا ہے کہ شاعر اس نازک ہور
 حاس موندو غ شعر حقین بخوبی واقف ہے۔

لا اشنائی بلبل تائیں پھیرے پنج گلزاراں
 شمع اتے سڑدے دکھے پھڑپٹنگ ہزاراں
 منزل لقب خدائیں ملیا دلیل صفت سنائی
 مدثر تے یسین دی سورہ شان اسی پنج آئی

نعتیہ کلام دے بعد تفسیر سورہ فاتحہ دا خلاصہ منظم نسب
 نامہ حضرت نالنگا بابی مناقب حضرت غوث الاعظم حضرت حسینؑ
 ہور اولیاء کرام دی شان پنج گھلے عقیدت "ماں دی خدمت" ہور
 کل من علیہما فان "عنوانات دے تحت دو نظماں حکایات ہور
 تبلیغی قصے شامل ہین۔

اللہ تعالیٰ دافسرمان ہے،
 اِنَّ السَّاعَةَ اَتَتْهُ اَكَادُ اَخْفِيْهَا تَجْزِيْ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا
 تَسْعٰهُ طہ۔ ۱۔

(نیسلے دی کہڑی جس کو اس چھینے دا ارادہ رکھدے ماں ایسے)

والی ہے تاکہ ہر نفس کو اُردی سعی دے مطابق بدلے ملے۔
 کل من علیہا فان" مجروح ملنگامی دی ہک عمدہ نظم ہے اس
 پنج ادہ تسخیر کائنات دا عزم کر دے ہین۔ مگر نال ای نال ادہ لفظ آغاز
 دا بھی احساس رکھ دے ہین۔ ادہ اکھ دے ہین کہ جیڑے لوک بلندی تے
 گئے دے خواہشمند ہین انہاں کو پستی دا وی خیال رکھنا چاہیدا۔ انہاں
 دا خیال ہے کہ انسان کو اپنی جڑاں تھیں رشتہ ہرگز ہنیہ تروڑنا چاہیدا
 بلکہ اُندی جڑاں اندے وجود دا سرچشمہ ہوندیاں ہین۔ نظم علامتی ہے
 ہور پڑھنے والے تے دھڑنگا اثر چھوڑ دی ہے۔ مجروح دی نظم "ماں
 دی خدمت" وی اچھی نظم ہے۔ غرض ایہہ کتاب پند و نصائح دا
 خزانہ ہے۔

مجروح ملنگامی فنِ شاعری دی پوری واقفیت رکھ دے
 ہین انہاں کو عروض و قواعد ہور زبان و بیان تے کامل دسترس ہے
 مجروح ملنگامی روایتی شاعری دے علمدار ہین۔ انہاں دی شاعری
 تے "سی حسرتی" دا زبردست اثر ہے۔ اندے کلام پنج زبان و بیان
 دی سادگی ہور صفائی نظماں پنج اسلامی رنگ اُندی خصوصیات ہین۔ ادہ
 دل دی گل کو عام طور تے روایتی علامتاں ہور اشاریاں پنج بیان کر دے
 ہین۔ ادہ حضرت نانکاباچی تھیں زبردست متاثر ہین ہور اکثر ترک
 دنیا ہور دنیا سبزیاری دا اظہار کر دے ہین۔ مجروح ملنگامی دا ذہنی
 رجحان ہمیشہ فطرت ہور اُردے اظہار دی طرف رہندا ہے۔ مجروح

ملنگامی دا شمار پہاڑی دے صف اول دے شاعراں پنج ہوندا ہے۔
 مجروح ملنگامی ماضی ہور حال ہی دا شاعر ہنہ اگرچہ اسدی شاعری
 دا سفر تاریخ ہور تہذیب دے طلسم خانیں تھیں شروع ہوندا ہے۔
 اُس دے اظہار دا انداز اُسکو اپنے دالے گل واسطے دی ہک سوالیہ نشان
 بنا چھوڑا ہے۔

اس مختصر جائزے پنج مجروح ملنگامی دی شاعری دے مختلف
 پہلوں تے تفصیل گل ہنہ ہر سکدی۔ البتہ ایہہ وثوق نال آکھیا جُل سکدا
 ہے کہ مجروح ملنگامی ہک صاحب اسلوب شاعر ہن۔ راندے فکر ہور
 احساس دا سرچشمہ اُندی تہرقی دی اعلیٰ تمدنی، تہذیبی ہور علمی
 ردا اُتار ہن۔ انہاں تصوف ہور اصول تصوف کو کمال سادگی نال
 علامتاں دے طور استعمال کیتا ہور انہاں کو آفاقی بنا چھوڑیا۔ ایہی
 عمل اُندی شاعری دی پہچان ہے۔

مجروح دے الفاظ شعری ترکیباں، علامتاں استعارے اس
 درجہ نویں ہن کہ قادی ہور ناقد دواں واسطے آزمائش دا حکم رکھدے
 ہن۔ اس رائے دی تصدیق واسطے گھیاں دھڑاں حاضر ہے۔ پہلی ای نظر
 پنج لُٹاں کو اندازہ ہو گئی کہ فکری سطح تے اُندے شعراں سُن ہک نواں
 محیاں دا جہان ترتیب دتا ہے جیہڑا بصارت توں زیادہ بصیرت
 تے مبنی ہے۔ نادر بحر اں پنج آکھی گئی دیاں نظماں ہور مناقب ہور
 انہاں پنج الفاظ دا جمیا لیا تی ہور تخلیقی استعمال فن شعر تے مجروح دی

ماہرہ گرفت داپتہ دیندا ہے۔

کشیر پنج مسلماناں دے دور دا آغاز صوفیائے کرام ای دی
ذات نال ہویا۔ اسدے بعد خاص و عام، شاہ درویش سبھی سُن اُندی
بے غرض ہور پاک نفس درویشاں ہور مردانِ خدا نال اپنی عقیدت و محبت
اظہار کیتا۔ ہور کشیر دے گوشے گوشے پنج خالقاں تے روحانی
مکڑاں دا جال پکھ گیا۔ لوکاں کو انہاں ہزرگاں ہور اُندی خالقاں
نال جیڑی دالہا تے عقیدت ہور قلبی تعلق آسا ہور اُندی طرف رجوع
دی جیڑی کیفیت اسی اُسا معمولی جیا اندازہ ”گھیاں رمزاں“ تھیں
ہوندا ہے۔

”گھیاں رمزاں“ دے مطالعے تھیں پتہ چلدا کہ مجروح ملنگامی
عشق دے سمندر پنج تاریاں مار رہیا ہور اسدے سینے پنج عشق
دی اک لگی دی ہے۔ ماہڑی پُر خلوص دعا ہے کہ ایہہ اک کدے
دی ٹھنڈی نہ ہوئے ہور جد تک ایہہ اک اُندے سینے پنج موجود
رہی تہ پہاڑی ادب نعتیہ کلام نال مالا مال ہوندا رہی۔

”گھیاں رمزاں“ مجروح ملنگامی دی پہلی شعری کتاب ہے۔
لیکن کتاب دے مطالعے تھیں پتہ لگدا کہ ایہہ کسے پختہ مشق شاعر
دا شعری کمال ہے۔ اہل اللہ دے حالات ہور کرامات دا اس قدر
خوبصورت ہور پُر تاثیر بیان اپنی مثال آپ ہے۔ بالخصوص مجروح
ملنگامی حضرت نانکابا جی دی ذات بابرکت ہور کرامات و کمالات

تھیں زبردست متاثر نظر آ رہے ہیں۔ حضرت نانک باجی پہاڑی قوم
 دا فخر ہو اور لیلے کشمیر دا تاج ہیں۔ مجروح سن حضرت نانک باجی
 ہور ان دی کرامات کو منظوم پیرائے پنج پیش کر کا پہاڑی قوم تے احسان
 کیسا دا ہے۔

مجروح ہک قادر الکلام شاعر ہیں۔ ادہ غزل ہور نظم دی
 اصناف تے کامل قدرت رکھدے ہیں۔ نظم نگاری کو اندی طبیعت
 نال خاص نسبت ہے۔ انہاں سن خوبصورت ہور پُر اثر نظماں
 لکھیاں دیاں ہیں۔ انہاں کو پہاڑی زبان تے مکمل عبور حاصل ہے۔ ادہ
 بنڈاں دی ترتیب و تقسیم پنج جدت کاری نال کم کہندے ہیں۔
 مجروح اپنے مقاصد دی ادا کیگی واسطے نویاں ترکیباں کھنڈ
 کہندے ہیں ہور ہک توانائی و قار ہور سنجیدگی دا احساس دیاں دے
 ہیں۔ لیکن جتھا جتھا خیالات دی سنجیدگی شعریت تے غالب آگئی دی ہے
 اٹھا شعر تا شیر تعین محروم ہو گیا دا ہے ہور محض کلام منظوم بن کارہ گیا دا
 ہے۔ بعض جاںیاں عربی ترکیباں ہور تفصیل الفاظ دی پہر مار دا احساس
 دی ہوندا ہے۔ لیکن جتھا انہاں سادہ الفاظ پنج احساس و فکر کو پر دے
 دی کو شش کیتی ہے۔ اٹھا انہاں دا کلام دل پنج اُتر گیندا ہور فن کمال تے
 نظر ایندا ہے۔

مجروح ملنگی عشق دے رستے تے ٹر پینے دے بعد
 خطرات کو خاطر پنج ہنہ آئندے، بلکہ اپنی سخت جانی دا اظہار کر دے ہیں

محبس روح ملنگامی دی شاعری کو کسی وی ذافیے یا طریقے نال دیکھئے
اُسا ہر شعر کافی دیر تک ٹساں کو متاثر کردار ہسی۔ محبس روح دی
شاعری داخلیت ہور خارجیت دویاں پہلواں دا احاطہ کردی
ہے ہور انڈی کامیاب ترجمانی دی۔

محبس روح ملنگامی نظم دا ہک مکمل شاعر ہے اسی نظم دا
صوتی صُن ہور معنوی محاسن، لفظاں دے مناسب استعمال ہور بہتر
ہور خوبصورت مضامین دے ابلاغ و ترسیل تے منحصر ہے۔

محبس روح دی شاعری پنج عشق دی حرارت آپج ہور گرمی انڈی
شاعری دے رنگ کو خوبصورت دلکش ہور جاذب نظر بیندی
ہے۔

محبس روح، اُمید ہے خوب تھیں خوب تر دی تلاش پنج اپنے آپ
کو دُہرائے دی کوشش نہ کرسی۔ ہور ایہہ دی توقع ہے کہ پیاری شاعری
پنج انڈا ایہہ مجھ دے گنجیاں رمزاں بھری وقعت دی نظر نال دکھیا
گیسی۔

میں غمخوار نہ رہی ہور بہر حال توقع رکھداں کہ ”گنجیاں رمزاں“
دب دے سچیدہ ہور پُر خلوص قارئین واسطے یک تحفہ ہووی۔
خدا کرے زور قلم ہور زیادہ۔

جہانگیر دانش

گجھیاں و سزاں ناشاعر

محبس روح ملنگامی ماہڑے بہوں قریبی
دوست وی ہین تہ اپنی مالی نسبے نے لحاظ نال ہک قابل احترام شخصیت
وی۔ میں پھلے ڈیڈھ دہاکے تھیں اُنہاں فی شاعری ای ہنہی بلکہ اُنہاں
فی زندگی نے اکثر مرعلیاں ناوی شاہد ہاں۔

کلچرل اکادمی نے پہاڑی شعبے نال وابستگی فی وجہ سنگ ماہڑا
براہ راست تعلق اکثر پہاڑی شاعران نال جڑیا تہ محسوس ہور وی
اُنہاں بچوں ہک ہین، اُنہاں فی بیشتر شاعری ماہڑی نظر اں تھیں گزری
ہے۔ میں شروع تھیں ہی جہناں پہاڑی شاعران کی پسند کیستہ اکثر شوق
نال پڑھیا ہے محسوس اُنہاں شاعران فی فہرست پنج ساریاں تھیں
مُہرے ہین۔

محسوس جہراں آپے سادہ لوح، سنجیدہ، خوش طبع تہ

ہیمین اُسے طراں اُنہاں ناکلام دی سادہ، عام فہم تہ پرکشش ہے
 تصوف تہ روحانیت اُنہاں فی میراث ہے "گجھیاں رمزاں" پنج دی
 روحانیت یہ تصوف ناپک بے پناہ سمندر ٹھاٹھاں مارنا نظری
 اونا ہے۔ مجسروح فی شاعری پنج سنجیدہ قارئین فی توجہ اپنے
 داہر موڑنے فی پہر پہور صلاحیت ہے پہانویں جے زیر نظر مجموعے
 پنج تمام مشمولات روایات اُپر مبنی ہین۔ مگر اس نال اُس قاری واسطے
 جیسڑا اُنہاں فی خوبصورت غزل یاد لچسپ گیتاں ناشیدلئی ہے مجروح
 فی شاعری ناپک ہوو پہلو ابھری تہ باندے اونا ہے۔ مجروح ہک
 نہایت ہی پُرگوشتااعر ہین تہ واقعات نگاری پنج اُنہاں خوب اپنے
 جوہر دے ہین۔ پہاڑی زبان نے نویں غزل گوشتا عراں پنج مجروح فی
 ہک امتیازی حیثیت ہے۔ کیاں جے زندگی نے مسلیاں پنج اُنہاں نے
 رویاں پنج جدت دی ہے تہ اوہ تازہ دم وی ہین۔ اوہ ہمیشاں اپنے تجربے
 مشاہدے تہ احساس پنج بدلنے پنج پوری طراں کامیاب رہے ہین۔

"گجھیاں رمزاں" کی پڑھنے تھیں بعد ایہہ اندازہ کرنا مشکل ہئیہ
 ہونا جے واقعات نگاری پنج اُنہاں نامقابلہ بڑا مشکل ہے۔ فطری
 مناظر کی جسراں اوہ خوبصورت پیرلئے پنج لفظاں نے قالب پنج
 مٹالینن آج نے شعرا فی صف پنج ایہہ اُنہاں ناہی کمال ہے۔
 زیر نظر مجموعے کی پڑھنے تھیں بعد ہک ہوو چیز واضح ہونی ہے

ہے اودہ محض ہک شاعر ہی ہنہ بلکہ قرآن وحدیث نال اُنہاں کی
 ڈوہنگا شغف ہے جسراں اُنہاں بعض قرآنی آیٹاں کی منظوم صورت
 پنج پیش کری تہ اُنہاں فی منظوم تفسیر لکھی ہے۔ اُس نال اُنہاں فی
 قرآن ہمیں نے ادراک نادہ بخوبی اندازہ ہوئی جانا ہے۔ حدیثاں
 یہ صحابہ کرام ہور بزرگانِ دین نے متعلق اُنہاں جیہڑے واقعات اس
 مجموعے پنج شامل کیتے بین اُنہاں نال اُنہاں کسے حد تک پہر پہوڑ
 انصاف کیتا ہے۔

حضرت قبلہ نال گاباجی فی زندگی نے کجھ واقعات تہ اکثر
 کرامت کی اُنہاں سن نظم نے خوبصورت لہادے پنج کامیابی نال
 پیش کیتا ہے۔

ایہہ مجموعہ جتھے پہاڑی شاعری پنج ہک سنگ میل فی حیثیت
 رکھنا ہے اُتے ہی ایہہ حضرت قبلہ نال گاباجی نے عقیدتمنداں واسطے
 سرمہ بصیرت دی ہے۔

پہاڑی شاعری کی ایہہ نواں گلہ سہ مبارک ہووے

فاروق آوار مرزا

چھانہ پورہ، سرینگر

۲۳ اکتوبر سنہ ۱۳۵۶

عزت آب مجسم روح صاحب

السلام علیکم !
 ”گجھیاں رمزاں“ نامسوہ نظر تھیں گزریا۔ انتہائی خوبصورت
 مجموعہ ہے۔ ماہرے خیال پنج پہاڑی زبان وادب نے نگلشن پنج ایک خوشنما
 گلہ سستے نااضافہ قابل دید ہی ہنہ قابل تقلید دی ہے۔ قصہ یوسف
 زلیخا تہ عارف کھڑی حضرت میاں محمد بخش ”نی لازوال تہ شہرہ
 آفاق تصنیف سیف الملوک تھیں پچھے ہک ہور سنگ میل“ گجھیاں
 رمزاں“ ہے۔

”گجھیاں رمزاں“ نی ہک خاصیت ایہہ دی ہے کہ ایہہ
 مجموعہ ٹاں سن ہک عظیم روحانی شخصیت حضرت سید غلام رسول شاہ
 صاحب المعروف نان گاباجی نے ناں منسوب کیتا ہے تہ اس پنج حضرت
 قبلہ نیاں کرامتاں تہ کمالات منظوم صورت پنج پیش کیہتے ہین۔ اس پنج شک
 ہنہ جے حضرت قبلہ نان گاباجی ٹاں نے جد امجد ہین تہ تہاں
 عقیدتمنداناں انداز پنج ایہہ تخلقات منظر عام تہ آندیاں ہین لیکن
 بحیثیت ادیب وی ایہہ ہک عظیم کارنامہ انجام دتا ہے جیہڑا پہاڑی زبان وادب
 نی تاریخ پنج ہک سنہری باب نے طور اُپر یاد کیتا جاسی گا۔ اللہ تعالیٰ ٹاں کو
 اجر عظیم تھیں نوازے تہ خدا کرے زور قلم ہور زیادہ۔

والسلام
 خیر اندیش

سید جماعت علی شاہین، ولی وارڈ، کانڈرل کرسنگر

حمد

اکھاں حمد خداوند تائیں جو مالک ہر سردا
 اُسے حکموں باہجھ نہ ہرگز ذرہ حرکت کردا
 کُن فی کون پیدا کیتی جس خلقت بدھ شماراں
 جن انسان ملائیک ہر شے دنیا باغ بہاراں
 ہے رحیم کریم خداوند دائم صفت سدھایا
 خالق سب مخلوق دا آپے نہ جمیانہ جایا
 ہم سر کوئی نہ ثانی اُس دا واحد ذات کہاوے
 جس دا کوئی شریک نہ دو جالا شریک سدھاوے
 دیہنہ چن تارے روشن کیتے خالق اپنے نوروں
 زمین اسمان پہاڑاں تائیں بخشی صفت حضوروں
 خلقت گونا گونا بنائی آدم، جن، ملائیک
 مٹی کو جس قدرت بخشی اہ صفتاں دے لائیں

ٹھنڈے پانی مٹی بچوں آپے کٹھ لگاندا
 کوئی نہ اُس کو دہن والا کردا جودل آندا
 جنگل جاڑ پہاڑ بنیا کے قدرت کردا ظاہر
 باغال دے پنج مٹھے میوے لائے شماروں باہر
 مٹھے میوے بخشے اُس سُن ہر لوٹے ہر ٹالوں
 جیہڑا کھاوے شکر لیاوے اُس دے فضلاں نالوں
 رنگ گارنگ پھل کھلائے نیلے پیلے ساوے
 کچھ رتے کچھ سرخ گلابی خوشبو نال سہاوے
 لا اشنائی بلبل تائیں پھیرے پنج گلزاراں
 شمع اُتے ستر دے ڈٹھے پہور پتنگ ہزاراں
 ہر رازوں ہر بہیتوں واقف ہر سوچوں خیالوں
 گل نہ اُس تھیں ادھلے کوئی واقف ہر حالوں
 راز دلاں دے سارے جلیے محرم ہر اک گل تھیں
 شاہ رگ کولوں نیٹھے بستہ واقف ہر ہر پل تھیں
 جیا جوں ہزاراں خلقت ادھ پالہنا رسدھاوے
 پتھر دے پنج کیڑے تائیں آپے رزق پہچا دے
 واہ واہ ذات نیاری اُس دی قدرت دہیں داباندے
 نافرماناں تائیں دینا سکھ آرام دلا ندے

پردہ پاندا عیباں اُتے واہ ستار کہا ندا
 بادشاہاں کو در در پھیرے جاں اُزائش باندا
 ڈوبے علماء داں دے بیڑے قہرا ندرجے آوے
 گدا گراں کو شاہ بناندا جے اوہ فضل کماوے
 ہر اک شے بنائی اُس نے پنج زمین آسماناں
 مٹی کو اُس قدرت بخشی بولے نال زبانان
 مالک روز ازل دا آپے جو چاہوے سو کر دا
 اُس دے حکم اگے سب عاجز اُچا دم نہ پہر دا
 روز قیامت جاں رب اسی دفتر کھول حشر دا
 مجسروح اُس تہاڑے کولوں کیوں نہیں تو ڈر دا

نعت

پیہج درود نبی سرور تے نال محبت دل دی
 رکھ آمید نبی دے درتوں ہر مراد ہے مل دی
 ملدا رتبہ مومن تائیں جاں درود گزارے
 یُصَلُّونَ رب فرماندے پنج قرآن سپارے
 کثرت نال درود جو پڑھدا شامل حال نمازاں
 رب دا قرب ملے اُس تائیں من دا اُسیاں نازاں
 رحمت کُل عالم دا بند کے کیا پنج جہاں نال
 نبیاں دا سر کردہ ہو یا وہ محبوب ربّا نا
 اللہ دا محبوب نبی ہے اُچیاں شانال والا
 تاج شفاعت ملیا اُسکو وہ دلدار ہزارا
 جسدی صفت خدا خود کردا وہ واہ صفتاں والا
 نال حلیمی ہے جس کیت دنیا پنج اُجالا

منزل لقب خدا تعالیٰ ملیا دلِ صفت سنائی
 مدثرۃ پلین دی سورت شان اُسی پنج آئی
 شمس الضحیٰ ہے صفت اُسے دی بدرالجبی کہا دے
 نور الہدیٰ محمد عربی شفیع اُمم سدھاوے
 سید المرسلین پیارا مسکیناں دا والی
 عاشقاں تائیں راحت بخشے بلندا خیر سوا لی
 اوہ محبوب پیارا رب دا واہ خصلت کرتھی
 ہر اپنے بیگانے تائیں ملدا نال حلیمی
 یتیم نال محبت رکھدا شاد کرے دلگیراں
 عرش معلیٰ بیٹھن والا ظاہر حال فقیراں
 کردا مدد ضعیفاں تائیں مسکیناں گل لاندہ
 درد مندوں دے درد بندہ اندرون دے دل ہساندا
 ہر ویلے سر سجدے لکھ کے جاں جاں کرن دعائیں
 یارب مٹھے امتیاں کو اک دے پنج نہ پائیں
 مشرک تنگ کرن جس ویلے دین اذیت پہاری
 منگدے خیر اُنہاندے تائیں فضل کریں رب باری
 یارب بخش پدایت اُنہاں سُٹا رستہ جانِ
 دے نظر اُنہاں کو ایسی حق کو اوہ پہچانِ

صدقے اُسِ حلیمی اُتوں صدقے سو سو داری
 جیہڑی گمراہاں دے تائیں کرے ہدایت جاری
 روز قیامت دوزخ اندر بچے کوئی اُمتی جاسی
 شفاعت کر کے پاک نبیؐ تاں بیٹرا بنے لاسی
 یارب پاک نبیؐ دے صدقے مڑیاں بخش خطایاں
 ہمتہ پیر مڑے جو پہلے یا سہوا جو آ سیاں
 نکلے بڑے گناہ سب مڑے جو جو میں تھیں ہووے
 سنت فرض یا واجب جیہڑے فوت رہ تھیں ہووے
 توں ہی بخشہاں کہاویں شاد کریں دل گیراں
 اپنے پاک نبیؐ دے صدقے بخشیں سب تقصیراں
 مجسروح عاجز بندہ تڑا پھیا پنج سزائیں
 تنگ دستی بیماری کولوں یارب بخش شفا میں

تفسیر سورہ فاتحہ

اعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ

دے اماں شیطان دے کولوں دؤر رکھیں وسواسوں
پنج حفاظت تیری رہواں ہر حالوں ہر پاسوں
پیشکے نہ ابلیس کدے وی ہر کم دے بے شکاڑوں
اسم الہی شامل رہوے ہر کموں ہر کاروں

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شروع کراں میں ہر کم تائیں ناں خدا دالے کے
ہوندا ہر اک کم سولّا اس اسم دے لکھے
ہے رحمن رحیم خداوند ہر صفتوں ہر شانوں
درہنہ جن کو جس طاقت بخشی روشن کرن جہانوں
کرد افضل خداوند ہرتے اپنی قدرت پاروں
گنتنی پنج نہ آون جیہڑے کرم کرے درباروں

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

حمد ثنا خداوند تائیں پالہنار کہاوے
خالق سب مخلوقاں تائیں آپے رزق پہنچاوے
جیا جون جو پیدا کیتی بدھ شمار حساںوں
سبھاں کو ادھ بھو پالے باہنڈا خیر جناںوں
اسدے کم ادھ آپے جانے واقف نہ کوئی پستوں
رنگ و رنگ نعمتاں بخشے ارض و سما دے کھیتوں

الْوَاحِدُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ①

نہایت رحم کماون والا مخلوقاں داسا میں
بخشے رزق حساںوں باہر نافرماناں تائیں
ہر دل اندر بسدا آپے سُن داکل فریاداں
جیہڑا اُس درجا کھلووے جہٹ ملن امداداں
سڑدے دل شاد ادھ کردا اُجڑے دل بساںدا
اوہ رحمن رحیم پیارا روندے دل ہساندا

۲۸

مَلِکِ یَوْمِ الدِّینِ

روز قیامت اندر مولیٰ آپے مالک ہو سی
 جس دن مپے پہنیں پہر بھی نہ کوئی کم آوسی
 نہ طبر نہ بچی بچہ، نہ کوئی رشتہ داری
 نہ کوئی دوست حقہ تھہ دسی لگی جان بچاری
 رب قہار اگے اُس دینے تھہ پیر دین گواہیاں
 کل خطایاں ظاہر ہوں جو جو جس کمایاں

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

توں عبادت لائق یا رب تُٹے در فریادوں
 تُٹے اگے سر جھکا کے منگدے ہاں امدادوں
 سجدہ کرن سب تُٹے اگے تو معبود کہاویں
 جیٹرا تھہ تُٹے تھیں منگے فضلوں خیر پُچاویں
 منگدا جو امداد تُٹے تھیں نیتِ دل تھیں کر کے
 تُٹے در تھیں ملدا اُسکو لیندا چہولیاں پھر کے

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ

یارب اسال کو رستہ دےیں سدا رہا راہ جو آیا
جس راہ اُتے مومنوں چل کے فضل العالیہ پایا
بیٹھرا راہ فضیلت والا سطرے کول پہنچا وے
اوہی برکت والا رستہ ہمتہ مٹے بھی آوے
جس رستے کو نعمت بخشی یارب اپنے نوروں
طالب اُس رستے دا میں بھی ہووے فضل حضوروں

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

اوہ کھاراہ عذاباں والا غضب سٹرا جس ہو یا
جس سُن اُس تے پیر ٹکایا اوہ جینے جی مو یا
جس رستے تے آپ نہ راضی اوہ رستہ کہ سوہکھا
یارب میں تے فضل کماویں میں نہ کھاناواں تہو کھا
جس رستے تے چل کے خلقت نافرمان کہا ندی
اُس رستے دی ہیبت کولوں جان مٹری کبر اندی
نہ اوہ رستہ دےیں یارب نہ مٹے مہنہ لا دیں
راہ پھیلیاں دے رستے کولوں فضلاں نال بچا دیں

الامینؑ

کردعا قبول تو رہا پنج اپنے درباراں
 پہنسل خطایاں مٹے اندر وافر بندہ شماراں
 در تیرے میں کھل نہ سکدا عاجز حال سدایاں
 مٹے عیباں داہر نہ دیکھیں بخشیں کل خطایاں

شانِ نزول نہ ترجمہ سورۃ اخلاص

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ ۝
وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

کافر لو کہ ہمیشہ کر دے تنگ بنی سہ در کو
حجت لاندے نہ شرماندے اللہ دے دلبر کو
کُفاراں پاکدن رل کے ایسہ صلاح پکائی
محمدؐ کو لوں جُل کے پُچھاں رل بل سارے پیائی
سبھاں گل مکمل کیتی بہہ کے پکی جانی
بچ دربار دے حاضر ہوئے دیوانے سوداں
کردا طنز بنی دے اُتے اک کافر دیوانہ
تو جس رب دا دعویٰ کیتا اُس دا دہس ٹھکانہ
کہتوں آیا کس دا جایا اتنی گل سمجھاویں
اسیں بھی ایمان لیآواں پکی خیر سناویں
نُن کے گل کُفاراں والی پاک بنی دے دل تے

لگی ادبھی چوٹ ڈوسنگری غور کیساں گل تے
 محبوباں دے دل دے اُتے جاں کوئی صدمہ آندا
 عاشق کو لوں رہن نہ ہوندا دل اُسا کہٹ جاندا
 عشق دی ہے ریت پرانی خوش رکھے دلبر کو
 محبوباں دی خوشی اگے عاشق وارن ہر کو
 پاک بنی آزرده ہوئے خیال دے پنج آیا
 اجن چیت جیسہ بک فرشتے آپیغام سنایا
 کردا حکم خداوند سائیں اپنے دلبر تائیں
 اے محبوباں اینہاں لوکاں صاف اک گل سنائیں
 خالق کل مخلوقاں دارب ادہ غفار کہاوے
 وحدہ لا شریک ہمیشہ اُسی ذات سداوے
 ہر عیبوں ہے پاک ادہ مولیٰ کردا جو دل آیا
 سب بڑیائی اُسے جوگی نہ جیہاں جیایا
 نہ کوئی اُسا ہمسر دوجا ادہ طاقت رحمانی
 عبادت لائق ذات اُسے دی کوئی نہ اُسا ثانی
 اوہی جماندا اوہی مکاندا جو چاہوے سو کردا
 کجھاں کو ادہ تخت بچھاندا تاج سرے تے تہر دا
 کجھاں کو فقیر نہاکے گل پنج کا سے باندا

کُھساں کو آزمائشِ باہ کے دردِ خاک چھاندا
 اُس دے ہتھے قدرت ساری اُس دی سب بڑیائی
 جس نے دیہنہ چن تاریاں تائیں بخشی ہے روشنائی
 کُفاراں دے مُنہ تے لگی اوہ تقیسیطِ ربانی
 دل محبوب دارا ضی رکھیا واہ قدرت سبحانی

قصیدہ در شان غوث الاعظمؒ

پنج بغداد ممبر دے اُتے سوہنا مرد نورانی
 لوکاں کو مخاطب کر کے کردا صفت سُبحانی
 کردا حمد خداوندے دی ممبر اُتے چڑھ کے
 غور نال سی خلقت سُن دی بولے میراں کڑ کے
 حمد تھیں بعد شروع فری کیتی صفت نبی سرور دی
 بچپن تھیں جوانی تکر اللہ دے دلبر دی
 سہرت پاک بیان سی کردا اوہ محبوب الہی
 اُچی شان نبی سرور دی گن گن سب سُنائی
 شان بیان کیتی جد میراں اک تھیں اک لاشانی
 اک عیسیٰ اُٹھ کھلوتا مجلس پنج صمدانی
 کیتا پیش سوال اُس اپنا غوث پیارے تائیں
 دل مڑے کو ہووے تسلی بول جواب سُنائیں

کیستی تُوں ہے صفت اُچیری پاک نبی سروردی
 مٹرا نبی بھی شانال والا گل دسیں دلبردی
 حضرت عیسیٰ کو رب بخشی طاقت بدھ شماراں
 مُردے اُنہاں زندے کتے سُنیا کئی ہسزاراں
 مٹرے نبی دی شان اُچیری مُردے اُس جلّے
 اپنے نبی دے بھی دھو مُردے اُس زندے کمرے
 نُن کے گل عیسیٰ والی ادھ محبوب سبحانی
 آیا جوش جلا لے اندر شہنشاہ گیلانی
 مُنہ اپنے تھیں اُس فرمایا نُن ادھ یار عیسیٰ
 عیسیٰ نبی دے رُبتے اُگے اساں سپس نوانی
 پر گل نُن تھل کر کے میں جو آکھ سُنداواں
 بے پمچ اُچیاں شانال والا محمد جِدا ناناواں
 پچھیں گل نبی مٹرے دی ادھ محبوب ربّانا
 اُس دی طاقت یا بڑیائی کے سمجھیں نادانا
 اُس کو رب نُن طاقت بخشی دواں جہانال اندر
 ادھ ہی مالک حوض کوثر دا ادھ ہی شافعِ محشر
 عرش اُتے جا بیٹھن والا ادھ محبوب رنرالا
 نبیاں دا سر کردہ ہو یا، تاج شفاعت والا

اُس دی صفت بیان کرن دی جرأت کس کو آئی
 مردے زندہ کرنے والی توں جو گل ہلائی
 میں عاجز ناکارہ بندہ سائیں ہاں اس در دا
 کیڑا مردہ زندہ لوڑیں مہنوں بولیں مردا
 آیا غوث جلالے اندر مہر توں لہہ آیا
 نال کہن ابھ پائی تائیں قبرستان سدھایا
 قبرستان پنج محل کھلوتا واہ واہ شیر ربائی
 کیڑا مردہ زندہ لوڑیں دہیں توں کچھ نشانی
 عیسائی اشارہ کردا آپ قبر دے تائیں
 میراں شاہ چٹ محل کھلوتا اُس قبر دی جائیں
 کہن لگا جلالے اندر، سن توں اوہ ناداناں
 اک سو سال ہوئے اس تائیں قبرے پنج ٹھکانا
 اس داکم سی راگ بجانا میرا سی قوم سدھاوے
 جے تو آکھیں تاں ایہہ مُردہ ہن بجاند اُوے
 کردا حکم اُس مردے تائیں نال اذن ربانا
 ہن بجاند آدنیاتے دیکھے چال زمانہ
 پھٹی قبر سرہانے طرفوں لوکاں شور مچایا
 مُردہ دنیا تھیں بے خبرا، ہن بجاند آیا

بول اٹھیا عیسائی جلدی بے شک سب بڑیالی
 پاک محمد اُتے لہتی، حد شمار نہ کاٹی
 دیکھ کرامت غوث اعظم دی ہو یا حیران عیسائی
 کلمہ پڑھ مسلمان ہو یا نیک کھڑی جد آئی
 سب تعریف خداوند تائیں اوہ وہاب کہاندا
 ولیاں دے ہتھ طاقت دیکے، کے کے کم کراندا
 محبوباں دی ہر اک گل کو آپے کر دا پوری
 دل محبوب دا راضی رکھدا، باندا خیر حضوری
 ولی اللہ دے مئے عشق دی سپر سپر پیالے چکھن
 پیٹھے لیکھ سدھے کر لکھن، جاں قلمے ہتھ رکھن
 مڑے دل بھی آس اُس در دی نت بیٹھا کر لاواں
 ہووے نظر کرم دی جیکر میں بھی بخشیا جاواں
 ساتی پُر کر مئے پیار مستی چاہڑ وصل دی
 راضی ہووے یار پیارا، رکھاں شوق اس گل دی
 خالی کاسہ کہن میں بیٹھاں مت کوئی ویلا آوے
 مجسہ روح دے اس کاسے اندر مئے فضل دی باہو

در بیان آزمائش سیدنا نوح الاکرم

پنج بغداد مستی اندر سچا مسرد لا ثانی
 چہ کرن بیٹھا ہو یا واہ محبوب سبحانی
 چالی روز گزارے جس دم چلے پورا کیستا
 ملی رات وصل دی میراں مئے عشق دا پیتا
 رات تہاڑ مستی اندر کر دا ذکر اذکاراں
 رب دے طرفوں میراں بنائیں ہوئے فیض ہزاراں
 اک راتی حضرت میراں ڈٹھا عجب تماشا
 پنج مستی نور اک کھلیا لوہ لگی ہر پاسا
 ہو یا نور اُجاگر جدوں رونق لگی چو فیسری
 کنداں بلوہے روشن ہوئے گئی رات ہنسی
 اُس نورے دے بچوں جیاں آیا اک آوازہ
 محی الدین شطری خاطر ہن کھلا ہے دروازہ

نطرے عمل قبول رب کیجئے جو جو تہہ کماے
 ہوئیاں معاف نمازاں تکو نطرے شان بدھائے
 آج تھیں کچھ معاف ہین تکو ورد اذکار تھامی
 تو مٹرائیں نطرہ ہوئیاں چھٹی ڈور غلامی
 چھٹ اک رہیا سوچاں کردا کامل مرد سپاہی
 کیڑا کم میں ایسا کیتا، ہو یا فضل الہی
 ہووے عمل قبول جے مٹے خالق دے دربار
 معاف نماز ہوئی تال تکو کیڑے عمل گزار
 اے رب معاف نماز نہ کیسی پاک نبی سرور کو
 میرا شاہ قیاساں کردا اکھدا ہے دلبر کو
 راتی نبی قیامے اندر رہندے سن کھلونڈے
 اللہ اگے عرضاں کردے چھٹ کیڑی نہ سوندے
 اک دن مالیشہ صدیقہ ہو راں کہیا ایہہ مطلوبہ
 پیراں تے سوت دکھ کے پچھیا دہس محبوبہ
 افضل کیتا رب تاساں کو ہر فعلوں ہر گلوں
 بخشش دے خزانے دتے آن سلام رب دلوں
 نبیاں داسہ کردہ کیتا مولیٰ شان بدھائی
 محشر دے تہاڑے دتی شفاعت دی بڑیائی

اودہ بھی رات قیامے اندر ساری رات لنگھانے
 پیراں اُتے سوزش ہوندی چھٹ آرام نہ پاندے
 سجدے اندر رو روٹساں ساری رات لنگھائی
 خالق تُوں درگاہوں بخشش تُوں کو بڑیائی
 پاک بنی فہرہ ماندے ہس کے اس پنج شک نہ کائی
 مکو عزت تہ بڑیائی بخشش آپ الہی !
 پر مڑے تے واجب ہو یا شکر بحالیاواں
 خالق دے دروازے اُتے سر سجدے پنج باہواں
 اُس کو سجدہ معاف نہ ہو یا جس کو سب بڑیائی
 مکو معاف نمازاں ہو یاں ایہہ کیہڑی گل آئی
 ہوندی معاف نماز اگر چہ ہوندی صدیق اکبر کو
 اُسکو معاف نماز نہ ہوئی نایں فاروق عظمیٰ کو
 ربیٰ نمازاں اندر ہر دم ذی النورین کہاوے
 شیر جبار علی حیدر بھی رب اگے سپس بھکاوے
 فرضاں تھیں علاوہ جیہڑی اودہ نمازاں پڑھدا
 ترے لھزار نوافل رگن کے علی شیر خدا دا
 ہوئی معاف نماز کدے نہ حسن حسین تائیں
 سر سجدے دے پنج کٹایا کر یل پنج اوتھائیں

کیڑا کم ایسا میں کیسے قدرت والا نازاں
 خوش ہو کے میں عاجز رہتا کروا معاف نماز
 تن مبارک لرزہ کھادا خوف خدا دا آیا
 منہ تھیں جد "لاحول" دا کلمہ میرا شاہ فرمایا
 مڑ کے نور تہواں جا ہویا گئی اُد روشنائی
 کہیں لگے فسراے اہلیا ہووے سُطری تباہی
 اچال تو ازما ئیش مڑی کر دایں نا دانا
 تڑے سرتے لعنت دایم بے دینا شیطانا
 بن کے نور مستی اندر مسٹر اول ٹٹولیں
 کریں معاف نازاں مکو ایڈے بول نہ بولیں
 تڑے گل پنج طوق لعنت دا آپ خداوند ہایا
 در در فردا ہیں ذلیل آج مسٹرے در آیا
 مٹر شیطان عرض کریں دایا صاحب سلطانا
 علم دا سمندر ہیں تو، لگا علم بہانہ
 ہنس کے تاں فرماؤں لگے ایہہ ہے فضل الہی
 سُن شیطان علم مٹرے دی اس پنج طاقت نہی
 مشکل ویلا ہر بندے کو آپے بنے لاندہ
 گل تعریف اُسے مالک دی ادہ غفار کہہ اندا

ابلتس اُتھوں ناکا ہو مٹیا میرا شاہ دے درتوں
 جس کم آیا ادہ نہ بنیا پکی من خیر توں
 ولیاں دے دروانے اُتوں ادھی خالی مٹ دے
 جیہڑے بے سامانے ہوندے ہر شکل پنج گڑ دے
 جیکر پہانڈاپے ہووے پیر پیر دیندے کاسہ
 سخیان دے دروازے اُتوں نہ مٹیا کوئی بے آسا

کرامت غوث الاعظمؒ

بچپن دی اک گل سناواں میراں شاہ ربّانی
 خوش اخلاق تہ نیک خصائل اوہ محبوب سبحانی
 یوہی عمر دا واقعہ پڑھیا کتاباں پنج میں پہیائی
 ہوون لکھ سلام اُس تائیں اُسکو سب بڑیا لئی
 دس سال دی عمر عیسیٰ شوق دے پنج آیا
 علم قرآن پڑھن دے کارن روح ڈاڈا تڑفایا
 شوق علم دا دل دے اندر نہت پہا نہ پڑکاوے
 باہجہ علم تھیں حاصل ہنہ کچھ دل فکر اں ڈب جاوے
 اک دن اٹھ تیاری کیتی دل تھیں نیت کر کے
 طرف بغداد روانہ ہو یا طالب علم دا تڑکے
 عرض کر دا اماں اگے بخشیں سب خطائیں
 دل پنج شوق علم دا بہتا جے بخشے رب سائیں

کریں دعائیں عاجز جوگی اللہ فضل کما دے
 مڑے دل پنج شوق ہے جیڑا اللہ پلے باہوے
 مٹھا چم دلا سے دتا مٹھ سینے نال لایا
 واہ دلیرا رب دیا شیرا تہن امٹری دیا جایا
 اللہ فضل کما دے ٹٹرا مطلب ہووے پورا
 ٹکوروب بڑیائی بخشے، ملے قسرب حضورا
 جیڑی شوق ٹٹڑے دل اندر علم قسرا نے والا
 میں ہاں نت سوالی پنجہ اللہ کرے سہارا
 چالی آن دینار اماں سن بجے دے پنجہ سیتے
 کم دین گے رستے اندر رکھے اسی نیتے
 سوہنی ماں فرسہ اکھن لگی سن مٹرا فرمایا
 اک نصیحت کردی ہاں میں مٹرا لعل سنوایا
 کوڑی گل کدے نہ کریں سر پہاڑیوں لہہ جاوے
 سچ تے اللہ راضی رہندا بیڑا بنے لاوے
 کوڑا ایمان دی قینچی ہوندى پہارا ہر گناہوں
 چھوٹے تے پھوٹکار ہمیشہ مالک دی درگاہوں
 سچ ایمان کو زیادہ کردا ہوندا فضل اہلسی
 سچ دی ہوندى جیت ہمیشہ ہر مجلس ہر جانی
 فرسہ مڑ کھٹ سینے نال لایا اکھیاں بہجواں روکے

بدھیا کیتا پنکے تائیں اماں سُن خوش ہو کے
 اَلتہِ نِت محافظِ ٹٹا اُس سے دے در دی
 جیکر فضل کما مے ماں میں دکھاں شکل پُتر دی
 ولیاں داسر کردہ ٹُریا میراں شاہ قلندر
 قافلہ اک بغدادے والا طلیا رستے اندر
 کر کے سنگ اُس قافلے دے نال ٹُریا اودہ لہری
 کر داسکے خدا دا بہتا کابل مرد سپاہی
 رستے دے پنج اک جگہ جُبل اُنہاں ڈیرا لایا
 ڈاکو آں پئے اُس جائی مال متاع لٹایا
 جہیاں پہگیاٹ پہیڈاں دے چھکے چہر بھاڑ کے کھاندا
 اسے طراں اودہ ڈاکو ظالم سخت مصیبت باندا
 احمد بدوی ناں ڈاکو دا اودہ سردار کہاوے
 ظالم دے دل ہسرنہ آوے ڈا ہڈا ظلم کماوے
 میراں شاہ کو پکڑ اک ڈاکو پچھدا ہے کر بجھی
 دسین صاف کر ٹٹے کول کیہڑی چیز ہے رکھی
 میراں شاہ جواب اُس دیندا دینار رکھے بن چالی
 مٹے کول ہے اتنی دولت باقی ہاں میں خالی
 ڈاکو جیل سردارے اگے ساری گل سُنائی
 چالی بن دینار اس پلے کہندا ہے نال صفائی

سردارے جذبے نال تان چھیا کہیں سچی نیت
 چالی ہین دینار مڑے کول جے دے پنج سہتے
 ڈاکو پہاڑ قیض جے ڈٹھی پنج دینار بدھائے
 گرن کے ڈٹھے چالی پورے جوائدے ہتھ آئے
 ڈاکو دکھ تعجب کھاندا چھیا گل دہس مردا
 جیہڑی چیز مڑے ہتھ لگے میں واپس نہ کردا
 ایہہ دینار چھپائے ہین مکو خیر نہ کائی
 تو کوڈھ ہتھ مڑے پنج دتے لگدا ہین سودائی
 میرا شاہ فرمایا اسکو سن اوہ مڑیا میتا
 چہوٹھی گل کدے نہ کر ساں اماں نال وعدہ کیتا
 ماں دی ہے نصیحت مکو کوڑ کدے نہ بول لاں
 سچی گل کران ہر ویلے جدوں بھی منہ کھولاں
 ڈاکو دے دل غالب ہو یا خوف خدا دا پہارا
 مڑے کم ہین سارے چٹھے آخر ملے خسارا
 ماں دا حکم ہے یاد اس رکھیا کر دلے تدبیراں
 میں اللہ دا باغی بنیا ڈبیاں پنج تقصیراں
 مالک دے حکم آج توڑیں سارے میں ٹھکرائے
 کیہڑے منہ خداوند آگے حاضر ہوساں ملے

مالک دی نافرمانی کیسی ڈاکو ناں تہہ ایا
 سارے کم شیطانے والے طوق گلے پنج باہیا
 کیسی رقم اُس واپس ساری میراں شاہ دے تائیں
 توبہ تائب ہويا ڈاکو یارب فضل کما میں
 ڈاکو اکھ میں شر مندہ سٹرانہ کوئی چار ا
 بن وسیلہ کر کچھ حیلہ میں درداں دا مارا
 ڈاکو سُن جد توبہ کیسی فضل ہو یارب باری
 غوث پیارے صدقے ڈاکو دی گئی مصیبت ساری
 جتنے چیلے چلنے پھین رل مل آئے سارے
 رو رو میراں اگے اُنہاں اپنے حال گزارے
 کہن لگے سردارے تائیں سُن اے یار قدیمی
 اساں سُن بھی توبہ کیسی مولے کرے کرتیمی
 ڈاکے چوری پنج اساں دا تو سردار کہاویں
 توبہ دا بھی رہبر توہیں کہلیاں نہ سٹ جاویں
 ڈاکو توبہ تائب ہو کے سدھ رامت آئے
 دکھ کرامت ولی اللہ دی کہیہڑا کم کرائے
 جس کو چاہوے طاقت بخشے رتبے آپ بڑھاندا
 میراں شاہ اللہ تعین منگ کے چوراں قطب بناندا

جس کو طاقت بخشے مولے کر داکم سوئے
 سدھے راہ اُنہاں کو لاندہ جیٹھے لوک کوئے
 ولایاں دے دروازے اُنوں بن دی قسمت باری
 ہر مُراد پلے اُس تائیں فضل کرے رب باری
 کامل دا ہتھ پکڑ ہمیشہ جے کچھ پلے پاویں
 اُتھے اُتھے دواں جہانناں پھیریں موج مناویں

شجرہ نسب حضرت نانکابائی صاحبہ

اول حمد خاوند تائیں جیٹرا مالک سب دا
 ہے رحیم کریم تہ قادر نالے خالق سب دا
 پانی دے اک قطرے بچوں کیتے رنگ بناوے
 ہڈی ماس دے ٹہانچے اندر روح اپنے ہتھ باوے
 فرود رو دیناں سرور کو اوہ نبیاں دا سر کردہ
 شب معراج قدم مبارک عرش اُتے تہر دا
 امام الانبیاء دا سپرہ جدرے سر سجایا
 اُمت کو بخش اون والا پہاں سرے تے چایا
 ہر دم ہر ویلے ہودن لکھ درود اُس تائیں
 صدقے پاک نبی دے یار بیں تے فضل کمائیں
 پاک نبی دی بیٹی زہرہ اُچا رتبہ پایا

پنج تن تے رب راضی ہو کے "سید" لقب فرمایا
 پاک نبیؐ سنگ علیؑ فاطمہؑ حسنؑ حسینؑ بھی نالے
 کالی کملی اُتری جیسے سڑی اسدے ہیٹھ سمبالے
 پنج قرآن خدا فرماتا پاک نبیؐ دے تائیں
 کیتی پاک اولاد میں تیری ایسہ گل آکھ سنائیں
 اہل بیت دا رتبہ دکھو پنج باسعیمیں پارے
 سورۃ الاحزاب دے اندر اللہ حکم اتارے
 حضرت علیؑ دے کہہ ہوئے دو پھل نازاں والے
 حسنؑ حسینؑ دوئے شہزادے اُچیاں شانناں والے
 پاک نبیؐ فرمایا اک دن اصحاباں دے تائیں
 میں حسینؑ، حسینؑ تھیں فضل کرے رب سائیں
 اک حدیث نبیؐ سرور نے آپے آکھ سنائی
 کرن روایت ابو ہریرہؓ جس پنج شک نہ کائی
 جس نے حب حسینؑ دی کیتی حب کیتی اُس میسری
 اُسدا بغضی میرا بغضی لگسی اگ چو فیسری
 امام حسینؑ نے کربلا اندر سخت آزمائش چائی
 ثابت قدم رہیا آخر تک پھل نہ کیتی رائی

کر بل پنج شہید جے کیتے بچے بڑے تمامی
 خود بھی جام شہادت پایا کیتی نہ غلامی
 حضرت حسینؑ دی آل بچوں بچیا مرد بہیلا
 زین العابدینؑ ہے نالواں سا اک مسرد بدبیرا
 کر بل دی آزمائش اندر ثابت قدم رکھایا
 اٹھ اٹھ کے نوافل پڑھدا جاں مشکل پنج آیا
 ال نبیؐ کو نیزید پلینے دتے دکھ ہزاراں
 درد قطاراں بن بن آندے کردے ماراں ماراں
 جس داہر دکھن اوہی دسدا رتو دا ترہیلا
 ظالم دے دل رحم نہ آوے کردا جودل آیا
 تپی ریت جے کر بل اندر سیک جُلے اسماناں
 دو جا پانی بند کیتا سی، لعیناں شیطاناں
 اتوں تیش سورج والی دوجا تھل کر بل دا
 ایسی مشکل اگے مجسروح شیر خدا دکھلدا
 پانی باہجہ معصوم اصغرؑ دی جیٹری حالت ہوئی
 جس دی اکھاں اگے گزرے قدر پہچانے سوئی
 وارو واری اجل پیالہ پیتا سب دلیراں
 زندہ کیتا دین اللہ دا واہ امری دیاں شیراں

اپنیاں اکھیاں ساری حالت کر بلا پنج تنکدا
 جتنا صبر امام نے کیتا دو جانا کر سکدا
 جدوں صدرے غالب ہوندے مُڑ مُڑ سجدے کردا
 واہ دلیرا رب دیا شیرا ملیا اجر صبر دا
 حضرت زین العابدینؑ سن جتنی عمر گزاردی
 اکھیاں تر رہیاں ہر ویلے کردا شکر غفاری
 کھلیا پھل اُس باغے اندر پنج خوشبو ادا
 حضرت امام باقرؑ جس نے کیتا جگ اُجالا
 امام باقرؑ دے کھر ہویا امام جعفر صادق پیدا
 جیاں اسمانی تارا چمکے خلقت ہوندی شیدا
 حضرت جعفر صادقؑ دے کھر رب نے بوٹا لایا
 حضرت امام موسیٰؑ کاظم بہتار تہہ پایا
 موسیٰ کاظمؑ دے باغے پنج سوہنا پھل فر کھلیا
 حضرت سلطان اسحقؑ پیارا آن گلے سنگ ملیا
 حضرت سلطان اسحقؑ دے اُتے اللہ ہویا راضی
 حضرت سید محمد اولؑ پیدا ہویا قاضی
 اُن دے کھر دیا فر بلیا لو لگی اسماناں
 حضرت سید شاہ عبداللہؒ آیا پنج جہاناں

اُسے کہہ فرسہ پیدا ہو یا سید محمد عالم
 مظلوماں داسنگی بن کے مار مکائے ظالم
 اُسے کہہ فرسہ پیدا ہو یا سید ابو الحسن پیارا
 قوم قبیلہ خوشیاں کردا، دیکھ آسمانی تارا
 اُس بلغے پنج فرسہ پھل کھلیا ہر سو تہماں باہیاں
 حضرت سید اسحاق ثانی نے عید اُن رچائیاں
 اُسے کہہ فرسہ قدم رکھایا کھلیا پھل گلابی
 حضرت سید عبدالرحمن آیا دبیس گل شتابی
 اس کہہ پنج فرسہ لوہ مڑ لگی گئی رات ہنیری
 سید علی امیر بچہ جمیاں شہرت رملی بدھیری
 اُسے کہہ پنج پیدا ہو یا سید حسین مشہدی
 ہر شے اللہ دانہ دتی کے پیدی نہ پیدی
 اُسے کہہ فرسہ عید اُں ہو یاں لگی لوہ چو طرفی
 سید محمد احمد آیا جیاں مٹھے پنج برنی
 اُسے کہہ فرسہ پیدا ہو یا جیاں چن اسمانی
 حضرت سید صدر الدین شاہ لگی چمک شامانی
 فررب اسدے بلغے اندر لایا پھل رنگیدا
 حضرت سید احمد سابق بنیا اُن وسید

چڑھ باپ دی مسند بیٹا کر کے خوب سمہارا
 سلطان رضارالدین شہزادہ اُچیاں شانناں والا
 ادہ سلطان تہ عادل ڈاہڈا اکھیاں دی گل سُندا
 مظلومان کو راضی رکھدا ظالم دا کھوہ کھن دا
 اُس ڈالی تے قدرت والے ہور شگوفہ لایا
 ڈیرے کوچ خزاں دے ہوئے بہاراں پیرا بابیا
 حضرت سید محمد شاہ آیا لقب غازی دایلیا
 دو گنی رونق ہوئی چمن پنج نرگس دا پھل کھلیا
 اُس باغے پنج ہور پھل کھلیا پھوراں فیرا بابیا
 سید ولی الدین شاہ ہوراں آن قدم لٹکایا
 ادہ سلطان وڈیرا ہو یا شہم جچی ہر پاسے
 درد منداں دے درد بند اندر دیند انت دلا سے
 خوف خدا دال پنج بسیارات تہاڑی رووے
 یاد قبر دی سین نہ دیندی کر سجدے پنج ہووے
 آئی بہار اس باغے اندر کھلیا پھل نورانی
 سید وحی الدین صاحب نے آن دتی سلامی
 نیک مزاج تہ سوہنی صورت نیک شاماں دی
 جس کو اللہ عزت بخشے واہ کے گل انہاں دی

صدقے لکھ لکھ داری صدقے میں عاجز گنہارا
 دواں جہانناں اندر مکو اُس در داہے سہارا
 سید وحی الدین دے کہرنی اللہ رونق لائی
 سید عبدالکریم یارب صورت آن دکھائی
 ناں کریم یہ ستم کمر بھی خلق اخلاقوں پہریا
 خالی نہ موڑے سائل کو دیوے جے کچھ سریا
 ہر ویلے سر سجدے تہر کے کردارت پکاراں
 یارب سائیں بخش بندے کو عیب خطا ہزاراں
 پاک نبی دے صدقے عاصمی تے یارب فضل کمائی
 سدھے رستے اتے رکھیں نہ ہتھ پیر پھیلایں
 اُس شاخے تے فر پھل کھلیا سوہنی رنگت لائی
 سید شاہ علی شیر نے رونق ہوو بدھائی
 باغے پنج بہاراں آیاں فردے پہوڑ ہزاراں
 سڑدے دل فر ٹھنڈے ہوئے آکھلیاں گلزاراں
 کھلیا پھل فر اسدے بلغے صورت بادشاہانا
 سید نصیر الدین شاہ آیا کامل مسدربانا
 زہد عبادت تقویٰ اندر بے مثل کہاوے

قدرت دے رازاں تھیں واقف فیض عاک ہمایا
 اُس دے کھر مڑ آس لگی فسر اللہ فضل کھمایا
 حضرت سید زین العابدینؑ کھر پنج فیرا پایا
 اُس دی چھولی اندر جڑیا لعل خداوند سائیں
 لکھ سلام پہنچاویں یارب اُس دے لبر دے تائیں
 سید حسینؑ شاہ نالواں جس دا پالائے شان بدگیری
 اُس دے لبر دے صدقے بخش پہل خطا سب میری
 سچا سُچا مرد بدیرا میں کے حال سُنداواں
 میں ناکارہ او گنہارا ناں کہندا شرمناواں
 الٰہ نبیؐ دا خادم ہاں میں جان ایمان کھداواں
 کر کے صفت اُہناں دی مجروح عیب اپنے بخشاواں
 سید حسینؑ دے جسے اندر دیا رب جلایا
 سید زید الدینؑ ہوراں نے آن سلام سنایا
 خلقت رل بل خوشیاں کردی جاں عیدی چن چڑھیا
 دشمن ہتھ سرے پنج مارن ہائے نصیب سڑیا
 ولی اللہ دے رب دے پیارے ہاندے خیر حضوروں
 پہر پہر ہیندے دل پیائے مستی چڑھدی نوروں
 اُس دے کھر فسر چانن ہوئی لگی لوہ چو فیرے

حضرت سید احمد شاہؒ نے اُن لگائے ڈیرے
 عارف مرد خدا دایارا دنیا پنج سدھایا
 ولیاں داسر کردہ ہو یا کھلا فیض پہنچایا
 احمد شاہؒ دے باغے اندر خوشبو ڈیرا لایا
 جدھر جاوے تہماں پاوے واہ امری دیا جایا
 اُسدی چہولی رہی نہ خالی رب مراد پہنچائی
 سید کمال الدینؒ ہمو راں نے لوہ دنیا تے لائی
 دے سے کئی کمال اُس اپنے ہو یا فضل ربانا
 جو نکل آکھی اوہی پوری واہ صاحب سلطانا
 اس تسبیح پنج رب اک موتی قدرت نال پرویا
 حضرت سید اسمعیلؒ شاہ اُسدی جا کھلویا
 اسمعیلؒ ہو یا طاقت پنج دافسہ بدھ شماراں
 میں عاجز نہ طاقت بندہ کے گل کھول سناواں
 مڑا مطلب اس تسبیح دے موتی گن دہسالاں
 ال بنی کو یاد کراں میں مت میں بخشیا جاداں
 سید اسمعیلؒ دی پشتوں سید محمدؒ شاہ ہو یا
 محمدؒ شاہ دی مند اتے حسینؒ شاہ کھلویا
 اک تھیں اک بدھ صفتاں والا ہر پُئل اس چمن دا

ہر شہزادہ سید زادہ مالک زمین زمین دا
 اس لڑائی پنج قدرت والا ہور اک موتی جُڑدا
 سید عنایت شاہ ناں رکھ کے بابل خوشیاں کردا
 رب عنایت کیتی اُس کو دو جگ دی یاد شاہی
 جس کو چاہوے رنج رنج دیوے فضل عظیم الہی
 سو ہمارد تلت در ڈاڈل مے عشقی دی پیوے
 پتھر کو وی موم ہے کرداج رب طاقت دیوے
 اپن چیت عنایت شاہ دے لگا اک لشکارا
 حضرت سید سید شاہ آیا مانی دی اکھ داتا را
 ادہ شہزادہ سید زادہ ہر صفتوں اچیرا
 پچپن تھیں رب بخشیا اس کو طاقت علم بہتیرا
 اُس دے کمر فرجیاں چڑھیاں ہر سُرخوشیاں گیاں
 حضرت سید رسول شاہ دیاں آکے تھماں پیاں
 سوہنی صورت بخشی رب نے جیاں چن اسمانی
 مکھڑا ہر دم لاٹاں مارے اکھ سوہنی مستانی
 اُس دے کمر فر پیدا ہو یا نازک سید زادہ
 سید محراب علی شاہ ناواں خملت دا شہزادہ
 عالم علم شریعت بہتا مے خوب سناوے

زہد عبادت ریاضت اندر خاصا وقت لنگھاوے
 ہر دم شکر گزارے رب دا جیہڑا پالن مارا
 راضی رضا توکل اُتے رب دا سنت سہارا
 اُس ڈال تے قدرت والے لایا پھل ماہتابی
 سید مراد شاہ مردِ بطیرا خوش رو بدھ حسابی
 دے سیان گل مراداں اُسکو پاک خداوندِ باری
 میں بھی ہاں اُس در دا ساکَل یاربِ فضل کما میں
 سید مراد دی پشتوں ہو یا مقبول شاہ اکابر
 واہ واہ صفتاں لالئی ہو یا ڈاہنڈا مرد بہادر
 میں کے شان دہساں دلبردی اوہ مقبول ربانا
 جبدی صورت سیرت اگے جھکیا کُل زمانہ
 کامل لوک اکھالن جیہڑے واہ واہ شانہ تنہاندی
 جیہڑی گل پچھے اڑ بیٹھن منے رب انہاں دی
 سید مقبول شاہ قلندر ہر سو چا بن لایا
 زہد عبادت تقویٰ اندر غوثی رتبہ پایا
 جیہڑی گل بھی موہنوں کدھی رب پوری کر چھوڑی
 اپنے درتھیں کوئی بھی چھوٹی کدے نہ خالی موڑی
 گئی رات ہنیری مجسروح چڑھیا چن نورانی !

خوشیاں دے دروازے کھلے گئی، بھر دی کافی
 سستے پہاگ اسان دے جاگے نیک کھڑی مُڑ آئی
 ہر پاسے شب قدر اں ہوئیاں انت شمار نہ کافی
 اُس دے کھر پنچ چائن لگی آیا مسہ در بانی
 مجروح سو سو واری صدقے واہ طاقت سبحانی
 کھول کتاباں ساعت ڈٹھی زیروں زبروں تکیا
 سید غلام رسولؐ شاہ صاحب باں مبارک رکھیا
 نانگے باجی دے لقب یقین تھم دنیا پنچ پائی
 مرد ربانی ہے لاثانی غوثی مہر ہمتہ آئی
 غم زواں دے غم بند اوے درد منداں دے حالے
 مظلوماں تے شفقت کردے روزیاں تائیں ہسلے
 ملنگا پنج ڈیرا لایا لگی لاٹ چو فیری
 چمکے دیہنہ جاں وقت دوپہراں گئی رات، ہنیری
 سنگرنج محتاجاں تائیں پیہ پیہ ہمیشہ رہندی
 جیاں پتنگے شمع اُتے خلقت مڑ مڑ ہنیدی
 جیہڑے ولی خدا دے ہودن واقف ہودن اسرار دے
 ہر بہیتوں ہر گولوں واقف لیندے لطف بہاروں
 آکھ کے رب بلاوے جس کو آپ خداوند سائیں

اُسدا رتبہ میں کے دہاں مڑی جراتِ نایاں
 محبوباں دی گل قدیمی محرم جس دم ملدا
 محرم اگے محرم بن کے حال سناون دل دا
 ولی خدا دا جیہڑے رستے اک واری لنگھ آندا
 چالی سال خدا دے غصنوں اوہ رستہ پنج جاندا
 سحیاں دے دروازے اُتے چہڑی خلقت ساری
 خالی ہتھ کدے نہ موڑن فیض کیتا رب جاری
 اِس چمن دے اندر کھلے نو پھل وارد واری
 ترے ترے لعل اک بطن تھیں دکھو قدرت دی کادی
 اک تھیں اک پھل چنگیرا باغی اندر کھلیا
 بلبل مست پھرے پنج باغاں حسین آرام جے ملیا
 صورتِ سہرت نیک خصائل نازک طبع شامانہ
 سیدزادے سب شہزادے حسن اخلاق یگانہ
 اک شہزادہ پہلا جیہڑا صورت اُسی پیاری
 سید حسین شاہ نالواں جس دا فضل کیتا رب باری
 دو جاسید زمان شاہ آیا کامل مردِ خدائی
 حال فقیراں دل امیراں ہر سو چائن لائی
 ترے بجا لعل پیارا سید سرور شاہ جس نالواں

چوتھا سید ضامن شاہ ہے لبہ گل آکھ سنداں
 ضامن شاہ نے بیت اللہ دا حج طواف ہے کیتا
 سنگ سید الوب شاہ پہاڑی زم زم پانی پیتا
 حاجی سید ضامن شاہ کو مسند اُتے بٹھایا
 گدی نشین مقرر کیتا سوہنا مسرد سنوایا
 پنجواں حاجی سید الوب شاہ صورت سپت والا
 چھیاں سید میر احمد شاہ ادھ محبوب رنرالا
 ستواں سید امیر ایم شاہ خصلت دل نوازی
 اٹھواں سید یعقوب شاہ ہے رب جہناں تے راضی
 نواں سید امیر شاہ آیا میں لکھ حال سنداں
 اک تھیں اک ہے شانناں والا میں لکھدا شرماداں
 یارب اس بلغے دے اندر کھ تاثیر پھلاں دی
 جیہڑا اس چمن پنچ آوے ملے مراد دراں دی
 حضرت نازگابا جی صاحب اُچیاں شانناں والا
 ال اولاد انہاں دی جیہڑی لکھ سبیاں دا حالا
 ترے ماواں تھیں کئی کئی جو اولاد ہے آئی
 نال سلیقے درج کراں میں بکھو بکھو اس جانی
 بی بی رحمت جان دے بطنوں ترے اولاد آئی
 پہلا لاکا سید حسین شاہ لکھان نال صفایاں

عالم علم دا واقف بہت اکل تفسیراں پڑھیاں
 تقویٰ زند عبادت اندر ہر سو تہماں چڑھیاں
 اُس دے کہرنج رونق لگی ہو یا فضل الہی
 ترے اولاد اں رہنے دتیاں نالے عزت شاہی
 پہلا سید زیر ولی شاہ دوجا نور علی شاہ جانا
 تریجا سید اقبال شاہ آیہ نیک طبع شامانہ
 عزت شان تہ شوکت اس کو ہوئی عطا الہی
 اقبال ملنگ نامی دجھاں تھیں تہم دنیا پنچ آئی
 سید زیر ولی شاہ اُتے اللہ رحم کیا
 ترے پھلاں سنگ ادہ باغیچہ مولیٰ پاک سجایا
 پہلے پھل مہر علی سنگ کھلیا ادہ باغیچہ
 دوجا سید فاروق شاہ سید حامد تریجا
 نور علی شاہ دے کہرنج ہو یا فضل ربانا
 سید سلطان شاہ اک بچہ ہے معصوم ایانا
 اس تسبیح دے جس موتی دا ہُن میں حال سناواں
 سید سرور شاہ ہے دوجا اُس موتی دا ناناواں
 زند عبادت اندر رہندا ہر ویلے ہر جانی
 مشکل ہو یا سوکھا ویلا پڑھدا شکر الہی

اُس باغے پنج رب کہلائے شت پھل رنگ رنگیلے
 سیدزادے سب شہزادے خوش اخلاق رسیلے
 رنگو رنگ پھلاں سنگ پہریا رونق پنج گلزاراں
 کہے خزاں نہ آوے مولیٰ رہوں بنت بہاراں
 ترے مالواں دے بطنوں رب نے ایہہ گلزار سجایا
 اک تھیں چار، دو اکے تھیں، اک تھیں اک ہی آیا
 بڑی اولاد سرور شاہ دی میں عاجز کہلاواں
 مجھ روح ہے تخلص ماہر ارحمت شاہ ہے نانواں
 دو جا محمد شاہ تہ تر بجایا زاید حسین کہاوے
 چوتھا ہے مشتاق حسین شاہ اکو ماہ دے جلے
 دو بے بطنو پیدا ہوئے مجھ روح حال سناوے
 اک مظفر شاہ تہ دو جا معظم شاہ کہاوے
 تری بے بطنوں پیدا ہو یا ناں الطاف رکھایا
 اس لڑی دا باقی کالا اگے درج کرایا
 سید رحمت شاہ دے کھر پنج قدرت نے فرالے
 چار بھل گلابی سوہنے دنیا اُتے آئے
 پہا سید یا سر حسین دو جا آصف جانی
 تر بجایا سید عاقب ہو یا چوتھا دانش جانی

سید محمد شاہ دے کہرنج لگا خوب نظارہ
 چار لعل دتے رب مالک اک تھیں اک پیارا
 پہلا سید سجاد حسین شاہ دو جا سید ناصر
 تریجا سید ظہیر تہ چوتھا اشتیاق ہے دلبر
 فر مظهر شاہ دے باغے ترے پھل کھلے گلابی
 پہلا سید عرفان ہویا، صورت بدھ حسابی
 سید سخاوت دو جا تریجا سید بشارت پہلا
 فضلاں نال خداوند سائیں لڑی آگے چلاں
 فر الطاف حسین دے باغے قدرت نے پھل لایا
 سید اعجاز حسین ہے نالواں سوہنارنگ سنوایا
 سید مشتاق حسین دے کہرنج اللہ رونق لائی
 سید احتشام ہے نالواں اُسدا سوہنی شکل سنوئی
 تریجا لعل ہے اس تسبیح و ضامن شاہ پیارا
 زہد عبادت تقویٰ اندر کامل مرد نیارا
 اُسدے باغے ترے پھل کھلے اللہ فضل کما یا
 اک بطن تھیں دو شہزادے اک تھیں اک ہی آیا
 پہلے بطنوں سید ولایت شاہ دو جا سید کرامت
 دو جے بطنوں اللہ دتا سید شاہ عنایت

سید ولایت شاہ دے کھریج ترے دیئے رب مالے
 سید شفاعت سید شجاعت سید النعا ہے نالے
 سید عنایت شاہ دے اُتے مولیٰ فضل کیا
 دو پھلاں سنگ ادھ باغیچہ قدرت نال سجایا
 سید لطافت شاہ ہے نالواں سوہنی صورت والا
 دو جا سید سہیل کہا دے خوش مزاج رزالا
 بی بی خانم نور دے لطفوں ترے موتی جو آئے
 اندے حالے میں عاجز نے اسراں درج کرا کے
 پہلا لعل سید زمان شاہ جو دنیا تے آیا
 اُس ڈالی تے اک پھل لگا مولیٰ فضل کیا
 سید مجاہد حسین شاہ نالواں مار دی اکھ داتارا
 اُسدا اکون اک ہی لڑکا ظہور حسین شاہ پیارا
 آپوں سید زمان شاہ ہو راں بیتا اجل پیالہ
 بخشے رب انہیاں دے تائیں ہو دے قبر اُجالا
 دو جا موتی اس تسبیح داد درج کراں اس جانی
 سید میر احمد شاہ نالواں نیک طبیعت پائی
 اسدے باغے بہاراں آئیاں لوہ لگی ہر جانی
 چھ پھل کھلے باغے اندر قدرت نال الہی

اک بطن تھیں پنج پھلاں سنگ ایہہ گلزار سجایا
 اک تھیں اک خداوندِ دنا سونہارنگ سنوایا
 اک بطنوں برکت شاہ تہ دو جا منظور شاہ ہویا
 تریجا سید احمد، چوتھا حمید شاہ کھلویا
 پنجواں سید جاوید شاہ ہے لاڈاں نال اوہ پلایا
 محجروح اس باغیچے اندر خوشیاں ڈیرا ملیا
 دو بے بطنوں پیدا ہویا جیسٹرا سید زادہ
 سید محسن نال ہے اُسا ما پے حُب زیادہ
 منظور شاہ دے باغے اندر لگے دو پھل ڈالوں
 سید امجد، سید حامد خوش رہندے ہر حالوں
 سید احمد شاہ دے ڈیرے لوہ لگی ہر پاسے
 سید شاہ فیصل آیا کہن کے خوشیاں پاسے
 تریجا موتی اس تسبیح دا حال اُسا نہن لکھاں
 یارب میں عاجز بندے کو کون دیسی گا رکھاں
 سید امیر شاہ نالوں اُسا سوہنی خصلت والا
 ہر اک نال حلیمی برتے اوہ محبوب نرالا
 اُس باغے پنج قدرت والے پنج پھل فر کھلائے
 پہلا سید صنمیر حسین شاہ دو جا جعفر شاہ سدائے

تر بجای سید ارشاد حسین چوتھا اعجاز شاہ پہاڑی
 پنجواں سید اشتیاق حسین شاہ قدرت نال الہی
 سید ضمیر شاہ دے باغے دو پھل رب نے لائے
 اک تنویر حسین تہ دو جیام صدام حسین کہاوے
 سید جعفر شاہ دے باغے دو پھل رب کھلاوے
 اک نہال تہ دو جیاسا نال ناں انہاں دے کئے
 بی بی زیتون مائی دے لبطون ترے لعل جو آئے
 میں بھی لکھ ادب نال سارے ڈوری پنج سجائے
 اس تسبیح دا پہلا دانہ درج کراں اس جانی
 حاجی سید ایوب شاہ نالواں نیک طبیعت پائی
 اُس دے باغے پنج پھل کھلے ہو یا فضل الہی
 اک نے اللہ دے رستے پنج ہے شہادت پائی
 باقی چار جیہڑے، بن زندہ اندے حال سداواں
 پہلا سید جاوید حسین شاہ دو جیاطا سر علی ہے نالواں
 تر بجای سید شاہد حسین شاہ سوہنا پھل رب لایا
 سید زلفقار حسین شاہ چوتھا پہاڑی ہے آیا
 اس تسبیح دا دو جاموتی سید ابراہیم شاہ نالواں
 لکھ کے حال انہاں دے پہاڑی ٹساں تک پہنچاواں

کھلے دو پھل باغے اندر خوب لگا لشکارا
 پہلا سید زاید حسین شاہ دو جانہیر حسین ہے پیارا
 اس تسبیح دا تر جیبا موتی سوہنارنگ نورانی
 سید یعقوب شاہ ناں ہے جسد اجیاں جن آسمانی
 پنج محل دتے رب اُس کو سوہنی صورت والے
 پہلا سید افسر علی شاہ دو جا افسر علی شاہ ناں
 تر جیبا سید طاہر علی شاہ سوہنارنگ سنوایا
 جو تھا سید مبارک شاہ ہے نیک طبیعت آیا
 پنجواں سید لیاقت شاہ ہے خوش مسزاج نرالا
 یارب میں عامی دے تائیں کریں آپ سمہارا
 سید افسر شاہ دے کہرنج الشد فضل کمایا
 اک پھل سید ظہیر علی شاہ قدرت تھیں رب لایا
 اتھے تک ہو یا ہے پورا شجرہ نسب حضوری
 پنج دربار الہی آپے بکریں ایہہ منظوری

فعا

یارب اس تسبیح دے موتی ہر دیلے ہی چمکن
 رہوئے حب علم دی اینہاں لوکاں تائیں ورتن
 لالچ حسر صطیح دے کولوں دؤر رہون ہر دیلے
 اس باغ خنزاں نہ آوے زہن بہاراں میلے
 پڑھن قسراں سب قاری بن کے سوہنے نال آوازہ
 لوں پینج قرآن ہی بسے روح رہوئے بہت تازہ
 پتھے وقت نمازاں پڑھن خلقت کو پڑھان
 ہر پیلے پیکے تائیں قسراں حدیث سکھان
 دل پینج حب رہوئے اینہاں کو دین اسلامے والی
 یارب ہر ارکھیں باغے دا ہر پتر ہر ڈالی
 دکھیاں تہ لالچاراں تائیں ہر دیلے کم آون
 بیکساں بیتماں تائیں اپنے کول بھٹاؤن
 خدمت خلق دے جذبے اندر رات تہاڑی دوڑن
 مسکیناں درویشاں تائیں خالی ہمتہ نہ موڑن
 صدا اتفاق رہوئے اینہاں کو بے ادبی نہ آوے

دولواں جہاناں اندر مولیٰ کہا ٹا کوئی نہ کھاوے
 میں عاجز ناکارہ بندہ پیارا اوکھا سر چایا
 جتنا علم ماہڑے کول آسا، اوہ میں چا ورتایا
 نیت نال صفائی دل دی ایہہ شجرہ میں لکھیا
 جوڑ کے نظم آں کو دے سی جو سنیا دکھایا
 آل نبی تسبیح دے دا بنے سارے، میں پیارے
 مڑے پیڑے فرن ہمیشہ فکران دے بنجاریے
 آل نبی دا صدقہ یارب میں عاجز دے تپائیے
 جو کچھ پہلے خطا ہوئی ہے بخش یارب سائیں
 سنگ ایمان دی دولت رکھیں کھاوے میں نہ ٹھیلے
 ہووے نصیب شہادت کلمہ وقت نزع دے ویلے
 قہر عذاب ہووے جس ویلے میں تے فضل کامیڑ
 حشر تہاڑے خلقت اگے یارب نہ شرمائیے
 دنیا تے جیہڑے دن رکھیں رکھیں نال ارا ماں
 مجسروح لکھ درود پہچاویں ال نبی تہا ماں
 ال نبی دے ہر موتی دا صدقہ یارب سائیاں
 نائیاں دادیاں تائیں بخشیں ناے بخشیں مائییاں
 پیمین پہراواں قوم قبیلہ نکیاں بڑیاں تائیں
 نیکے بڑے گناہ سب بخشیں مولیٰ فضل کامیوں

اطلاع

سرکارِ دا شجرہ پاک بکھریاں میں شجرہ نسب
 دی کتاب گنجینہ محمدی یقین علاوہ قلمی نسخیاں یقین دی مدد
 کہدی ہے۔ اگر کسی اہلیت حضرات کو اپنا شجرہ دیکھنا
 مطلوب ہووے اوہ رابطہ قائم کرن کیا نہ گنجینہ محمدی شجرہ
 اہلیت دی مکمل کتاب آساں کول موجود ہے۔ اس شجرہ
 نسب پنج صرف حضرت سرکارِ نانگا باجی صاحب دی اگر لڑی
 بیان کیتی ہے۔

مجرع ملنگانی

کرلمت حضرت نانکابا جی صاحب

کامل مسر د خدا داپیارا چندر مکھ نورانی
 قاضی صاحب دیسی مکوساری کھول کہانی
 سید قاضی علی شاہ نالواں دیندا پنج ترگائیں
 پیر، سیزگاری پنج مرد بدیرا فضل کیتار ب سائیں
 ہوئے ہوئے گل سنائی اُس سُن حضرت والی
 قاضی صاحب فرماون لگے، واہ واہ شان نرالی
 شوق پیادل مڑے اندر ہیعت ہونے والا
 کامل مرد ملے جے کوئی کھولے دل دا تالا
 ملن بکام دے اندر سنیا ہے کوئی مسر د بدیرا
 نانکابا جی دے نالوے تھیں ہے مشہور بہتیرا
 اہل بیت ذات اُچیری حسبوں لبسوں سچیا
 دیندا فیض ہزاراں تائیں شان اپنی پنج اُچیا

القصہ میں کچھدا کچھدا ہچیاں پنج در باراں
 ہر پاسے اک میلہ ڈٹھا آندے لوک ہزاراں
 میں اپنے دل نیت کیٹی کر آئیاں پہلی واری
 مہنوں حال نہ دہساں اپنا کیڑا دکھ بیماری
 کامل مرد بچ ہو یا ایہہ تال بکھے سارے حالے
 جسں درد پہچایاں اتھے کرسی آپ سمہالے
 میں دل پنج دلیلاں کردا خلقت اپنے حالان
 چلے کوٹھی اندر حضرت سُن داسکل سوالان
 فرمایا اک خادم تائیں قاضی کو بلادیں
 تر گائیں تھیں آیا جیڑا مٹرا سہیا پانویں
 خادم آکے مجلس اندر سٹاناں بلایا ابا
 دکھ کرامت ولی اللہ دی، دل مٹرا کھمبہ لایا
 جیڑا مٹرے ناں تھیں واقف جانے ساریاں باتاں
 اس کول روشن دینہہ دوپہراں میں پنج کالیاں لاتاں
 محل کے اندر حضرت اگے میں سلام بجایا
 اپنے مہنہ مبارک تھیں فرمائیاں ایہہ فرمایا
 باہر بیٹھا دل اپنے پنج تول کے چہکڑے لائے
 کامل مرد نہیہ ٹھونڈیاں لہوڑے آئیں ہاں آدھ رہے

تڑپے دل پنج شوق جیہڑی ہے اینت چنگی رکھیں
 رب دہے مراد دے دی اودہ لذت بھی چکھیں
 جس دن تو کہہ سہے تھیں ٹہریں دل پنج رکھ ارادہ
 میں اڈیک تڑپی پنج بیٹھاں خُب مڑے دل زیادہ
 میں جانا کہ حضرت قبلہ واقف حال تماں
 دہے حال دے دے اُدھروں کے خاصاں کے عامان
 میں شرماواں مہنہ چھیاواں اکھیں پانی بگدا
 دل دے راز تہائی روشن واقف ہے رگ رگدا
 اپنے کیتے تے شرمندہ ہوئیاں میں لاچارا
 واہ حکم دی حکمت ڈاہڈی دہے روگ آزارا
 کہہ دی بیعت میں اُنہاں تھیں ہتھ پنج ہتھ ملا کے
 ہر ہر علموں واقف کیتاں مٹھے بول سنا کے
 سارے پہیت دہاں لے کو، دہیاں ساریاں رنزاں
 دل تھیں میل زنگار اتارے دُور ہوئیاں سب مریاں
 دو دن ہو رگزارے کتھے، دل داروگ کہٹایا
 تریجے روز میں رخصت کہن کے مُڑ مکرے دل آیا
 دلبر یاد پوے جس ویلے، اودہ بہار چمن دی
 اگ فراق دی جین نہ دیندی رہندی تاہنگ جن دی

رہند اِدِلِ نِتِ فکران اندر دلیں ماہیے دججاواں
 بہہ کے سمونے دبر اگے اپنا حال سُناواں
 روح اُداس رہند نِت مڑا کوئی گل نہ پہاوے
 باہجہ سخن تھیں اک پل جینا، ڈاہڑی سختی آوے
 اُنہاں دناں مڑے دل اندر لہدی سی اک ناری
 قوم لوہاراں تھیں اوہ گڑی صورت پمچ پیاری
 سنگی اک ماہڑے نال آسا، عتی لوہار کہادے
 رہند ہر دم سنگت اندر، دل مڑا پر چاوے
 اک دن مکو اکھن لگا گل سُنین اک پہائی
 اپنے مُرشد دی کردا ہیں ہر ویلے بڑیاٹی
 اک دن مکو کھڑ تھے توں میں بھی بُل کے دیکھاں
 کیتا کامل پیر ہے توہڑا میں آزماواں پرکھاں
 دوجی گل لوہاری والی اوہ بھی آکھ سُناں
 مرشد جے اجازت دتی مڑ کے جینج چڑھاں
 اساں ایہہ صلاح پکائی اپنے کہرنج بہہ کے
 دوجے روز ہویاں اُٹھ راہی ساریاں گلاں لے کے
 چار تہارے مڑدے مڑدے رستے پنج گزارے
 پنجویں روز دوپہراں ویلے بُل پئیچے بنجارے

نجل کے عرض سلام گزاری پنج دربار شامانے
 کر دربار ہو یا روح تازہ آئے ہوش ٹھکانے
 توت دے ہیٹھ بیٹھ دے سن ادہ محبوب الہی
 چار چو فیری خلقت بھیٹی مجلس خوب سجائی
 اسان دواں کو اگے بلا کے اپنے کول بٹھایا
 حال احوال پچھ کے سارا فرار شد سنایا
 ایسہ لوہار پیر ٹٹے کو آیا ہے از ماون
 رتھے کوئی لوہا ناہیں کہ چاہی بھی پنج باہون
 لوہا از مانا کم لوہاراں جیڑا ہتھ پنج آوے
 مرداں کو از ماون جگکا کامل مرد کوئی تھھاوے
 علی لوہارے گلاں سنیاں گیاں پہل تدریراں
 جتھ پانی پانی ہو یا دُوب گسیاں تقصیراں
 جیڑی گل مڑے دل اندر لوہاری والی آئی
 رمنہ نال جناباں کو ساری گل سمجھائی
 جیڑی گل زبانون نکلے واپس ہنہ ادہ مڑدی
 پا جھی دے سنگ پا جھی ٹاکی، اُنالی کدے نہ جڑدی
 مڑے دل تسلی ہوئی بائی رمنہ فقیہراں
 محبت گئی لوہاری والی ڈاہڈے ہتھ تقدیراں

دل تھیں گیا خیال ادسارا عشق محبت والا
 جس کو قلم ولی دی موڑے کرے کون ادہ چالا
 نسر مجلس پنج باجی صاحب ہو رگلاں فٹ لایا
 خلقت بیٹھی سیدی رہی و انگ مثل تیرہایا
 آکھن لگے مجلس دے پنج مکو مخاطب کر کے
 قاضی گل سنیں اک مڑی کن دے دے تیر کے
 اک منزل میں ایسی ڈٹھی فسر دا پنج پہاڑاں
 جنگلاں دے پنج پہکھا ننگا رہندا پنج اجاڑاں
 جنگل جوہ دریاواں اُتے جھرجھر لیکھاں
 دل مڑے پنج حب بہتری میں خضر کو دیکھاں
 آج اک منزل ایسی ڈٹھی گل دہاں میں دل دی
 خضر مجلس دے پنج رہندا مکو ہنہ فرصت ملدی
 اکھٹے بہر کے مجلس کراں ایس دو اک جالی
 ادہ وی دکھا میں وی دکھاں گل ہنہ ہونڈی کالی
 واہ واہ طاقت مرشد والی میں کے آکھ سناواں
 اس کو شان خدو نہ بخشی میں لکھا شراواں
 القصہ علی لوبار وی بیعت ہو کے مڑیا
 شیراں آگے اوڑک مجسروح سوکھا رہندا گڑیا

نوٹ :-

اس کتاب کو لکھ دے لکھ دے دیلا خاصا بیتا
قاضی صاحب پوراں تہاں تک اجل پیالہ بیتا
اک محسن اک مرد خدا درخصت ہو یا جہانوں
مغفرت کرے خداوند اُس دی اپنی رحمت شالوں
(الرحمن)

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

کرامت حضرت نانک گاجی صاحب

راوی سن اک گل سنائی مُرشد دی برطیائی
 ولیاں کو رب طاقت بخشی انت شمار نہ کافی
 مقدم داؤد قوم بجاڑ ایہہ گل آکھ سناوے
 پیشہ بکروالی اُسداء پورے رہائش پاوے
 سنگردا کچھ مال مڑے نال باجی صاحب لایا
 ہنڈو بکرے تہ کچھ پیٹاں رکھاں خوب سہایا
 اک دن اک بندے سن کو چھٹی اک پہنچائی
 مال سنگردا بیچ کے سارا قیمت آنی پہائی
 نیچن کارن مال میں آندا آجہڑ پچوں کڈھ کے
 اک بکرا کمزور اہیتا، آجہڑیاں کو سدھ کے
 آکھیاں ایہہ بکرا کھڑ کے چنگی طراں منہ لاؤ
 پانی پچھڑ گچھ جدوں رنگ اس کو فر لاؤ

ماہرے دل نیت ایہ ہوئی بکرا مچ ہے لسا
 اسدا نل فسر کھٹ نہ جھلے ہے لنگر دا حصہ
 اُس بکرے کو رنگ شنگ لاکے کیتا نال اکھٹا
 قیمت پنج ہوئے برابر لگا اک ہی پنھٹا
 رقم میں رومالے بدھ کے چنتے تھے پنج باہی
 کہوں لوہ ہووے میں دوڑاں اوکھی رات لنگھائی
 صبح اٹھ تیری کیتی رُٹی بدھی پلے ! !
 مچ لمیرا سفر اوکھیرا یار اکھلے چلے
 رات گزاری رستے اندر دوجے دن جا پہنچا
 مُرشد دے دربارے اندر حال احوال میں دہتیا
 مجلس دے پنج بیٹھے دے سن ادھ محبوب رہائی
 جیاں رات ہنیری اندر چمکے جن نورانی
 حال احوال دہس کے سارا میں اک طرف بٹھاں
 منہ اُندے داہر دکھ نہ سکاں تہرت پھرواں بٹھاں
 تھوڑی دیر جیاں جی گزری مُرشد سُن فرمایا
 مقدم مال لنگر دا سارا لساں پنج بٹایا
 کھول رومال میں پیسے کڈھے پنج خدمت دے رکھے
 ہتھ مبارک اُتے رکھیا، اکھیاں نال نہ تیکے

چاہ پی کے جد فارغ ہوئے حاضر لوگ تمامی
 کبھ اجازت کہن کے اٹھے تہ طرگے کر سلامی
 خاصی دیر کچھ ادھ پیسے ہتھ اپنے بچ چائے
 کبھ روپے اس دھنی بچوں چھک کنی کر آئے
 مڑے داہر مخاطب ہوئے کہن لگے ایہہ قصہ
 جیہڑے لوٹ کنی کیستہ سن ایہی ہے تو ہڑا حصہ
 بکرے کو نہوا نہوا کے رنگ جیہڑا تھ لایا
 ادھ رقم سب ٹٹری ہوئی سن مٹرا فرمایا
 مٹرا حق جیہڑا ہے بن دا ادھ میں کنی کیستا
 باقی چاکے رکھ چنتے پنج گل نہ کر س میتا
 میں حیران تہ سوچاں کردا جنواں تے رکھی لوی
 کس کوہ قسانے اندر یارب بکرے دی گل ہوئی
 دو دن دا ایہہ رستہ تہا دور دراہڈے پینڈا
 بکرے دی گل آکے مولی اتھے کون سیندا
 ہذا من فضل ربی ماہڑا مٹرا شد پیارا
 ہر گل دی خبر ہے رکھدا، سوہنا مرد نیارا
 ملنگام دی تہہرتی بیٹھا کردا سیر چو فیری
 دور دراہڈے دیساں والی رکھدا خبر پکیری

کوئی گل نہ استھیں اوہلے واقف ہے سب رازاں
 پھیت دلاں دے جلنے سارے کیا عامان کیا خاماں
 خوشی نال مڑی اکھیاں تھیں اتھروں ڈہلن لگے
 کچھ چپولی، داڑھی تے چہرے، کچھ مڑی تے بگے
 ہمتہ بستہ کے میں عرض گزاری اے مُرشد شاہانا
 بخشیں پہل جیہڑی آج ہوئی ہووے فضل ربانا
 مڑی طرفوں ایہہ پیسے بھی اپنے کول رکھاؤ
 پہل کے فرسہ نہ غلطی کر ساں آج تہ رحم کھاؤ
 مکو فرسہ فرماون لگے میں ایہہ کم ہنہ کرنا
 تہو کھا دغا فریب جو کردا آخر اک پنج سٹرنا
 قصائی نال دغا توں کیتا بکرے کو رنگ لایا
 مُل بکرے دا زیادہ ہوسی تہو کھا توں کمایا
 تہو کھے دی کمائی کے کرنی دنیا چار دناں دی
 حشر تہاڑے کے مُنہ لگسی ہوسی پچھ جہناں دی
 سختی تنگی اوکھے ویلے شکر جیہڑا ہے کردا
 اُس شخص تے اُسدم ہوسی کھٹ عذاب حشر دا
 دنیا دے ایہہ چار تہاڑے اوکھیاں سوکھیاں رانا
 قبر عمر لمیری بہتی، یاد رکھیں ایہہ باتاں

جیہڑا کم بھی کرنا ہووے سو چیں تانا بانا
 جس کم دے پنج اللہ راضی اُسدا کے ٹھکانا
 اُس کمے کو ہتھ نہ لاویں جس تھیں کہاٹا کھاویں
 حشر تیارے اللہ اگے جاندا نہ شرماویں
 جیہڑے لوک تو کل والے پلے کچھ نہ رکھدے
 صبر نال ہر اک نعمت کہہ بیٹھے دے چکھدے

کرامت حضرت نانکا جی صاحب

راوی ہے اس گل دا جیڑا ادھ ایہہ آکھ سناوے
 بکروالی پیشہ اُسا، نال لین کہا دے
 اُس سُن اک کرامت کو کھول دہی زبانی
 میں عاجز دی کوشش کرساں ہووے فضل ربانی
 پہلے کام تھیں تھوڑی کچھ ہو ر جگہ اک آئی
 ننگے بل دے آسے پاسے دکھ ہے گل ایہہ پہاڑی
 بکروال سب ڈیرے اپنے آندے، جاندے لاندے
 دو چار دن اُس جانی پنج، مین قیام کراندے
 اک واری ڈیرا لاکے بیٹھا، منڈھڑ قبیلہ سارا
 دیگر ویلے آن کے کیتا با جی صاحب اُتارا
 آسے پاسے لوک جیڑے سُن کھٹے ہوئے سارے

گرم کچہری چار چو فیری لگے خوب نظارے
 کہہ پنج ہنیہ کہواری کوئی لکڑیاں کٹھو آناں
 بانڈے دے پنج پھر داجی کے سبیل بناواں
 پچھے اک گراں ہے بسا، حاجی دے دل آیا
 اُتھوں جُل کہواری آناں ہوسی کم سنوایا
 حاجی صاحب گراں داہرٹریا کہواری جُل کے آناں
 اک گجر دے کہر جُل بیٹھا، گراں آکھ سنانا
 مٹکوا کہواری دیویں حاجت پیش اک آئی
 کہر مٹے نانگ بابا ہے آیا گل دہاں اوہ پیاں
 گجر تلخ جواب ہے دینا حاجت ہنیہ ہندی پوری
 خبرے کون ملنگے آیا، مٹو کے مجبور
 ملنگ کے گمائی مڑا، اُٹھ جُل جھروں آئیں
 کہواری تہ میں دیساں نائیں اینویں وقت گمائی
 گل ڈاڈی ایہہ اوکھی لگی حاجی صاحب تائی
 وایس مڑ کہرے کو آیا، بولیا چالیا نائیں
 مٹو کے آ مجلس پنج بیٹھا تہ کردا دل تدریساں
 گجرے گل چ مندی کیتی ملے مڑیاں تقصیراں
 مجلس اندر حاجی صاحب، گل کوئی نہ کیتی

دل ہی دل پنج سوچاں کر داجیب جیاں ہے ہستی
 باجی صاحب گلاں کر دے مجلس والے سندے
 جیاں بسپ سمندر بچوں موتی کدھ کدھ چن دے
 اچن چیت اُتے گراں پنج لوکاں شور مچایا
 کھگیا رچھ اک گجرے تائیں کن آواز آیا
 بکر وال بے دوڑن لگے سُن کے ایہہ کُکارا
 باجی صاحب لوکاں تائیں کر دے، بین اشارہ
 حاجی نال اُس گجرے جیہڑی ہے گستاخی کیتی
 اللہ صاحب بدلہ کہدا، پھتیا اپنی پنتی
 اینویں رچھ نفیحت کارن اُس دے کول گیا ہے
 اللہ مالک خیر ہی کر سی جو کجھ شوریا ہے
 رچھ سُن اُسدا کن کدھ کھڑیا تھوڑا زخمی کیتا
 اپنے عمل اگے کو آئے سُن پہاں بد پنتا
 شامی سبھاں لوکاں بل کے اُس گجرے دے تائیں
 حضرت اگے آن پہنچایا، فضل کرے رب سائیں
 آنے نال پیراں تے چڑیا کر دا گر یہ زاری
 نام اللہ دے بخشو کو، پھل ہوئی ہے پہاڑی
 اینویں سوچ ملنگ میں کوئی کر بیٹھاں گستاخی

بی شامت سر مڑے تے، کو دیو ہن معافی
 بیعت کہن مرید اوہ بنیاد دل تھیں نیت کر کے
 حضرت اگے توبہ کیتی، چمٹے کن پکڑ کے
 اُس دی نسل اسویلے توڑیں ہے مرید اکھاندی
 ملک کام دربارے اندر، اکثر آندی جاندی
 آج بھی اوہ مشہور ہن سارے رچھ کھادے دے پتر
 سال دے پنج اک دو فیرے کر دے ہن اوہ اکثر

کرامت حضرت ناناگاجی صاحب

اک دن مجلس لا کے بیٹھا سوہنا مرد نورانی
جیاں چودھویں راتی اندر چکے چن اسمانی
مجلس اندر بیٹھے دے سن حاضر لوک تمامی
عالم علم دے واقف ہوتے کیا خاصے یا عامی
عالم کچھن سوال حضرت تھیں جنوں گوڑے ڈاہ کے
دین جواب علم اوں تائیں رمز حقیقت باہ کے
سوہنا مرد تخت تے بیٹھا بول جواب سناوے
موتی لعل خزانے برتن جدول سخن پلاوے
دیوے جواب حقیقت والے معرفت دی کھٹ چکھے
پکڑ مہار شریعت والی باہر قدم نہ رکھے
عالم لوک سیانے بن کے کرن سوال کتابی

وحدت دے خزانے بچوں دین جواب شتابی
 عالم ہونڈکتا باں بچوں جو جو کرن کلاماں
 ہر لفظ ہر زبیروں زبیروں دین جواب تماہاں
 مجلس والے بیٹھے سُن دے ڈوہنگے راز خدائی
 حقیقت دے خزانے برتن، لُوہ شریعت کائی
 کامل مرد جو بیٹھا ہووے مجلس خوب سجا کے
 وحدت دے خزانے بند داسے عشق دی باہ کے
 جُسد اکوئی نہ خالی ہرگز دلیاں دے درباروں
 دیندے فیض ہزاراں تائیں فضل الدرد پیاروں
 سُکھیا جے کہ مجلس اندر کمر خاں ہستے
 مجلس والے کھڑکھڑ جلدے گل اُسدی جے رستے
 دُکھیا جو کوئی بیٹھا ہووے، مجلس نال اوہ پھستے
 باہروں اوہ بھی ہسد اُجروح اندر غماں دے کستے
 یا کسے دل کانی لگی یا ہووے روگ ہجسے دا
 ہووے سٹ درد دی غالب، دوست جدوں کوئی ہردا
 دُکھیا درد ہلاوے جدوں رو رو آہاں پہ ہردا
 سُکھیا سنگ مجلس دے حُجروح ایویں ہلے کردا
 حضرت بیٹھے کرن کلاماں مجلس خوب لگائی

دین جواب علما داں تائیں کھل دے راز خدائی
 ترڈی اک مجلس دے بچوں ظاہر ہوئی پہیائی
 ٹیں ٹیں کردی پھالاں پہر دی حضرت آگے آئی
 چھال مار چہولی پنج بیٹھی بولے کرے پکاراں
 حضرت اُس ترڈی داہر دکھن یارب ٹٹریاں کاراں
 ترڈی بیٹھی ٹیں ٹیں بولے چپ نیں اوہ کر دی
 نہ لسنے نہ پہنچے کہ ہرے مول ناہیں اوہ ڈر دی
 سارے لوک حیران ہو دکھدے یا صاحب سلطانا
 حضرت اُس ترڈی واقعہ سُن دے نال تہیانا
 مولوی صاحب مجلس بچوں آکھیا حضرت تائیں
 ترڈی کے فریاداں کردی ظاہر گل سنائی
 اینویں کیوں بولے ترڈی یا قہیے دی ماری
 کس مطلب تھیں آئی اتھے کھول دہو گل ساری
 حضرت ہنس کے گل سنائی سارے مجلس والے
 ہو حیران ایہہ گلاں سُن دے رمز حقیقت نالے
 ترڈی والی گل حضرت سُن ساری کھول سنائی
 رو رو آکھے میں دکھیا دی ٹٹریے درتے آئی
 جوڑا مر گیا ہے مڑا پے گئی لمبی جُدائی

پچھڑ گیا ہے دل دا جانی ڈونگی کافی لائی
 گیا صبر آرام دلے دا میں روندی کمر لاندی
 پچھڑی ہاں بن جوڑا کیلی تہکے ٹھیلے کھاندی
 میں اجڑی دا کھر بساویں منگدی ہاں امدادال
 مڑے کولوں جوڑا منگدی کر دی ہے فریادال
 حضرت جدوں ایہ گل کیتی مجلس والیاں تائیں
 دل پنج شک کر دا اوہ ملاں چت لے آندا تائیں
 مولوی دے دل گل نہ بیٹھی سوچ دلے پنج آئی
 تیرڈی دی ایہہ گل سُنا کے کر دا ہے بڑیائی
 آخہ مولوی حضرت تائیں آکھی گل سُنا کے
 تیرڈی کوہن بدیا کریتو جوڑے نال بیہا کے
 ملاں سُن ایہہ گل جے کیتی حضرت رمنز پائی
 وحدت دے سمندر اندر دتی جوش اُبالی
 اکھن لگے ملاں تائیں سُنیں اوہ گل پہیا یا
 آج بیہا تیرڈی دا ہوئی بے مالک سُن چاہیا
 تیرڈی کو آج جوڑا مل سی دُور دلائیٹ پاروں
 رب کرسی آج آن ملاسی لاڑاقتد ماروں
 اُس پر دیسی سُن آج آنا تیرڈی نال بیہا

ہو سی وصل دواں دے تائیں مل سی آج ٹھکانا
 ترڈی بھی آج عید مناسی جوڑے نال پھر سیسی
 ایہہ کشمین اوہ افغانی دیسی نال بدیسی
 فلاں دل پنج سوچاں کردا ایہہ گل کدے پیاسی
 دُور ولایت پاروں ترڈا کس پہلے آسی
 تھوڑی دیر جیاں جی گزری شخص اک باہروں آیا
 کھارا اک دا کھاں نال پھریا حضرت اگے ٹکایا
 عرض کردا مٹر حضرت اگے ایہہ دا کھاں افغانی
 ملک قندھارے تھیں میں آندی پنج دربار نشانی
 کرو دعارب فضل کماوے اُس باغے دے تائیں
 جیہڑا کھاوے میوہ اُس دا، بخشے رب شفائیں
 اپنے ہتھ مبارک حضرت کھارے دا ٹہکن چایا
 کہن کے ناں خدا دا جدوں گچھا اک اٹھایا
 ترڈا اک دا کھاں پنج بیٹھا آیا ہے سی توڑوں
 ترڈی وانگ سدائی ہو یا اوہ بھی اپنے جوڑوں
 چھال مار کے باہر آیا، جیاں ترڈا افغانی
 مار اڈاری چھولی بیٹھا، پنج محبوب ربانی
 ترڈا ترڈی دے بیٹھے ہو کے نیڑے نیڑے

جانی سنگِ ملے جد جانی گے رغماں دے چہڑے
 سبحان اللہ سبحان اللہ مولوی اٹھ کھلویا
 یارب قادر قدرت والا ملاں عاجز ہو یا
 مڑے دل پنج شک بے پیا کیتی میں خطائی
 ڈاہڈے دے ہتھ ہونڈی ہے تدبیر الہی
 گہنگار میں عاجز بندہ پہر یا عیب قصوراں
 اپنے کیتے تے شرمندہ میں سوچاں تہ چہوراں
 پہل مڑی ہے معاف نہ ہو سی میں شرمندہ ہوساں
 دواں جہانناں اندر مولیٰ ٹھیلے کھاندا رہساں
 لوکاں ہتھ کناس کو لائے توبہ توبہ کر دے
 دیاں کو رب طاقت بخشی جو چاہوں سو کر دے
 مجھ سوج کو بھی آس ہے مولیٰ پہر سچے دے دردی
 سوہنے مرشد دے درباروں بن دی بگڑی ہر دی

کرامت حضرت ناننگا باجی صاحب

دیکھ کر امت مرد سچے دی دنگ دماغ ہو جاندا
 عمر دیاں بھپٹریاں کو کس رنگ آن ملاندا
 اک دن حضرت بیٹھے دے سن مجلس خوب نکائی
 پنج دربار دے ظاہر ہوئی ضعیف بڈھی اک مائی
 بڈھی دیکھ کے حضرت تائیں آہ پکارا کر دی
 رووے آہاں ڈاہاں مارے چپ نہر گز کر دی
 غیہ مسلم ادہ بیسی بڈھی حال رنجور نہانا
 درداں مار کیتی سی عاجز پھلیا کھانا لانا
 دوئے ہتھ سرے پنج مارے رووے کرے لپکاراں
 میں نہانی درد رنجانی آسےں پنج درباراں
 بیٹھ زمیں تے سر چا مارے پنجوں پہر پہر رووے
 تھوڑے چائنہ اپنے تے حالت دوجی ہووے

پٹے بال تہ سینہ کٹے رو رو کردی عرضاں
 یا صاحبِ سلطانہ توں ہی جانے ساریاں مرضاں
 حضرت کوں بٹھالی بڈھی ہتھ سرے تے پھیرن
 دین دا اسہ بڈھی تائیں تھوڑے سرے تھیں کیرن
 کیاں اتنی روویں مائی کھول دسیں گل ساری
 کیڑا دکھ ٹھٹھا دل ساڑے کس قبضے دی ماری
 بڈھی رو رو عرضاں کردی رے شاہِ دو جہاناں
 سال اٹھاراں ہوئے میں تھیں گمبِ پُستِ سخاں
 اک بچہ سا کہہ مٹے پنج اک میں اُس دی مائی
 ناہیں اُس دا باپ سرے تے نہ کوئی پہین نہ پہائی
 کہہ تھیں گیا بزارے اندر نہ مٹھ واپس آیا
 گزے سال اٹھاراں کو میں ہنہ درشن پایا
 لگی آگِ الغیبوں ایسی سب کچھ ساڑ مکیا
 اک ہی پھل سا باغے اندر آستانِ نال لگایا
 جو رپیا پھل ٹوڑے گیا مُکو خبر نہ کوئی
 بلبیل دانگ دیوانی پھر دی مڑی حالت ہوئی
 سٹے دولت مال خزانے زمین مکان جے سارا
 یاد اُسے دی کھا گئی دل کو جس دا کو سہارا

مٹراجن بدلاں پنج چھپیا رات ہنیر سی ہسوئی
 اکھاں نال تسکاں اک واری ہور امیر نہ کوئی
 دل پنج آس لگی دلبر دی دکھاں منہ اک واری
 لٹ گیاں میں باندی باچھٹ ایہہ دنیا کس کاری
 بچے پچھے پھر دی رہیاں جنگل جوہ پہاڑاں
 شہر گراواں اندر ڈھٹا، ڈھٹا پنج پہاڑاں
 نہ کدھرے ادھ دلبر ملیا ناہی نظری آیا
 ہائے افسوس مٹرا دل جانی کس ہے بند کرایا
 اُسے بچھے جان گمائی اکھاں دی روشنائی
 خبر لگی تئیں دی حضرت تائیں اتھے آئی
 سستی میں مشہوری ڈاڈھی حضرت تئیں والی
 من سوال میں عاجزہ دایں ہاں وانگ سوالی
 اک مُراد ماہرے دل اندر حضرت کچھ دکھاؤ
 زندہ ہے یا مویا دافسر سچی گل سُناؤ
 مویا دا ہے بچہ جے کر دسو کو ظاہر
 جے زندہ ہے آن ملاؤ تیں اللہ دی خاطر
 دیکھ کے حالت اُس بڈھی دی دل حضرت دا پھر آیا
 زبان مبارک تھیں جنہاں ایہہ ارشاد سنایا

دل پنج رکھ تحمل مائی قادر قدرت والا
 کرسی مساد دے دی پوری صاحب حکمت والا
 اٹھ تو اندر جالنگر پنج رٹی اک لے آویں
 ہتھ اُتے باندے رکھ کے مٹے تک پیچاویں
 مائی اٹھ اندر گئی جلدی رٹی لے کے آئی
 حضرت باجی صاحب ہو راں ایہہ گل اکھ سنائی
 مائی دکھ پچھاں تو مٹے کون ہے مگروں آندا
 بڈھی جد پچھاں مٹے ڈٹھا ہوش ہو اس اڈ جاندا
 نکلی چیخ بڈھی دے مٹھوں ای مٹا دل جانی
 گل نال لا دتا اس لڑکا رو رو حال گمانی
 ماں پتر جد گل لگ ملے مجلس کو حیرانی
 مجروح دکھ خداے پیارے واہ طاقت سبحانی
 ماں پتر کو چپولی رکھ کے مخاطب ہو کے بہندی
 کردی شکر ہزاراں مائی پکے تباہیں کہندی
 سچ گل ہیں مٹے دل جانی آج تک کٹھ آسے
 مٹا مول خیال نہ کیتا، دل لگا کس پاسے
 بچہ ہو حیران سناندا اپنی درد کہانی
 ساری مجلس سندی آئی پکے دی روانی
 جس تہاڑے شہر دل گیاں ٹھک اک نظری آیا
 یسے دس پھسایا مگو گلاں نال ٹھک گیا!

کہن کے اپنے نال اوہ ظالم راجے دے کہرتائیں
 قیمت کہن مٹری اوہ ننھا بیج گیا اُس جاییں
 مسکو بیج گیا اوہ ظالم باورچی بنا کے
 راجے حکم دیتا تھدھ مسکو سنگر مٹرا لپکاوے
 سنگر بیج میں رہندا ہر دم رُٹی دال لپکاندا
 نوکراں تھیں راجہ مٹرا پہرہ خوب کرا ندا
 نہ میں سن پہنچن جُنگا ناہیں کبھ تدبیراں
 لگی قید باورچی خلنے، ڈبیاں لے تقصیراں
 کبھ بار نہ مائی دالی رہندی حرص کہنیری
 بند ہوئیاں پنج بند بخانے پہرہ چار چو فیری
 دل پنج سوچاں غم مٹرے پنج ماتا مر گئی ہوسی
 کس کو درد اسال دا ہوسی کون اسال کو روسی
 سب کبھ آخر میں پھیل بیٹھاں نہ بابل نہ مائی
 اوہی مٹرا ڈیرا بنیا جھٹے عمہ لنگھائی
 آج میں آٹا گن داہے ساں بلی جے اک آئی
 چھٹ مار اوہ مٹرے کو لوں نس گئی رُٹی چائی
 کچھ دوڑ پیاں میں اُس دے کر کے زور آوازا
 اُس محل تہ اس کوٹھے داملیا سا دروازہ

مت بہا راجہ زلیٰ دیکھے ملی دے ہتھ تائیں
 مسکو مار گمادے ظالم دے کے سخت سزائیں
 کدھر گیا ادھ محل راجے دام کو ایہہ کے ہو یا
 اکھیاں نال ایہہ کے میں دکھاں یا پسے پنج سو یا
 سمجھ ہنیہ کجھ آنندی مسکو توں ہی دہیں کجھ ماسا
 میں کتھے ساں کتھے آیاں تو ہوسی کجھ جاسا
 بڈھی مار کلاوے اُس کو کہندی نال نہ بانے
 بچہ توں لے آندا اتھے اس صاحب سلطنے
 میں جے عرض گزاری رو کے صاحب دے دل آئی
 کس جہانوں چا کے پُتر نال ملا ندا مائی
 بڈھی کو جہ پُتر ملیا تہ ملی دولت شاہی
 سر نہنہ ہتھ پُتر دے چمدی ہو رنہ حاجت کائی
 بڈھی حضرت دے پیراں چہڑی گئی مصیبت ساری
 دواں دی نہ بانوں ہو یا کلمہ حق دا جاری
 ماں پُتر نے کلمہ پڑھیا حضرت آپ پڑھایا
 دہیں کرامت کافراں تائیں مسلمان بنایا

ہک واقعہ تہ کرامت نامہ گلابی صاحب

راوی سن اک گل سنائی میں عاجز دے تائیں
 ولی اللہ دے مست ہمیشہ خوف اُنہاں دل نائیں
 حاجی اسحاق پے نالواں اُس دامنہ مہر قوم رکھا دے
 بکروالی پیشہ اُسدا، اوہی گل سنا دے
 سخت اوکھیرا سال اک آیا پنج کشمیر علاقے
 پنج ہی ظالم قحط پیاسا ماواں پنکھے کھا دے
 اک دن جُل کے میں وی بیٹھاں پنج دربار شہانہ دے
 حضرت کول بیٹھا کے مکو ایہہ گل آکھ سنا دے
 سنگر دے پنج غلہ نائیں توں کچھ کریں دلیری
 چاول لوٹ لے آویں کدھروں دیکھیں چار چوہیری
 پیسے کچھ مہرے ہتھ دتے حکم کیسا میں تائیں
 غلہ مہن کے آویں سنگیا خالی ہتھ نہ آویں

مرشد مٹری آزمائش کر دے ہو رہنہ گل کائی
 یارب میں تے فضل کماویں اوکھی کھڑی ہے آئی
 نال دتا اک کھوڑا مکو سنج ساماں پہنڑا کے
 جلدے جلدے کھوڑے پنج شامی پھیاں جا کے
 ہوئی مراد مٹری نہر پوری غلہ لیا اک کھر تھیں
 پہنکھ تیرہ بہن عا جز کیساں تنگ پیاں سفر تھیں
 غلہ کہن کے واپس مٹریاں راتی سڑدا ریاں
 اُسی رستے واپس مٹریاں جس رستے میں گیاں
 مرشد احکم جو ہووے پورا کرنا پسندا
 اپنا سپر جے راضی رہوے تاں راضی رہندا
 رستے دے پنج میں تے گزرے اوکھے حال سفر دے
 ٹرنے دی ہمت نہ رہی کئی خیال گزر دے
 القہہ دو پہری ویلے بیچیاں وٹلب آ کے
 اک تہ پہنکھ لگی پنج زیادہ دو جا تھپ تڑا کے
 ضعف ہو یا بدن دے اندر گل مٹرے دل آئی
 میں سنگردی خدمت اندر مٹری خبہ نہ کائی
 میں رہ جُلساں رستے اندر کھوڑا ہتھوں جاسی
 عید مناسی ادھ کوئی جس کو ایہہ نعمت ہتھ آسی

لاش مٹری کو گورائ کھان ہسی سب لوکان
 پسر مٹرے سن ایہ مٹرے نال چنگی گل بنائی
 تنگ آکے میں جان اپنی تھیں ایہی رپڑے کردا
 کہوڑے دے پچھے میں دوڑاں چہڑا اٹھدا مردا
 رستے پنج چٹھائی اگے ہمت ہنیکے کرساں
 کہہ پھینچیا تہ مشکل ہويا رستے پنج مرساں
 انہاں فکراں اندر دُسیا میں جے قدم اٹھایا
 اچن چیت سوار اک اگوں کو نظری آیا
 کہوڑے اُتے بیٹھا دایے، ہے کوئی مرد نورانی
 مہندے اُسدی لاٹ نہ چہلاں واہ صورت لاثانی
 اک ہتھ پنج کوٹرا تھیا ٹھنڈے پانی والا
 دوجے ہتھ پنج رُٹی چائی کر کے خوب سہالہ
 رُٹی پنج رومالے بدھی جاں مٹرے کول آیا
 رُٹی چھنّا اگے کر کے مٹرے ہتھ تھمایا
 مٹرے نال کوئی گل نہ کیتی ٹر گیا اوہ راہی
 رنج رنج کے میں رُٹی کھادی پڑھیا شکر الہی
 دل پنج سوچاں یارب سچے کون مرد ایہ آیا
 جس سن میں مسافر اُتے اتنا رحم کھایا
 پسر اپنے دی گل کوئی مکویاد نہ دل تے آئی

سوچاں کردا مڑ دا جلد اکون ایہہ مرد سپاہی
 کس ٹن میں تے رحم کمایا رستے دے پنج آکے
 مڑ چلیا مڑ گل نہ کیچی مڑی پھیکھ مٹا کے
 آخر جدوں کہر میں پہچیاں غلہ کیتا حوالے
 مڑ خدمت پنج حاضر ہویاں پیر اپنے دے نالے
 لوکاں دی کچھری اندر حیاں جن اسمانی
 مکو دکھ مخا طب ہویا چندر مکھ لاٹانی
 سختی تھدھ اٹھائی بہتی رستے اندر ہیاں
 پھیکھ لگی تھو جس ویلے رٹی کس پھچائی
 دل مڑے تڑا کا بجیا یا صاحب سلطانا
 رٹی دیوں والا مکو ہے ایہہ مسر دربان
 تھر تھر جنتہ کمن لگا میں غا جز دے تائیں
 اپنے کول بھٹیا سد کے فضل کرے رب سائیں
 تھوڑی دیر حیاں جے گزری مڑ مڑے در دھٹھا
 کہن لگے رومال اوہ مڑا دہیں کھتے تھدھ رکھیا
 جلدی کڈھ رومال میں جیسوں صاحب دے تھہ بابا
 آکھن لگے میں ہی آساں روٹی کہن کے آیا
 نجی جی اک گل دی خاطر کیتا تھدھ کھارا

پہل بیٹھیں اُس مالک تائیں جیہڑا پالن مارا
 ہر ساعت ہر حالے اندر من اُس دی بڑیاں
 فضل اُس دے، مین بے حسابے اُنٹ شمار نہ کائی
 جیہڑے لوک توکل والے صبر کرن ہر ویلے
 اُسدا شکر بجالے آندے ہن اُسی سے میلے
 اوہ جبار قہار کہا دے اُس دی صفت غفاری
 کردار حم مخلوقاں اُتے واہ واہ شان نیاری
 ولی اللہ دے اک چھٹ اندر ستر روپ بٹائیے
 اپنے ہر مریدے تائیں مشکل پنج کم آندے
 یارب فضل کما دیں میں تے رہواں پنج اسیراں
 مُرشد دے صدقے پنج مولیٰ بخشیں پہل تقصیراں

کرامت حضرت ناننگا باجی صاحب

اک کرامت ہو رکھاں میں کر کے خوب تیاری
 راوی نے بیان جو کیتی کھول دہاں گل ساری
 پنج گجسرات گراں اک پیندا سونہا دیں کہاںدا
 منڈی بہاؤ الدین علاقہ راوی ناں سُناندا
 اُس گراں شخص اک رہنڈ اعزت شہرت جان
 چودھری رحمت خان دے ناں تھیں اُسکو لوک بیان
 اپنی قوم قبیلے اندر بڑا شخص کہا وے
 عزت مال خدا چم بکھشی راوی اکھ سُنادے
 جدھر جاوے عزت پاوے فضل کیتا رب باری
 مسکیناں غریباں تائیں ہنر سخاوت جاری
 اک گلوں دل سڑدا رہندا کہرا اولاد نہ کوئی
 کیتے چلے پمچ وسیلے پر اولاد نہ ہوئی

کئی پہر فقیراں دے کول رت افہ پھیرا او
 اللہ رحم کرے جے کہ صروں مت مٹھا پل تھا او
 جیلے سارے ہوئے لکارے کوئی تند بہر نہ چلی
 اس دکھڑے پنج دکھیا کیسا سنگی عمر اکھیلی
 زمیں مال تہ دولت اپنی دکھ دکھ دل ستر دا
 گزری رات رت فکر ال اندر در داں دادن چڑدا
 اک دن راتی روندے روندے سرگی ویلا ہویا
 ڈوہنگی نیندر پئی اس تائیں نیمخود ہو کے سویا
 تائیں خوابے اندر ڈھٹا مرد فقیر اک آیا
 پچھیا اتنا دکھی کیاں ہیں کس غم میں ستایا
 خوابے اندر چودھری صاحب ساری گل سنائی
 ہر اک چیز ہے دافر کھر پنج پر او را د نہ کائی
 اس دردوں رت ستر دا رہواں عاجز حال نماں
 بچہ رب دیوے جے سووے پہاویں کھڈا کانا
 عمر جو انی گئی دیوانی ہنن بڈھیا آیا
 چہولی مڑی رہی رت خالی کھپلے نہ پایا
 خوابے دے پنج عرض سناوے رو رو چھیاں پاوے
 کامل مرد خدا پایا را تاں ایہہ حکم سناوے

سوار و پیہ منت میں نال صدق یقینوں
 رب چاہوے تہ بچہ دیسی قدرت والا تینوں
 بانڈی پور ملک کام پنج با جی صاحب تائیں
 سوار و پیہ منت والا اُس دربار پہنچا دیں
 منت دے پنج دیر کریں تہ ہوگے مراد تال پوری
 اللہ صاحب پنجہ دیسی ہوئی چہٹ منظور ی
 لگی جاگ تہ نیندر کھلی بیٹھاں سوچاں کردا
 یارب کے اشارہ ملیا ٹھنڈیاں ساساں پہر دا
 خوبے والا ایڈرس سارا ہو یا یاد تہ نامی
 کیہڑا گراں تحصیل کیہڑی ہے نالے اسم گرامی
 بیگم اگے قصہ سارا اُس نے کھول سنایا
 سوار و پیہ منت والا حکم انہاں فرمایا
 بیگم آکھے جلدی کرتوں لاویں تہ ہُن دیری
 مولیٰ چاہوے ہوئی جلدی پوری مراد آج میری
 القصہ سوار و پیہ منت ادا اُس کیتی
 ڈاکے اندر پایا انہاں نال صدق دی نیتی
 نالے ایڈریں لکھ انہاں نے چٹ جیسے پنج باہی
 وقت ضرورت لوڑ پلو دے گی مت ایہہ کہے جانی

دل پنج سوچے اللہ جانے ہے کوئی جایا نایں
 پر پورا ایڈریس ہے دتا ضلع تحصیل گراسی
 کدے دل تسلی ہووے مُڑ ڈے پنج فکران
 اللہ جانے شر دے دے پنج کے پھل کھلسن ککران
 عمر گئی جوانی والی پھل اسانہ پایا
 بڑھے بارے اللہ جانے کے قسمت پنج آیا
 کچھ اک مدت کچھے لگی اُس امید اُس تائیں
 دل و دل دعائیاں کردار بمراد پہچائیں
 گڈرے نوہینے جدوں اللہ فضل کما یا
 سُکاباغ ہر اُٹھ ہو یا پھل گلابی لایا
 چودھری دے کہر بچہ ہو یا سوہنی صورت والا
 گئی رات ہنسیری غم دی کھلیا نور اُجالا
 کہر پنج عیدان خوشیاں ہو یاں بندھے مال خزانے
 ٹھول کُٹکارے پنج نقارے سولے گیتاں گلنے
 دوہینے کہر پنج کڈھے نت سُکرانے پڑھا
 خوابے والے ایڈریس اُتے اُٹھ تیاری کردا
 بیوی بچہ سنگے لے کے کیتی سفر تیاری
 اجبانے رستے اندر چائی مصیبت پہاری

پچھدے پچھدے اور کُ پھجے ملنگام دی تہرتی
 ساری گل سُنائی اُنہاں جو اُنہاں سنگ درتِ
 طاؤس خان پٹھان مکو فرایہ گل آکھ سُناندِ
 باپ مَٹرا اُسی تہاڑے ملنگام اُگیا دا
 مڑے باپ سنگریچ ڈٹھا شخص اک پھر دا تھردا
 دُوروں دِٹھی شکل بے اُسدی واقف جیا لگدا
 کول بے پُچیا باپ مڑے دے سیان کھدا اُن تائی
 پُچھن لگا اوہ پھائی دہسیں تو کس راں اِس جاییں
 چودھری صاحب قصہ اپنا سارا کھول سُنایا
 خوابے اندر حضرت والا درشن جدوں پایا
 فسر پکے دا پیدا ہونا کھر پُچ خوشیاں ہویاں
 فسر سفر دے سارے قفیئے گل مُراداں تھویاں
 سواروپہ منت والا ادہ قصہ دی دہسیا
 خوابے والا ادہ چہلکارا دل مڑے پُچ رسیا
 ملنگام پُچھ کے میں فسر درشن جدوں پائے
 خوابے والی صورت ساری نقش برابر آئے
 نہ کوئی جان پہچان بندے کو نہ ہی کُجھ تدبیراں
 خوابے اندر رُجل کے حضرت حل کیسیاں تقصیراں

کہتے ہیں طاقت بخشی اللہ باجی صاحب تہائیں
 ظاہر باطن راز دا محرم فضل کیتا رب سائیں
 اک حدیث قدوسی اندر اللہ پاک فرماتا
 یَتَقَرَّبُ اِلٰی عَبْدِیْ بِالشَّوْقِ اَنْدَا
 جیٹا بندہ کرے عبادت قرب مسڑا ادہ پاندا
 نال نوا فل رتبہ بدھدا کول مڑے ہو جاندا
 اُس دے کن مڑے کن ہوندے سُن دا ادہ جس لیکے
 اُس دیاں اکھیاں مڑیاں اکھیاں جس ول دی ادہ دیکھے
 اُس دے جتھ مڑے جتھ ہوندے جس اُتے جتھ ہا ہوسے
 اُس دی پکڑ پکڑ ہے مڑی اللہ پاک فرماوے
 ولی اللہ دے رب دے پیارے جو کم دی بن کردے
 اُس پنج اذن اللہ دا ہوندا ڈبے بیڑے تر دے
 یارب میں عاجز اُتے اپنا فضل کما دیں
 باجی صاحب دے دربانان پنج نال شمار کر اوں
 مڑی ہے کے طاقت لکھاں صفت سُڑے ولی دی
 ہر ویلے میں غافل رہندا عیباں جاں جلی دی
 مڑے عیباں داہر نہ دیکھیں اپنا فضل کما دیں
 صدقے اپنے ولی دے کر کے نظر کرم دی پائیں

اگ اندری پہا نہڑ مارے ہر ویلے دل رووے
 سڑے جان کر طے پنج دردال کون تسلی دیوے
 بس اک آس لگی ہے دل کو اللہ فضل کماوے
 اپنے ولی دا صدقہ کر کے نظر کرم دی پاوے

صفحہ ۵۔ عا طائوس خان ساکنہ لار گاندر بل اپنے والد مرحوم
 عبدالستار دے نال پیش آئی گرامت بیان کردے ہین۔ مرحوم
 عبدالستار خان چودھری رحمت خان کو اُندے آبائی سلسلے
 نقیب جان دے آسے۔
 عا۲۔ حدیث قدسی۔ بخاری شریف۔

کرامت حضرت نازنگا باجی صاحب

اک کرامت ہو رکھاں میں باجی صاحب والی
 طاؤس خان پٹھانے مکھو کر بیان دسالی
 امن زمانے پنج پہلاں داقصہ کھول سنائے
 دو مزمان گجسر اتوں چل کے کبر آساندے آئے
 کبھ تہاڑے رہے ادھ اتھے سیر کرن ہر پل سے
 ادھ گجسر اتی رشتہ اندر سکے اسان دے آسے
 اک دن مڑے والد صاحب ایہ گل آکھ سنائی
 تیں بیٹھو کھاو پیو میں جلن اک جانی
 انہاں دواں پچھیا تیں کھول دسیں گل ساری
 کتنے دن لگس شڑے کس دل ہے تیاری
 والد مڑا آکھن لگا، ملنگام میں جا ساں
 باجی صاحب مُرشد مڑا، دکھ انہاں کو آساں

کامل مسہرہ دیا پیا را اُچیاں شانناں والا
 نانگے باجی دے نالوئیں تھیں کیتا جگ اُجالا
 ماں گجراتی آکھن لگے اسیں وی سنگ کمرساں
 زیارت کرساں سپہر ٹڑے دی مشکل تھیں جے ترساں
 والد مڑا آکھن لگا، اُٹھو فرسہ سنگ کریے
 باجی صاحب دے درباروں چہول فیض سنگ پہریے
 القصہ روانہ ہوئے اوہ دو پہائی سنگے
 والد مڑے مرشد والے قصے چھپڑے چنگے
 عبادت ہووے ریاضت اُن دی گل سُنائی ساری
 کئی کرامتاں دھیاں نالے تقویٰ پرہیز گاری
 اک گجراتی آکھن لگا گل سُنین اک پہائی
 باجی صاحب کو ازماون والی گل اک آئی
 مکو اک عادت ہو اُٹھڑی مٹھی چار میں پیواں
 کھانے کو کچھ نہ بھی تھاوے چار اُتے میں چہواں
 سپہر ٹڑا جے کامل ہو یا، مکو چار پلاسی
 مڑے دل پنج ایہہ گل آئی جے پوری ہو جاسی
 ماں من ساں میں باجی صاحب کامل مرد خدائی
 جے مراد ہووے اج پوری جو مڑے دل آئی

گلاں کر دے کر دے پھینچے اڈرک منزل تائیں
 دیکھی خلقت رنگ برنگی بیٹھی دی اُس جہاں
 لوک ہزاراں بیٹھے دے سن میلہ جیاں لگے
 کرسلام تعظیم اسیں بھی بیٹھے لوکاں اگے
 اتنے بچوں لانگری آیا، چار دانی ہتھ چائی
 نالے ترے پیالے لے کے آگیا اوہ پہاں
 مجلس دے پنج کھلا ہو کے اُس آواز سنائی
 گجراتی مہمان کیہڑے، مین تاساں پنج اوہ پہاں
 بول جواب اُساں اُس دتا اسیں گجراتی ہوری
 کہن لگا اوہ خود جناباں چار تاساں دل لوری
 اپنے جسے اندر بیٹھا کاہل مسر خدا دا
 لانگریاں کو کول بٹھا کے آپے حکم سناندا
 دو مہمان گجراتی والے مجلس پنج، مین آئے
 نال سنگی ہے لارے والا ترے بیٹھے اک جائے
 دل اندے پنج خواہش ڈاڈی مٹھی چار جے تھاوے
 رنج رنج کے آج پیواں جبکہ پیر پیالہ پاوے
 رنج کے چار دیو اُنہاں کو پہون نال تسلی
 دل دی خواہش پوری ہووے دُور ہووے کھلسلی

گجراتی جدایہ گل سنی ہوش اُڑے اُس سارے
 واہ واہ کامل مرد خدا داسے خوب نظارے
 کہن لگا گجراتی دولوں اس پنج شک نہ کوئی
 گل تمامی رستے والی کس طراں پوری ہوئی
 باجی صاحب ولی اللہ دا گل دے دی جانے
 اکھیاں اگے ہر شے ظاہر جیاں تسبیح دے دے
 کوئی شے نہ اُس تھیں اوہی واقف ہر اک گل تھیں
 دل دے راز اُس اگے ظاہر خیر رکھے ہر پل تھیں
 اک حدیث قدسی اندر پاک بنیٰ فرماندا
 زہد عبادت نال ہی بندہ بہتار تہ پاندا
 سمعہ الذی یسمع بہ حکم خداوند کردا
 بصیر لہ الذی یبصر بہ دو جاد م نہ پہر دا
 یدلہ الٰہی یبیطش بھا واہ فرمانِ الٰہی
 اُس اگے ہر گل سوتی جیہڑا مرد خدا

کرامت حضرت نانکاجی صاحب

اک کرامت ہو درساں میں ظاہر کھول زبانی
 باجی صاحب دی میں سُنی بزرگاں تھیں کہانی
 اک راتی جد سُستی خلقت ہو بے حال تمامی
 ادھ جی راتی اٹھ کے حضرت کردے ہم کلامی
 کیسا حکم کہ سردیاں تائیں فوراً اک جلاؤ
 کم پیا اک مڑے تائیں جلدی چار بناؤ
 چار تیار ہوئی جدوں آن کے حاضر کیستی
 باجی صاحب ہو راں نے اک پیالی پیستی
 ہو کے چپ سارے زل بیٹھے گل نہ کردا کوئی
 باطن راز نہ سمجھے کوئی جانن والا اونٹنی
 چاوپے کے فر باجی صاحب جلدی اٹھ کھڑے
 سنگ لیا کشمیری شاہ صاحب ہو رے چیلے ہو

جرات کد کسے کو آوے سخن کرے نالے
 سارے دل سوچاں پنج ڈبے سڑدے کر سہالے
 ایسا کیڑا کم آج پیا، دل پنج سوچ گزاریں
 دل دلیگرتہ سڑدے جلن ناہیں بول پیکارن
 یارب کہ ہر جاوَن فرشتہ رات ہنیری اندر
 دل دیاں گلاں کیڑا جانے دل ڈوہنگے سمندر
 کوئیں ناں جگہ اک آئی نور صبح دا کھلیا
 گئی رات ہنیری غم دی درشن دن دا ملیا
 اگے اگے جلن حضرت کر کے تیز رفتاری
 چیلے نالے پہنچ پہنچ دوڑن حکم جیاں سرکاری
 بانڈی پورے پہنچے حضرت سورج منہ دکھایا
 اتے پچوں اگوں آندا شخص اک نظری آیا
 چھوٹے موٹے قد دا بندہ رنگ اسدا سا کالا
 میخاں ترے ہتھے پنج رکھیاں کر کے خوب سہالے
 آکے کھل گیا ادھ اگے اکھ پنج اکھ مِلائی
 فخر غرور تجکر اُسکو حد شمار نہ کائی
 آکھن لگا شخص عجائب باجی صاحب تائیں
 اک سوال سڑے تھیں پچھاں ظاہر بول سنائیں

ہتھ مڑے پنج میخاں جیہڑیاں طاقت بدھ شماراں
 ہٹی دے پنج ٹھوکاراں یا فرہتھس دے پنج ماراں
 سُن سوال باجی صاحب مراقبے دے پنج ہوئے
 متھاتھس کے عاصے اُتے خاصی دیر کھلوئے
 سنگی چُپ کھلے سب دکھن گل سمجھ نہ آوے
 اک دوجے کو کرن اشارے کون ایہہ راز سنادے
 مراقبے اندر باجی صاحب خاصا وقت لنگھایا
 سِر مبارک چایا اُتھاں، جال کوئی ویلا آیا
 باجی صاحب سُن فرمایا اُس مسرود دے تائیں
 میخاں، مین ٹُٹے کول جیہڑیاں ہتھ مڑے پنج باہیں
 میخاں اُس حوالے کیتیاں نہ بُرا نہ پہلا
 باجی صاحب کو دکھدار ہیا چُپ چپیتا کھلا
 میخاں جدوں اُس کول ہین اکھیاں چمکاں مارن
 شیراں اگے اوڑک مجروح گدڑ کئے ہارن
 گیاں میخاں ہتھ اُس دے تھیں جن دے فخرے چایا
 اکھیاں بچھیاں، تھر تھر کئے صورت رنگ بٹایا
 حضرت چل پئے اگے کو گل کلام نہ کیتی ا
 دیکھے چُپ حضرت کو پھوں چیمہ جیاں ہے سستی

غلامِ رسول بچے دے ڈیرے حضرتؐ جل کے بیٹھے
 کہہ دے آ کے حاضر ہوئے کیا بڑے کیا چھوٹے
 جستم مبارک تھر تھر کھبے قسار ہو جاوے
 اکھیاں لال غضب دے کارن منہ شعلہ نظر آوے
 غلامِ رسول سن ہوئے ہوئے پچھیا حضرتؐ تائیں
 سمجھ ہنیہ آیا راز ڈو ہنگیرا کھول دسو گل سائیں
 باجی صاحب سن فرمایا دساں گل میں ساری
 کیاں اُس مرد دے اُتے حالت ایہہ گزاری
 علم اپنے پنج مسرد بدیرا جادو گر ہے نامی
 صحہ گری بن گالی لکڑی جانے علم تہامی
 دل اس دے اک خواہش ہوئی کشمیرے پنج پھر ساں
 چھتے ملنگ فقیر کوئی ملیسی اُتھی مار مٹکا ساں
 شتر ملنگ بے مارے اُس سن تاں ایہہ فخرے چایا
 لپکا رکھ ارادہ دل پنج، ایہہ مڑے در آیا
 راتی اکھ جیاں بے لگی کجھ اشارہ ڈٹھا
 مکو مسہ شد پاک مڑے سن بول سُنایا مٹھا
 پنج کشمیر صحہ گر آیا، اپنا زور دساندا
 ملنگاں تہ درویشاں تائیں نامِ اِشان مِٹاندا
 آج ادہ مڑے مڑے در پُریا دل دا رکھ ارادہ

غنہ تکبر دل اُس دے پنج رکھدا ہے شوق زیادہ
 حد شطری پنج پہنچے ناپس اودہ مسر دود اول
 حد دے اندر آکے تنکو کرسی سخت کول
 کہن کے نال خداوند والا اُس دے اگے جاوین
 شان غرور تکبر اُس دے مٹی پنج مِلدائیں
 مُسر شدہ احکم میں سُن کے کیتی اُٹھ تیار
 اُس دے اگے پہچیاں اتھے تاں اس بازی ہاری
 جہول اُس سُن میخاں والا قصہ بول سُنایا
 مسر اقبہ اندر مُرشد صاحب ایہہ حکم فرمایا
 نام اللہ بنی صاحب دالیوین، قدرت والا سائیں
 دے ایہہ میخاں ہتھ مڑے پنج حکم کریں اُس تائیں
 جو کجھ مُسر شدہ سیا کو ادھی کجھ میں کیتا
 دتیاں اُس سُن میخاں کو رہیا چپ چپیتا
 جیہڑی گل اُس پکھی مکو اینہاں میخاں والی
 اُس کو صحہ گری دی علیے دتی خوب اُبالی
 جے کر آکھاں مٹی پنج ٹھوکیں مٹی مثل بدن دی
 لگدی پنج کلجے سدھی، تاں وی گل نہ بن دی
 جیکر پتھر دایں آکھاں تاں سرے پنج لگدی
 دوئے گلاں دے پنج تھو کھانیت پہیڑی ٹھگ دی

جدول سوال میں مُرشد اگے دُواں گلاں دا لایا
 نہ مٹی نہ پتھر دیس مُرشد سُن فرمایا
 منگیں میخاں اُس دے کولوں ہوش اُس دے اُڈ جان
 چُپ ہو کے اوہ میخاں دیسی سارے علم پھل جا سن
 چالی سال اُس میخاں اُتے خوب کلام لیکائی
 ساری طاقت میخاں اندر اُس دے کول نہ کائی
 مُڑ کے حضرت واپس آئے تہ آبیٹے زل یاراں
 دکھ کرامت ولی اللہ دی کر دے صفت ہزاراں
 طاقت دیندا آپے خداوند طاقت کرماں والا
 آزمائش پنج پیاریاں تائیں کر دا آپ سہالہ

حضرت نانک گاجی صاحب دلی کرارت دا واقعہ

راوی سُن اک گل سُنائی مُرشد صاحب والی
 ہوں لکھ سلام اُنہاں تے واہ واہ شان نرالی
 راوی اسدا چودھری لیٹن نیک مسزاج نرالا
 نال عقارت اُس سُنایا قصہ مُرشد والا
 ہری سنگھ کشمیرے اندر جس دم راج کریندا
 اُس دور دا ہے ایہہ واقعہ راوی آکھ سُنیندا
 اکڑناں جگہ اک اسی اندت ناگے اندر
 نیلے تلے ٹھنڈے پانی جگہ بڑی ہے سُندر
 مہاراجے اُس جانی اندر مچھلی کہہ بنو اے
 باغ بیچے رونق والے عالیشان سجائے
 گرمیاں دے تہاٹے لکھ مہاراجہ سی رہندا

جنت نالوں سوہنے تلے راجہ موج میندا
 اک دفعہ ایہہ واقع ہو یا سارے محل چوہارے
 چھپ کے ساڑ دتے اوہ راتیں جانے کس ہتھیا
 جدوں خبر مہاراجے سنی اگ لگی اس گلوں
 اک دم اگ بگولہ ہو یا تپہر لگے پنج سکوں
 آیا قہر علاقی اُتے ہر سو چڑھیاں فوجاں
 تنگ کیتے مظلوم بچارے ظالم لٹدے موجاں
 لوکی جان بچاندے اپنی منت سماجت کر کے
 رشوت بڑیاں دین بچارے جان بچا دن ڈر کے
 کسے آن کے چغلی کیتی گل سچی ماں کہندے
 ایہہ اگ بکروال لائی جیڑے اتھے ہین رہندے
 فوجی وارد ہوئے آن کے ٹھونڈن متبوڈیرے
 بے گناہ تہ بے تقصیرے آ فوجاں سُن کہیرے
 کتنے قید ہوئے بچارے کھڑ جیلاں پنج ڈکے
 گجہر بکروال جو تھہائے آن کیتے سب کھٹے
 دیون سخت عذاب اُنہاں کو جیاں حکم سرکاری
 بے گناہ چکی ہیٹھ پے بنی مصیبت پہاری
 دو بکروال پکڑ کے فوجاں جیلے اندر بلایے
 عالم دین بوکڑا دو جا داؤد ناں دیسائے

بے گناہ اوہ ہنسن دوئے پھسے قسمت ہمارے
 مقدم صوبہ ہو یا فسیادی مرشد دے دربارے
 رو رو صوبہ عرضاں کردا اے صاحب سلطانا
 بچے بے تقصیرے پھسے رب تھیں منگ بچانا
 حضرت سُن فرمایا صوبہ نہ کرا تہی زاری
 ہے اولاد ہو رہی ٹھٹھی اوہ ہنہ لگدی پیاری
 مقدم دوندا بیراں پسند کردا مُڑ پٹکاراں
 ہے داؤد لوہ اکھیاں دی اُسی نال بہاراں
 اینویں بے تقصیرے پھسے ظالم دین سزائی
 نساں کو ہے طاقت بخشی قدرت والے سائی
 ہس کے تاں فرمایا حضرت نہ کر تو بے صبری
 جی کر اللہ مالک چاہیا آن ملن گے فجری
 ادھر اوہ دو تھلے اندر چپ بیٹھے دے سوچن
 رات کٹی پر فجری ویلے پتہ ہنہ کے کرسن
 راجہ کھیا سپاہیاں تائیں آلو انہاں دلیراں
 مڑے اگے حاضر کرو میں انہاں کو پیراں
 حاضر کیتے اوہ دو گھرو پنج دربار شہانے
 جذبے نال ایہہ پھیا راجے کس ساڑے اوہ خالے

قسماں کھاؤں رو رو اکھن بے تقصیرے پھسے
 نہ کبھ پتہ خیر اسماں کو ایویں چڑھیاں کہے
 ہمارا بچے دل ہرتاں بائی پاک خداوند سائیں
 آکھن لگاٹاں دواں دی شکل دسری ناہیں
 جُلو مڑ کے کہراپے کو دوجی گل نہ کر یو
 تسیں بے گناہ ہو دونویں نہ چمکیو نہ ڈریو
 مرشد والی ادہ گل ہوئی اکھیاں اگے پوری
 جس کو طاقت بخشے مولیٰ اس اگے کے دوری
 فجسری ویلے دوئے نما نے پیٹھے نال شتابی
 پیہر مڑے کو اللہ بخشی طاقت بے حسابی
 واہ واہ نازاں کرماں والے جیڑے ولی سداوند
 اوکھے سوکھے مشکل ویلے بیڑی بئے لاندے
 جو گل اپنے مہنوں آکھن پوری کر دہسا لن
 درد منداں دے درد بڑاؤں روندیاں کو ہسا لن

حضرت نانک گاجی صاحب مرشد دے دربار پنج

واہ واہ کامل مرد نورانی اُچیاں صفتاں والا
 زل بیٹھا اصحاباں دے سنگ واہ محبوب نرالا
 مجلس پنج خلیفے سارے بیٹھے نال حلیمی
 الائی رونق مجلس اندر واہ شان عظیمی
 باجی صاحب حاضر بیٹھے اُس مجلس دے اندر
 سخن چلاوے دل پرچاوے کامل مرد قلندر
 کر دے سخن مریداں دے سنگ شیر شکر تھیں مسھے
 کھلے راز حقیقت والے نہ سنے نہ ڈٹے
 کرن کلام رمز حقیقت ہونڈ قرآن سپاروں
 ہونڈے صاف قلب دے شیشے لندی میل زنگاروں
 دل دے پنج گل ہمیل ہونڈی جیڑی رمز بھی آندی
 جیاں تہرتی روڑے اندر پانی کو پی جاندی

یا کوئی مٹھی کھیر پکاوے دودھ دافرن پچ باہوے
 پنہکھے اگے جے کر رکھئے چٹ رکاب تھماوے
 کرن گلاں مریاں دے سنگ، ٹھنڈ دے پچ باہون
 جیاں شمع اُتے پتنگے اُڈ دے ہیندے آون
 گلاں پچوں گل اک مرشد مجلس پچ ہلائی
 اسال دے تنور خانے پچ پڑی ہے اک آئی
 نہ کسے یقین طے پہنچے مل بیٹھی ہے ڈیرا
 ٹر دے فردے کرتایاں تائیں کردی سنگ بہتیرا
 کچھ تدبیر نہ چلدی تھے پتھر سخت ہے ذاتی
 لنگھ دے پھر دے لوکاں تائیں ٹھوکر لگدی راتی
 ایہہ اشارہ دے کے مرشد ہو رگلاں مُطر چھیرن
 قدرت دے خزانے پچوں موتی کڈھ بکھیرن
 مرشد کامل مجلس اندر ہو رگلاں مُطر لایاں
 پڑی والی گل پہلا کے نویاں رنراں پایاں
 باجی صاحب دے دل اندر ادھ گل مُطر پھر دی
 عشق سوکھلا ہن نہ دیندا منگدا بانڈی سردی
 باجی صاحب مجلس پچوں ہولیاں اُٹھ کھلوے
 مجلس والے عشق شرابوں مستی دے پچ ہوے

حضرت جدوں باہر آئے ہتھ بدان اک پھڑپھا
 لے کے ناں فررب سچے دا عاشق پہاڑی چڑھیا
 عشق دی ہے ایہہ ریت قدیمی عاشق کو پر چاند
 اک دے پنج تہیکے کدھرے ٹھٹھ کھل لو اندا
 اسمعیل چھری بیٹھ تھریا یوسف کھوہ پنج باہیا
 عشق سُن زلیخا تھیں کیہڑے حال بچیا
 جدوں کھیڑے کہن گے آکے ہتھریاہ سیالوں
 کن سلاکے جوگی بنیا را بچھا عشق دے حالوں
 پنوں قید کیٹا کھڑ پہاڑیاں سسی خبر نہ کوئی
 چڑھی عشق آزاہ آگے قفل دے پنج جاموئی
 عشق دی گل ڈھٹی ساری سیف ملو کے والی
 کیہڑے کیہڑے رستے اندر جان قہقہے پنج گالی
 عشق سو کھلا بدلا ناہیں ملدا جاں دل سڑیا
 شاہ منصور عشق دے آگے سوئی اُتے چڑھیا
 عشق حقیقی منزل اوکھی لکدا نہ لکایا
 عاشق سُن سر سجدے اندر کربل پنج کٹایا
 عشق دی گل پچھیں جا کے عاشق جیہڑے اکھاوَن
 جان پساوَن چکی پٹھاں تال دبر کو پاوَن

عاشق مرد عشق دے زوراں پہاڑی اُتے چڑھیا
 ماسہ ماسہ توڑن لگا، عشق نہ رہندا جسیا
 پتھر سخت اوکھیرا ڈاڈاٹٹٹے پنج نہ آوے
 عشق نال جیجی آنگی کیہڑا جان چھڑاوے
 سو سو سٹاں کھا کے بٹا ریزہ ریزہ جابے
 ہتھ مبارک زخمی ہوئے رت ہتھال تھیں آوے
 جاں سٹ مارن بٹے اُتے رت چھالٹے دینی
 کبھ مڑ جھٹے اُتے ڈہل دی کبھ بٹے تے پندی
 سٹاں کھانداٹٹ دا جاندا بٹا ہوئے ہوئے
 عاشق دا دل راضی رہندارت اپنی جاں ڈوہے
 تن مبارک رتنا ہویا رتو نال اک واری
 جیاں رس شکنجہ کدھدارت ہتھال تھیں جادی
 عاشق مست خیالاں دُبیا اُس کو خبر نہ کوئی
 ہٹ ہٹ سٹ بٹے کو مارے جیڑی طاقت ہوئی
 ریزہ ریزہ کہ کے بٹا آخر پہن مڑکایا
 زمین نال برابر کر کے تاں بدان لٹکایا
 بٹے لال رتو نال ہوئے اپنا رنگ بٹایا
 مرشد دے دل اندر دکھو خیال تدوں ہی آیا

خلیفے اک کو کول بُلا کے کہندے اُس دے تائیں
 شاہ صاحب ہنیہ دسدا اتھے اُسکو ذرا بُلا تیں
 خلیفے عرض گزارے اگوں کشمیری شاہ صاحب ہوراں
 پہن دتی اوہ پٹری جیڑی آسی پنج تنوراں
 حضرت اُٹھ کے باہر آئے کیتا آن نظارہ
 چورے دا اک ٹھہر لگا پے پتھر سا جو سارا
 ہتھاں دا ہر نظر بچے کیتی تہتھاں تھیں چوہے
 بے طرت برتے ہوئے جیاں بکرا کوئی کھوئے
 پہاڑی دا نشان ہنیہ دسدا تھل برا بر ہو یا
 مُرشد دا دل راضی کیتا اپنا خون کھڑو یا
 بے لال رتو ناں کیے، ہتھاں چس لویا
 آئی موج سمندر دے پنج مرشد سُن فرمایا
 بے کو تھدہ رنگ چڑھایا قدرت والا پاوے
 میگو ایسا رنگ چڑھاوے حشر تکر نہ جاوے
 سنگر تڑا جاری ہووے ہر میکھا نہ ج کھاوے
 تڑے درتوں خلقت ساری فیض اُٹھاندی جاوے
 کریں راج پتھر ملے بہہ کے دنیا جھک جھک آوے
 دیگ سُٹری نہ ٹھٹھری ہووے مولیٰ فضل کماوے

صدقے مرشد سوہنے اُلوں صدقے لکھ لکھ واری
 رب تھیں منگ کے جس سوہنے سُن فیض کیتا ہے جاری
 مرشد کامل جیکر ہووے سُٹھے لیکھ سُدھارے
 مٹھی کو بھی سونا کردا نظر کرم جد مارے
 اک نگاہ مرد دی کردی سیدھیاں سب تقدیراں
 ہووے صدق یقین بچے کامل کھل جاوَن زنجیراں
 میں نکماں عیباں پہر یا پہار سرے تھیں پہارا
 سُٹھے دردِ آس ہے مولیٰ ہو نہیں کچھ چارا
 اک نگاہ کرم بچے کرو بیٹا بنے ہووے
 ہمیشہ صاف ہووے زنگاروں میل اندر دی تہوے
 ورنہ غفلت اندر مٹری عمر گئی لنگھ ساری
 آج بھی جیکر فضل نہ ہووے فرجینا کس کاری

تربیت پاک حضرت نانک گاجی صاحب

تخت مبارک جن اُسے بہ بابِ عبادت و آلہ ام فرماندہ آئے۔

بہگلک شریف جتھے لوگاں نال مخاطب ہونڈے آتے

بہک والے توت جیڑا اچل ہو گیا آسا

درگاه عالیہ تہ شہیر افغان دایک منظر

شانِ حسینؑ پنج اک واقعہ

حسنؑ حسینؑ دو شہزادے سوہنی شکلاں والے
 دوہتے پاک نبیؑ سرور دے علیؑ دے نور اُجالے
 حضرت خاتونِ جنت دے کمر مولیٰ فضل کما یا
 دواں چنناں دارو واری چائن کہہ پنج لایا
 دوے لعل پیارے ڈاہڈے اماں بابل تائیں
 اُچی شان دواں دے تائیں بخشش ہے رب سائیں
 حسنؑ حسینؑ نبیؑ سرور کو لگدے پنج پیارے
 ہر ویلے نانے سنگ رہندے دونوں راج دُلا رے
 چھوٹی دے پنج چڑھ چڑھ کھیلن پاک نبیؑ سرور دی
 سوہنی صورت سوہنی سپرت چائن دانگ قمر دی
 اک دفعہ دا واقعہ دہاں نیکی عمر پنج آگے
 رل بل بیٹھے دوہے شاہزادے تختی لکھن لگے

تختی لکھ مکمل کیستی دواں پاک، اماں
 کس دی تختی جنگی زیادہ لگے کرن کلاماں
 مشقاں پکڑ دوئے شہزادے پھین زہر سنایں
 کس سن تختی جنگی لکھی اماں بول سنایں
 حضرت خاتون سوچن لگی، میں کے آکھ سناواں
 کس دا دل کہتاواں رہا کس دا دل بدھاواں
 حسن دی تختی جنگی کراں حسین خفاتاں ہوسی
 حسن کو بے راضی رکھاں حسین نکلا ہے روسی
 کس دا دل لیاوے زہر لعلوں کو رنج دیوے
 مانواں خوش ہوون جس ویلے بچہ ہسدا ہووے
 مانواں لکھ لکھ منشاں من بچیاں خوشی کارن
 بچہ سوتنگ کراہا ہووے مانواں دلوں نہ مارن
 جے کوئی ہووے بچے کے دی مندی خیر سناوے
 بچے والی اوہ گل سن کے اپنا دل کہتاوے
 جیکر بچہ سفر پنج ہووے سیر سپاٹے کرا
 سو سکھ ہووے اُسکو پہانویں مانواں دادل سڑا
 مانواں ٹھنڈیاں چھاواں ہوون مانواں درد بند آون
 مانواں تھیں نہ چکن بچے ہر گل آکھ سناون

جیہڑی گل بابل دے اگے کہنے تھیں شرماندا
 ماں دی اک ممتا دے اگے اوہ گل کھول سناندا
 مانواں تھیں کوئی پہیت نہ رہندا کھول دین گل جیہڑی
 مانواں وانگ ملاح سیانے لاون بیہڑی
 مانواں دے دل نازک ہنٹے اکھیاں سپر بہاؤن
 بچہ پہا لویں بڈھا ہووے کہٹ سینے نال لاون
 نال دلا سے حضرت خاتون کہندی لعداں تائیں
 خیل کے اپنے بابل اگے ساری گل سنائیں
 شہزادے فیر تختیاں کہن کے پیچھے حضرت اگے
 کہندے بابل دہو کیہڑی تختی چنگی لگے
 آلاساں شہزادیاں دواں بابل دے نال اڑیاں
 کیہڑی تختی سوہنی بابل، دہو گن گن لڑیاں
 حضرت علیؑ تختیاں کہن کے معصومان داہر ڈٹھا
 ماں انہاں کو دہیں نہ سکی میں دساں کس لیکھا
 حضرت علیؑ لعل بھی چائے مشقال بھی سنگ لیاں
 پنج دربار بنی سرور دے جا کے حاضر تھیاں
 حضرت نے جد غور نال سُنیا حسنیناں دا چہنگڑا
 چپ ہو کے فر سوچن لگے مسئلہ بنیا تکرار

ماں باپ جواب نہ دیتا گل مرے تک آئی
 دواں دے دل نازک بہتے مشکل بنی اس جانی
 دوئے نین برابر مکو دوئے دل دے لوطے
 بیٹھے لعل ازمائے ہوں کون گئے کر کھوٹے
 اک دی تختی چنگی دساں دو بے دا دل مارے
 حُب محبت اندر دوئے مکو چمچ پیارے
 دوئے لعل چھولی پنج چلے کیتا لاڈ بتیرا
 صورت سیرت اک دواں دی دوئے اکو بیرا
 بنی پاک ایہہ سوچاں کر دے گل نہ ہوندی پوری
 جبرائیل سلام آدتا پنج دربارہ حضوری
 کر سلام تعظیم بنی دی تاں فر عرض سنا دے
 کس گل اندر مشکل ہوئی پاک خدا فرما دے
 کس گلکوں دل تنگ ہو یا ہے کھول دہو گل ساری
 کس اندیشے اندر دہو اتنی سوچ گزاری
 پاک بنی فرمایا سن ہاں توں اے ملک اسمانی
 حسن حسین دا چکڑا لگا توں بھی ایہہ گل جانی
 مرے تھیں گل بدھ گئی ہے دوئے لعل پیارے
 کیہڑے دا دل راضی رکھاں کیہڑا بازی مارے

مشقال دوئے لے جا تو جلدی دیر نہ ماسہ لاویں
 پنج دربار خداوندانگے ساری گل سناویں
 اس چہکڑے داتا قاضی بن سی آپ خداوند سائیں
 کیڑی تختی زیادہ جنگی حکم کرے اُس تائیں
 جبرائیلؑ فرشتہ گیا پنج دربار الہی
 حنیفاں دے چہکڑے دالی ساری گل سناویں
 جبرائیلؑ فرشتے تائیں حکم کیتا رب سائیں
 دوئے لعل پیارے بہتے مار پے، نانے تائیں
 جتنی حُب نبیؐ دے دل پنج رکھدا حرص کہنیری
 اُس نالوں بھی حُب دواں دی مڑے کول بہتیری
 حنیفاں دے دل توڑن تھیں ادہ گرا تنا چہکڑے
 اسیں بھی اس مسئلے اندر ایہہ کھہ ہاں کر سکدے
 جنت بچوں سیب لیجا کے دے محمدؐ تائیں
 سیب ہوا پنج اُتا پھینکے ایہہ گل آکھ سناویں
 جس تختی تے سیب آگے اُسدی قدر بیچانی
 اوہی تختی چنگی ہوسی، دو جی ناقص جانیں
 زیں اُتے برابر رکھیاں حضرت تختیاں دوئے
 سیب پکڑ ہتھان پنج اپنے پھینکن اُتے ہوئے

پنج دربار خداوند ارگے سیب ایہہ عرض گزاری
 یارب لاج مڑی ہمتہ تڑے اج میں بازی ماری
 دوئے لعل نبی دے پیارے نازاں کوماں والے
 دوئے اکابر دوئے برابر اُچیاں صفتاں والے
 دوئے اک ڈلی دے ٹوٹے دوئے چن اسمانی
 دوئے صورت سیرت اندر بدھو بدھ لا ثانی
 دوئے نین علی حیدر دے دوئے جان پردی
 مالک نے دواں کو بخشی صورت وانگ قمر دی
 دے تارے زہرا دے پیارے صورت رنگ مہتابی
 دوئے اک چھوٹی پنج پلے نازک پھل گلرابی
 دوئے نور العین نبی دے پمچ ہی دل دے جانی
 دواں تائیں مولے بخشی دو جگ دی سلطانی
 دوئے سید پاک کہاندے دواں کو بڑیائی
 حسن اخلاق محبت اندر دواں شان بدھائی
 دوئے اک لڑی دے موتی اکو شان دواں دی
 جن انسان ملائک سارے کر دے صفت انہاندی
 دوئے جیاں تارے چکن دواں تاج شاماواں
 میں عاجز کے طاقت مڑی اک کو کہٹ دکھاواں

جس کراک تختی تے لگاں دوجی دہندی خالی
 مولے مڑی طاقت ناہیں ادیکھی چند پھسالی
 رہسی ناں منافق مڑا مکو کوئی نہ کھاسی
 دنیا اُتے مڑے تائیں کد کوئی مہنہ لاسی
 یارب قادر قدرت والا کردا کے سبیلان
 سیب بچارا کرے لیکارا ڈبیا پنچ دلیلان
 پاک محمد اپنے ہتھوں جاں ہی سیب اُچھلے
 پھٹ کے سیب ہو یادو لوطے امر خدا دے نالے
 اک لوطا اک تختی لگا، دوجا دوجی اُتے
 خوشی ہوئی بنی دے دل کو نعل دوئے آج جتے
 عدل جدوں برابر ہو یا ہوئے دو دل راضی
 اللہ نے بھی جس چمکڑے واسیب بنایا قاضی
 جیہڑے لوک خدا کو پیارے ٹھوکر نہ دل لائی
 سبحان اللہ حسنیناں نے کیہڑی طاقت پائی
 اُچی شان حسیناں والی میں کے دہن سناواں
 میں عاجز نا طاقت بندہ مکران ٹھلے کھاواں
 صدقہ حسن حسین دایارب میں تے فضل کماویں
 میں عاجز کو حشر تہاڑے یارب نہ شر مادیں

۱۲۰
اُسن ہتھ سجے پنج دیوین عمل مرے دی چھٹی
تو غفار جبّار کہاویں میں مٹی دی مٹھی
تڑے درتھیں عایاں تائیں ملدا فضل کنار
محبّ روح رکھ اُمید مکمل لا تقنطو سہارا

تکبر

پنج حلیمی راضی رہندا آپ خداوند سائیں
 عاجز نہ مسکین جیسا ہو کے اُسے اگے جائیں
 جیسے ٹرائسندہ عاجز ہو کے چلدا فرما رہندا
 اوہ مقبول خداوند اگے مشکل پنج ہتھ دیندا
 بکرا جدوں جوانی چڑھیا فردا میں میں کردا
 مستی نال فرے پنج جنگلاں خوفوں ناہیں ڈردا
 میں میں میں میں دے آوازاں دو جادو نہ پہنچدا
 میں ہی میں میں میں اس دنیا پنج میں میں کردا فردا
 میں والفظ تکبر والا اللہ کو نہ بھاوے
 میں شیطان سن کیتا دیکھو میں تھیں رب بچاوے
 بکرا جدوں میں میں کردا چڑھیا پنج تہاے

پُٹھا کر قصائی ٹنگدا پُٹھا چُم اُتارے
 ہڈی ماس دی بوٹی بوٹی خلقت لین کھلوندی
 پُٹھی کھل لو اہی بکرے خودی ہنیہ چنگی ہوندی
 کبر و صف شیطانی والا کبر کدے نہ پچدا
 نت ذلیل کرے انساناں اگی دے پج رجدا
 کبر خود رُسوائی پہیریا کبر ہولا کردا
 کبرایا لون خارج کردا کبر دشمن سردا
 ماس تماچی بکرے والا لوکاں کبر کھڑ کھادا
 گوڑا لون مسالہ باہ کے بنیا خوب سوادا
 چٹرا لے "میراٹی" چلیا رکھدا کر سمبالے
 بوس لاکے بال بھی لہاڑے ڈٹھے میں دے چالے
 کدے تاء کدے پانی پنج کدے مُڑ مُڑا ہوسے
 کدے لتاں دے "میراٹی" کہتے خوب چڑھاوے
 لتاں کہتے دے کے جدوں کھل ملائم کیتی!
 چاہڑ شگنچے شہپنج رکھی اُس ٹھولے دی نیتی
 چاہڑی کھل جدوں ٹھولے تے پنج پروئی رسی
 تنداں تنیاں خوب چڑھا کے چھکاں دے پنج کسی
 ٹھول تیار ہویا جس ویلے ڈنڈا اُس کو لایا

"میں" دی گل مرطیاد نہ رہی توں آوازہ آیا
 بکرے سُن اک میں دے بدلے کتے قیغے چھوے
 کھادے سیک شکنجے کتیا توں ہی توں فرلوے
 کبر کو لوں جان بچاویں تو بہ کمر نادانا
 کبر مارے سر دے پیارے اوڑک ہے پھٹانا
 یارب ہر بشر دے اُتے اپنا فضل کما یئیں
 کبر غرور تکبر کو لوں رحمت نال بچا یئیں
 مجسروح یاد رکھیں ایہہ قصہ کبرے دی گل ساری
 مسکیتی پچ اللہ راضی کبر بڑی بیماری

اک حدیث قدسی و اترجمہ

صحیح حدیث بیان ہیں کر دے عاشق بنی سرور دے
 ابو سعید خدری جس دی ہیں روایت کر دے
 حضرت مجلس لا کے بیٹھے انہاں ارشاد فرمایا
 اک قاتل بنی اسرائیل قوم اندر سہی آیا
 ننانوے قتل کیتے اُس جدوں ڈریا خوف تھا دول
 توبہ دی نیت تھیں ٹریا اپنے عیباں پاروں
 جا کے اُس راہ دے اگے ساری گل شنائی
 توبہ قبول نہ ہوندی شیطی جواب دتا عیسائی
 معصوماں دا قتل کر کے پھر داہیں توبہ کر دا
 جا مردودا تو کیاں پنہ موت کتے دی مردا
 چڑھیا قہر اس گلوں اُسکو جوش دے پئے آیا

میں کے عرض گزاری ایسر اس کے جواب سنیا
 خنجر کٹھ میاں لوں باہر راہ دے سر ماری
 سر جڑا بدن تھیں کیتا وار لگا اُس کاری
 اُس دے ہتھوں راہ مویا ستو قتل ہوئے پورے
 ہو یا دل پشماں ڈاڈا ڈریا خوف تنورے
 اُتھوں اُٹھ کھلویا جلدی دل پنج خوفوں ڈردا
 در در جاندا ہتھ پھیلا ندا توبہ توبہ کردا
 آخر سکھ دتی اک شخصے مَن اوہ ماہڑے مہائی
 در در فرسہ کے دیس توبہ کس قبول کرائی
 اگے اک گراں پنج بسدا کامل مرد نورانی
 اُس دے کولوں جا کے پچھیں توبہ دی نشانی
 اوہ تنکو کوئی رستہ دیس سی سوہنا مرد سپاہی
 توبہ قبول ہو سی گی کتہراں پنج دربار الہی
 قاتل اپنے عمداں کارن ڈریا بہت نمانا
 رو رو حال گمایا اپنا فرسدا وانگ دیوانہ
 جاں جاں یاد ظلم اُس پیندے جند عاجز ہو جاندا
 تاں تاں خوف خدا دے کولوں رت جینے سک جاندی
 دل دا خوف نہ بھیٹن دیندا فردا وانگ سدائیاں

تھر تھر کما خوفوں ڈر دا کر کے یاد خطائیاں
 دل تھیں نیت سچی کر کے اس گمراہ دا ہر چلیا
 جد تک ہوئے قبول نہ توبہ بہساں اوہ در ملیا
 جیال اُدھے رستے پہنچیا وقت آخیر می آیا
 چلی جان جد اہوتن تھیں موت نے پہنچے پایا
 جدوں مر گیا اوہ ظالم جان ماسفہ ہوئی
 نہ پہنچیا ولی دے درتے نہ گل کیتی کوئی
 دوزخ دے فرشتے جیہڑے اوہ اُسدے کول آئے
 کچھ فرشتے جنت والے اوہ بھی آن سندائے
 دوزخ دے فرشتے کہندے ایہہ ہے چیز اسان دی
 تیں مڑ کھرے ول چلو ہووے خیر تان دی
 توبہ ہوئی قبول نہ اسدی ایہہ گنہگار کہاوے
 دوزخ پنج لیجاواں اس کو بجے اسال تہہ آوے
 نوری ملک جیہڑے سن آئے دین جواب اُنہاں
 توبہ دی نیت اس کیتی جان دتی پنج راہاں
 ولی اللہ دے در دی نیت کر کے پیر اس چایا
 جنت دا عقد اراہہ بنیا سُن لو ایہہ فرمایا
 ایہہ گل جا عرش تے پہنچی پنج دربار الہی

کہیڑا روح لیجاوے اسی چمکڑا ہے اس جانی
 فرشتے کو حکم تہہ کیتا آپ خداوند سائیں
 جبرائیلؑ تو جا کے تھے چمکڑا آپ مکائیں
 جس جگہ تھیں نیت کر کے چلیا اوہ نمنا
 اگے جگہ بھی دیکھیں آپے جتے سائیں جانا
 رستہ ناپ لیں دو طرفوں جیڑا وی کہٹ جاوے
 اوہی فریق ہے مالک اُسا روح اُسی لیجاوے
 پھلا پینڈا کہٹ جے ہووے دوزخیاں تھیلویں
 اگلا پینڈا جے کہٹ گیا جنتیاں کو دے آویں
 جبرائیلؑ نے آکے ڈٹھا اگے پچھے دوئے
 رستے تاپ حساب لگایا دوئے برابر ہوئے
 رب دا حکم ہو یا زمیں کو چھک اپنیاں تناباں
 اپنے یار دی یاری دیکھاں یا فراسدیاں عیباں
 زمیں سن تناباں چھکیاں ہو یا حکم الہی
 رستہ کہٹ ہو یا اک طرفوں مدوح نیکاں ہتھ آئی
 اپنے یار کو راضی کیتا قدرت ولے سائیں
 جنت دا پروانہ دتا کیتی معاف خطائیں
 توبہ کرن ولی کول چلیا جان دتی پنج راہاں

سو قتل رب بخشے اُسکو کرم ہو یا درگاہاں
 ولی دے درجہ نے کارن کیسا کرم کمایا
 اُس دے عیباں داہر نہ ڈٹھا واہ غفور خدایا
 ولیاں دے دروازے اُتوں کوئی نہ جُلدا خالی
 تائیں خیر ملے جے ہووے صاف دے دی تھالی

امیر المومنین خلیفہ دوم (سیدنا عمر فاروقؓ)

اک دن اک یہودی اپنے دل صلاح بنائی
کر سال قتل عمرؓ دے تائیں تلے جیہڑی جانی
اُسکو اپنے دل پنج بھٹا ایہہ اک غم پچا دے
کہ ان قتل عمرؓ کو ہتھاں بے مڑے ہتھ آوے
غزوہ تبکیر ڈانڈا اُس کو اپنی طاقت والا
کر دا تیز تلوار اوہ اپنی رکھدا کمر سنبھالا
اپنے کو بہادر سمجھے تہ مارے نت ڈکاراں
مڑا نہ کوئی ثانی دوجا پنج گراں ہزاراں
میں اکہلا جس جانی پیواں لاہڑاں سر ہزاراں
مڑے جسے اندر طاقت دافر بدھ شماراں
کر کے خوب ارادہ چلیا اوہ بدو دیوانہ

مدینے دے ہزارے اندر لایا اُس ٹھکانا
 چار چو فیہی خبراں رکھدا عمر ہے کس جائی
 کراں ارادہ دل دا پورا مشکل رہ نہ سکا
 حضرت عمر جنگل دے پنج سی اکرن گیا ہویا
 خبر لگی اُس مردے تائیں جلدی اٹھ کھلویا
 سنگ تلوار پکڑ کے اپنی جنگل طرف سدھایا
 دُوروں ستا داک جائی عمر جے نظری آیا
 شیر خدا دا ڈونگی نیندر ستا پنج جنگل دے
 دکھ اکھلا اُس دے دل پنج کمی خیال بدل دے
 اپنے آپ کرے تدبیراں آج مڑے ہتھ چڑھیا
 نیندر پنج ستا مستانہ مکی گل آج اڑیا
 سارا فتنہ ہے اسی دا ہن سارا پہل جاسی
 بازے ہتھ بکو ترگا کیڑا ہن مکی کاسی
 ستا مستی نال جنگل پنج خبر نہ اُس کو کوئی
 مڑے سر تے دشمن مڑا مہس دم آن کھلوسی
 کراں وار میں اسدے اُتے سراسر اکٹ دیواں
 پوری ہوگ مراد دے دی خوشیاں بنت مینواں
 نہ کوئی اسد سنگی اتھ جیڑا آن بچاوے

جس دن موت سپے دی آندی رستے پنج پہ جادو
 ایہہ تدر بیراں کر مردودے خجسرتے ہمتہ ہایا
 اپن چیتی جنگل پھول شیراں مُنہ دکھایا
 شیر دو مریلے نکلے جنگل دے لہکاروں
 آن چڑھے مردودے اُتے کر دے ماروں ماروں
 جان اپنی دے خوفے کارن لان لگا تھایاں
 مارے کر دے اُٹھدا چڑدا پھس گیا پنج پھایاں
 حضرت عمرؓ کس کارا سُن کے نیندر تھیں اُٹھ جاگے
 بدو کو بچا دن کارن طرف شیراں دے بھاگے
 شیراں جد عمرؓ ول ڈٹھا پچھاں ہٹ کھلوے
 تھہر تھہر کے بدو بچہ سر نیواں کر روے
 ساری گل سُنائی اُس نے حضرت عمرؓ دے تائیں
 پڑھ کلمہ اسلام لیا آندا بخشے رب شفائیں
 کیہڑی نیت کر کے آیا کے اگے گل پائی
 بے دینے کو رستہ لبتھا ہو یا فضلِ الہی

جنت جہنم دے بارے میں

ہے ایمان مکمل سب داتہ خالق مَن بنائے
 جنت جہنم دو کبر جیڑے پنج قرآن دکھائے
 جیڑا منکر اس گل کولوں اوہ کافر ہو جائدا
 اُس مُشرک دے اُتے اللہ رحم کسے نہ کھاندا
 رہندا اوہ ذلیل تہ راندہ مالک دی درگا ہوں
 خَالِدِیْنِ فِیْہَا اَبَدًا رہی اِس گناہوں
 جیڑا بندہ دنا اُتے نیک عمل کما سی
 اُس تے راضی ہو سکے اللہ جنت پنج لیجا سی
 ملیسی گنا آرا ماں والا اُس تائیں پروانا
 عیشاں خوشیاں موجاں اندر دائم ہوگ ٹھکانا
 نیک عمل دے بدلے ملیسی سکھ آرام اُس تائیں
 رنگورنگ نعمتاں چکھے خوش ہو سی رب سائیں

رہی خوشیاں پیک ہمیشہ پی سی ٹھنڈے پانی
 نہ بیمار نہ بڈھا ہوسی رہی رنت جوانی
 ملی ہر نعمت اُسکو جو چاہوے سو پائے
 میرے لعل جو ہر جڑ کے رب اوہ باغ سجائے
 ہر دم رہی بل اوہ کرداتہ کھاسی ٹھٹھ میوے
 دودھ ماکھی دیاں نہراں بگن اللہ جک دلوے
 جیہڑی شے دی خواہش کر سی دل پیک اوہ دیوانہ
 چھولی دے پیک آکے پیسی ہوسی فضل ربانا
 خدمت گار رہن گے کھلے اُس دے کچھ آگے
 سوہنے تلے شیراں ملے، ٹھنڈا پانی بگے
 ہر پاسوں خوشبو اں چھلن وافر بدھ شماراں
 رہی رنت تہاڑ اُس جانی رہن سد بہاراں
 اوہ کہہ ہے آراماں والا کدے زوال نہ آسی
 اُتھے رنت حیاتی رہی موت نہ فیسا باہسی
 دل منومن داراضی رکھن سنگ سنگ رہن حوراں
 سوہنی صورت سوہنی سیرت جیوں خوشبو کا فوراں
 رہی سنگ حوراں دے ہر دم دل اپنا پرچا دے
 پاک محبوباں نازاں پیریاں کیہڑا صفت سناوے

حوراں دی صورت دے اگے دینہ چن بھی شرمندے
 ایسے خوش مزاج سجن کو قسمت والے پاندے
 اُم سید کرے روایت سن تو مڑے پہنائی
 پاک بنی کو پھٹی ایسہ گل پنج کتباں آئی
 یا بنی اللہ کھول کے دھو گل اک دل پنج آئی
 جنت پنج حوراں دی سنی اسان صفت ثنائی
 پاک بنی فسر مایا ہس کے ڈا ہڈی صفت اُنہاندی
 جیونکر سپ دے اندر موتی دلیسی چمک جہناں دی
 ہر گلوں اوہ پاک ہمیشہ شرم حیا نال پہریاں
 صورت سپرت پنج لائانی اوہ جنت دیاں پریاں
 رہن خوش ہمیشہ ہنس دُکھ درد نہ کوئی
 ناز انداز محبت پہریاں کر دیاں بین دل جونی
 رہن سدا حیاتِ اندر موت کدے نہ آوے
 اپنے محسوسم بآہجھ اُنہاں کو دو جانہ ہتھ لاوے
 بین مقیم اوہ جنت اندر دائم اُتھ ٹھکانہ
 حاجت سفر نہ پیش اُنہاں کو نازک طبع شانہ
 ہر ویلے اوہ راضی رہون خفا کدے نہ ہوون
 نہ غم غصہ اُنہاں تائیں نہ نیندر بجے سوون
 اوہ محبوباں خوش مزاجاں جنت پنج بسیرا
 رات کدے نہ آوے اُتھ رہوے نت سویرا

بولن پس ہمیشہ حوڑاں ہسن دل پر چاؤن
 نہ کوئی دُکھ مصیبت اُنہاں نہ آزمائش پاؤن
 پاک خداوند ہے فرماندا پنج قرآنِ سپارے
 جنت دی آیاتاں اندر، حوڑاں دے نظارے
 ایسیاں حوڑاں، مین جنت پنج شرمِ حبِ سمیٹن
 لنگاہ ہمیشہ نیویں رکھن اکھ چاکے نہ دیکھن
 جنت پنج سجاد جا کے قدرت نال بٹھایا
 جن انسان ملائک اُنہاں ہتھ کدے نہ لایا
 پاک نبیؐ مَن جو فرمایا اوہ میں بکھدا جاداں
 صفت جہناں دی اللہ کیتی میں کے صفت سناواں
 مٹری کے طاقت ہے دسو چھڑاں گل اُنہاں دی
 پنج قسراں دے ظاہر دیکھو ہوئی صفت جہناں دی
 جس مَن عمل کماے پیگے بنت اوہ جلوہ پاسی
 اللہ دے فضلاں نال اوڑک جنت پنج عید مناسی
 اک حدیث میں ہو سناواں، مَن لیو گل ساری
 راوی حضرت معاذؓ مین جدے اوہ حدیث پیاری
 کہن لنگہ فرمایا اک دن پاک نبیؐ سرور نے
 حوڑاں دی بڑیائی دہیسی، اللہ دے دلبر نے

دنیا اُتے جیہڑی بیوی اپنے خاوند تائیں
 اُچے بول سناوے اگول کر دی ہے خطائیں
 جنت دے پئے حور جیہڑی ہے اُس دے حصے آئی
 کہندی ہے اُس عورت تائیں خاک توہڑے سر باہی
 کیاں دکھ دیویں اس تائیں ایویں کیاں ستاویں
 ہووے غیب تڑے تے رب دا توہلاک ہو جاویں
 دنیا اُتے چار تہاڑے، ایہہ مہمان ہے تیرا
 جلدی مڑے کول اس آنا کر سی اتھے بسیرا
 تو بے عقلی بنت ستاویں اس مڑے دلبر کو
 ہونا توں جدا ہے اس تھیں جانے اس خبر کو
 جے آرام اتھے دالوڑیں، عمل کیا کجھ بندے
 غافل نہ ہو اے مغرور اچھوڑا بلیسی تہندے
 عملاں باہجہ نہ ملدا وہ کھڑکھ آرام جے سارا
 بے عملاں دی سنگت اندر کھاسیں بنت خسار
 دنیا دے ایہہ تہندے اوڑک کدے نہ ہوندے پورے
 تو بہ کر کہیں ورنہ جلیس دوزخ دے تنورے
 اجاں بھی ہے ویلا بندے تو بہ کر گناہوں
 عمل کیا کجھ نیکیاں ولے فضل ہووے درگاہوں

سرتہر کے تو سجدے اندر منگیں فضل ربانا
 اُس معبود حقیقی کولوں جو منگیں سو پانا
 دوج کہہ دی گل سنا فریہ کر سیرا پھیری
 جس کہہ اندر اک ہمیشہ رکھ دی ہے سنت کہیری
 جیٹھے رب دے باغی ہوندے رہندے پن عذابا
 خوش بخنتی دامنہ نہ دکھن لکھیا پنح کتیاں
 مُشرک شریک ٹھہراوے جیٹھے اُس کی مت ماری
 اوڑک اک پنح سٹیا جلیسی کرسی گریہ زاری
 اُتھوں جان کدے نہ چھٹی اوکھا حال رنجوراں
 منگی موت نہ ملدی جتھے سڑ دانت تنوراں
 سارے کم لعیناں والے یاد اُتھے فسہ کرسی
 چڑھسی جان شکنجے اندر نہ جی سی نہ مرسی
 پاک نبی فرمایا اک دن گل ٹساں کن باہواں
 مُسکر دے اتوالے نالے دوزخ دیاں جاواں
 کافہ جدوں مرن تے آندا اعل اُس دے فرزندے
 دو فرشتے اُس دے اگے حاضر آن کھلون دے
 کالا رنگ تہ شکل ڈراولی اکھیاں اک نال پھریاں
 بلن اک غضب دے کارن جیاں کھڑے تھریاں

لمے دند ہاتھیاں نالوں خوف جہاں تھیں آوے
 نظر ان نال کیلجہ چہرں رب نہ شکل دکھاوے
 غضب ناک شکل اُنہاں دی ہندے آکے آگے
 کافر منہ چھپاندا ہوے خوفوں سے کھسے
 کوئی گل کلام ہنہ ہوندی بند زبان ہو جاوے
 ویلے کو پچھتاوے ظالم ویلا سمٹ نہ آوے
 ملک الموت سر ہانے بھیہ کے گرد اذور لپکاراں
 ظالم کراںج سفسر تیاری گیاں مک بہاراں
 جذبے نال فرشتہ بولے اٹھ ظالم بد بختا
 غضب خدا د اُترے اُتے پھیں توں بے وقتا
 نہ تونیک کما کیستی، فافل رہیں ہر ویلے
 کم بختا آج بیڑی تڑی کھاوے لگی ٹھیلے
 رہیں مغروری اندر فریاد ہیں زور جوانی
 گئی کدھسراوہ طاقت تڑی ہوئی آج حیرانی
 جس دولت سے طاقت اُتے کرا آسیں نازاں
 مٹی پنج ملی آج ساری دتیاں موت آوازاں
 جیڑے سنگی ساتھی تڑے اوہ نزدیک ہنہ آندے
 تڑی حالت دکھ کے سارے تڑے تھیں شرمندے

رشتے ٹٹ گئے اُن سارے نہ کوئی پہین نہ پہیائ
 اپنے بھی سب غیر ہو جلد سے مشکل جد سر آئی
 نہ تو آج کسے داسنگی نہ کوئی آج تیرا
 سختی سر شترے تے آئی کرسی تے کاہیرا
 اِس دن دا دل تڑے اندر خوف کدے نہ آیا
 تڑے بیڑے جس کھڑی مَن آج فیہا بابایا
 اس کھڑی ڈر پیا تکو بال بال کہہ براندا
 نہ آج جان چھے تکی تڑی نہ کوئی ترس ہے کھاندا
 ہُن ایہ خوف شترے کس کاری ویلا ہتھوں گمایا
 اوڑک جان عذاباں پھی میرے بار خدایا
 جُستے اندر روح نہانی چھیدی ہر ہر پاسے
 ملک الموت روح جُستے تھیں جھکدا ماسے ماسے
 ہوندا سخت عذاب اُس تائیں رحم کوئی نہ کھاندا
 جیاں گلی اون دے اندر سیخ تہی کوئی باہندا
 لٹاں مڑ سینے تے بجن ہڈیاں کرن کر اُکے
 جیاں سُکی لکڑی اُتے کوئی بدان بٹا کے
 رگاں پٹھے ٹٹن جدوں سیک اندر پچ باہوے
 جس تے غضب خدا دا ہویا کون اُس کو بچاوے

ملک الموت فرشتہ اس کو سخت عذاب کریندا
 ڈاہڑی سختی کر داسے سینے تے چڑھ بہندا
 چھکدا روح بدن دے بچوں دے دے سختی پیراں
 جیاں چادر ہیری اُتے جھک جھک ہوندی پیراں
 ہال بال اُسدا ٹٹ جھلا کھلا تانا بانا
 رو رو کے اُس جتنے بچوں نکلے روح نما نا
 جدوں پنج قبر دے اُس کو رکھ کے مڑ دے دہلی
 منکر نکیر غیب آکر دے ہوندا اُٹھ سوالی
 پچھدے اُس مرد دے تائیں بندہ کس داہیں توں
 کہہ جواب نہ دے اُس تئیں گزراں مارن جوں جوں
 پچھدے دین کیہڑا ہے تڑا، کلمہ کس دا پڑھیا
 کوئی جواب نہ دے سکدا اوہ ہائے نصیب سڑیا
 اتنے پنج کچھ مور فرشتے اُس مرد دے کول آندے
 شکل بیت ناک اُنہاں دی اُس تے قبر کماندے
 فر حکم قبہ کو کر دے چاہڑ اس کو شکنجا
 چکنا چور ہووے ایہہ ظالم ایسا باہویں پنجا
 جس ویلے اُس مرد دے تائیں قبر کہوٹا لاندی
 سبھی پسلی کچے طرفوں ٹٹ باہر ہو جانندی

ہڈیاں پہنچ کے ٹوٹے ہموں دس ہنہ کچھ چلدا
 رتو دے اتھرواں رووے رہوے تلیاں ملدا
 فسر ملائک اُس قببرہ دکھوئیں اک دریچہ
 اک ہواڑا لہنے مارے "نافرمانا نیچا"
 اُس کھڑکی تھیں اک قببرہ پنج ہولے کر کر آندی
 پیراں تھیں سرہانے تکر ساری قببرہ پہکھاندا
 فسر ضعیف کمزور اک ہڈھا قبرے دے پنج آندا
 دکھ کے صورت پیٹری اُس تھیں مردہ وی ڈر جاندا
 گندہ سخت لباس ہڈھے دا بدبو اُس تھیں آوے
 حیاں بو مر دارے والی کڈھ کھلجہ کھادے
 ہڈھا کھٹ مروڑا دیندا غضب ٹڑے تے ہووے
 تڑی جان عذابے اندر ہمیشہ پھسی رہوے
 اس دن کولوں دنیا اُتے تکر لوک ڈراندا
 اوہ ویلا آج نازل ہو یا جیہڑی گل سناندا
 تو دنیا تے باغی ہو کے رہیں ہمیشہ پھسدا
 دنیا داری دی لذت پنج چہوٹھیاں موجاں کردا
 قببرے دا ہر تہیان نہ کیتا کردا ریس تو چالے
 اوکھی کھڑی آج آئی سر تے کون کرے سہالے

مُردہ اُس بُڈھے تھیں پچھدا تو کہتوں، میں آیا
 میں ہاں بد عمل اوہ جیڑا دنیا پنج توں کمایا
 اج مڑی بدلو دے کو لوں کیاں ہیں پاسا کر دا
 خوشبو کہن کے آیا ہونویں میں بھی جانا مر دا
 تڑے کر تو تاں دے بدلے میں رنگت بد لائی
 نیک عمل کماے ہوندے ہوندا فضل اِ لہلی
 توں دنیا تے مڑے اُتے جیڑا رنگ چڑھایا
 میں بھی اج تڑے کول سپرا اوہی رنگ لے کے آیا
 قبر دے پنج اُس مُردے کو اوکھی کہاٹا آوے
 رہوے سخت عذابے اندر قبر شکنجا پاوے
 توبہ کر تو اُمٹھ نادانا اللہ رحم سما سی
 تڑے عیباں دی کشتی کو توبہ بنے لاسی
 اُمٹھ ویلے دی ڈور پکڑ کہن ویلا ہتھ نہ آندا
 گئے ویلے کو فسر تو مجروح رہی رنت پچھتا ندا
 توبہ تائب ہو کے جے توں مالک دے درجاسیں
 بے مُراد اُمٹھیں ناہیں اُس دی رحمت پاسیں

قصہ حضرت ابو حفصؓ

پہل نیکی داہور سُناواں سُن تو یار دِ لیرا
 نیشاپورے اندر آساں لانا ہے ہُن پھیرا
 ناں اُسدا سا ابو حفصؓ نیشاپورے پنج رہندا
 کم لوہاری کردا ہے سا، ہر دم اک پہکھیندا
 عمر جوانی ہے مستانی روکیاں نہ روکاوے
 کمی خیال دے پنج اٹھدے اک پہا بنڑ پڑکاوے
 ابو حفصؓ جوانی دے پنج کردا کم اڈلے
 جس دل خوف خدا دا ناہیں ہوون کد سولے
 اک واری جس ناری دے نال اکھ اُسدی مل جاوے
 اُسدے حُسن دی لذت کچھ کھلا جال پچھاوے
 جسکرت بدن پنج ہووے کردی لکھ تدبیراں
 عاشق کو ساہ لین نہ دیندی رکھدی پنج اسیراں

اِکدن اُس اک لڑکی تائیں ڈٹھا جیّاں دیوانے
 رہیا نہ ہوش دماغ اندر لگا یا رٹھکانے
 رگ رگ پنج سمانی جدوں صورت اُس دلبر دی
 ابو حفص سودائی ہو یا خیر نہ رہی کھر دی
 سو سو حیلے جتن کھائے کہناں اُسحقین بازی
 ملدی نہ مُراد دلے دی یار نہ ہوندا راضی
 اوکھا وقت نگھایا اُس تاں دلبر ہتھ نہ آیا
 دردِ فراقے داترِ فداوے ابو حفص کہہ بھرایا
 کسی گلوں نہ راضی ہوندا دلبر یار پیارا
 باہجھ ویلے دھوپہائی، کے کرے ہُن چارا
 اِکدن گل ہلائی اُس سن اپنے یاراں اگے
 باز نہیہ پھسدا جالے اندر کون وسیلہ لگے
 لگا روگ کلیجے اندر، اندرو اندری کھاوے
 تئیں کوئی صلاح اح دھو دلبر ہتھ پنج آوے
 کہن لگا اک یار سیانا گل سنیں اک سائیں
 اک یہودی رہندا اگے اُسدے کھر تو جائیں
 کردا ہے اوہ جادو لٹونے دافسر بدھ شماراں
 اُسدے کولوں حل ہوندے ہن ایسے کیس ہزاراں

ہے مشہور اوہ کم اپنے پنج ڈا ہڈا مرد کہا دے
 خالی ہتھ نہ مڑدا کوئی جیڑا اُتھے جاوے
 تو بھی جا کے اُس دے اگے لاویں سب فریاداں
 رب چاہوے کم بن سسی سُٹرا کر سسی اوہ امداداں
 القہ ابو حفصؒ یہودی دے کہہ آیا
 بہہ کے اُس یہودی اگے سارا حال سُنا یا
 سُن کے ساری گل یہودی کہن لگا اُس تائیں
 سارا کم ہووے سولّا دیساں یار منائیں
 پر مڑی اک گل سُستی تو کن دے دے ہتر کے
 چلے کرنا چالی روزاں ملیسی یار سنور کے
 چالی روزاں اندر تو کوئی نیک کم ہنیہ کرنا
 نہ قرآن تلاوت کرنی نہ سجدے سر ہترنا
 ہتھ پاں پیراں دے نال نہ کریں نیکی دا کم پہاں
 نہ مہنیں تھیں اوہ گل کرنی جس پنج ہوگ سچاں
 چالی روز مکمل کر کے فسر مڑے کول آئیں
 پر امنہاں چالی روزاں اندر نیکی نہ کماویں
 بے کراک مشقال برابر نیکی دا کم کیستا
 تاں محبوب نہ ملیسی ہرگز بازی ماریں مہستا

ابو حفصؒ ایہ وعدہ کر کے مٹیا چپ چپیتا
 چالی روزاں اندر اُس مٹن نیک کم نہ کیتا
 رگن رگن روز لنگھائے اُس مٹن جسدن ہوئے چالی
 آن یہودی آگے ہویا ابو حفصؒ سوالی
 یہودی بیٹھ کے جنت لکھیا تیار جدوں اُس کیتا
 جادو ٹونا کر کے اُس فسہ کبٹی دے پنج سیتا
 جنت کہہ اشر نہ دہے مٹ مٹ نکلتے خالی
 کدے ترورے موڑ فر جوڑے جڑدی نہ ادہ ڈالی
 کئی اک وار ادہ تازے کر کر جنت فر بناوے
 ہرواری جے مٹ مٹ دیکھے خالی ہتھاں آدے
 فسہ یہودی پچھن لگا گل دہیں اک پہائی
 چلے اندر شاہ کوئی کیستی تددھ خطائی
 ابو حفصؒ جواب اٹھ دیند اُس یہودی مپتا
 چالی روزاں اندر میں کوئی ایسا کم ہنیہ کیتا
 اج مٹے رستے دے پنج گپٹا سا اک آیا
 کہے مسافہ کو فکر لگستی ادہ میں چاہٹایا
 شاہ مٹری قیمت دے پنج اتنی نیکی آئی
 اسحقس باہجھ قسم ربے دی گل نہ کیستی کائی

نال تعجب کہیا یہودی گل سن او نادانا
 چالی روز اُس مالک کولوں رہیں توں بیگانہ
 پھر دارہیں تو باغی بن کے کیتی نافرمانی
 ٹٹری اک نیکی بھی اُس رت رکھی کول امانی
 چالی روز تو پھر دارہیں کیتی تھدھ بد نہتی
 مشقال برابر نیکی ٹٹری اُس ضائع نہ کیتی
 واہ واہ ذات نیاری اُسی اُسکو سب بڑیائی
 نافرماناں نال بھی کردا جیہڑا نت ہمسائی
 من لیا میں صدق دل تھیں اوہی پالہنارا
 سجدے پنج یہودی پیا واہ غفار ستارا
 ابو حفص دے دل دے اندر خوف پیا ایں گلوں
 ہونڈی گل سوئی جیکر فضل ہووے اُس دلوں
 ابو حفص وی توبہ کیتی پڑھیا اٹھ شکرانہ
 دوے مومن ہوئے گل لگ کے ایہہ ہے فضل ربانا
 بندہ بشر ہے عیاں پیریا اس پنج شک نہ کافی
 سچے دل تھیں توبہ کر لے تہ بخشہا رہے اوہی
 نافرماناں کو بھی دیندا وہ پہاویں جو منگدا
 پر سرکشاں بندیاں کو ہے آخر اک دن ٹنگدا

اپنے عیب یاد جو کر کے شر مندہ ہو جاوے
 اوہ ستار کہاندا آپے، عیال تے پردہ باہوے
 جس دن کچھ کرے گا مولیٰ ہو کے غضب جلالوں
 چھین دی کوئی جانہ ملیسی ہر پاسوں ہر حالوں
 اُس دن تھیں تو دس لے غافل کیاں نہیں ہیں ڈردا
 جہندے جی ہی مار تکبیر عاجز ہو جا سدا
 خودی تکبر دل تھیں کڈھ لے سُن نصیحت میرا
 مسکینی اپنا سیس جیوں بن جاسیں گا میرا
 اٹھے پہرے کوشش کریں نیکی دے دل تہاویں
 رب غفور مُراداں بخشے جو منگیں سو پاویں

تسلیل حضرت ابو حفصؓ

ابو حفصؓ جد تو بہ کیتی آیا پنج اسانے
 پھتسہ کو اوہ موم ہے کردا ڈاٹھے کم ربانے
 قادر چاہوے جو بھی کرے اُتھے کس دا چارا
 ابو حفصؓ داسنیان کر دا کم لومارا
 دل پنج شوق پیاجس ویلے دانگ سدایاں فردا
 کابل مرد ملے جے کوئی ہتھوے زنگ اندر دا
 اسے شوقے پھسدا پھسدا جل پھچیا اک جائی
 ابو عبد اللہ ہندا اگے "باورد" جگہ اک آئی
 کابل مرد آگے جل بیٹھا دسے دل دے حالے
 بیعت لین اُتھے میں آیاں اسے محبوب نرالے
 بیعت اُتھوں حاصل کیتی ہو یا فضل ربانی
 ابو حفصؓ "لومار بھی بنیا کابل مسرد لا ثانی

کچھ اک وقت لنگھایا اُس نے فردا سیر کریندا
 پُہکھاتہ تر یا فردا جنگلاں دے پنج رہندا
 منزل جدوں پوری کیتی مسٹر نیشاپور آیا
 آن لوہارے پھٹی اُتے لوہا فرگرمایا
 دل پنج دلبر یاد ہمیشہ ہتھوں کردا کاراں
 اُٹھدے بیہندے مُردے سیندے کردا ذکر اداکاراں
 اک دن پھٹی اُتے بیٹھا لوہا خوب گرمایا
 اک نابینا قاری صاحب پھٹی اُتے آیا
 قاری قہرمان پڑھن جے لگا کر کے خوش آوازہ
 مومن دادل موم ہو جلداروح ہوندے تازہ
 ابو حفص کول سنگی بیٹھے پھٹی کو پٹر کاندے
 کوئی کھلے لوہا کٹن، کچھ پکھا چڑلاندا
 قاری داجد خوش آوازہ کن حفص دے پیا
 وجد طاری ہو یا حفص تے ہوش نہ اُسکوریا
 ہو یا مست ولی خدا، دنیا تھیں بیگانہ
 مومن دادل کٹن ہوندا سن کلام ربانا
 مستی پنج اوہ ابو حفص نے پھٹی پنج ہتھ بابیا
 رتا لال پھٹی دے بچوں لوہا ہتھ پنج چایا

گرم لوما پکڑتے پتے گودے رکھ بجاندا
 ابو حفص کو دکھ کے سبناں ہوش ہواں اُد جاندا
 مستی اندر لوما کٹدا، ابو حفص بے حالوں
 جدھر موڑے مُردا جلی، لوما پانی نالوں
 لوکاں مَن جدھر شور مچایا ڈٹھی ایہہ سلطانی
 اپنے کیے اتے اُس کو ہوئی سخت حیرانی
 کہن لگا تو اٹھ لومارا چھوڑ ہی ڈاکھیڑا
 مالک دے در اُتے جُل کے مل کہن اُسدا بیڑا
 اُس تھیں پچھے ابو حفص مَن نہ دوکان چلائی
 جس تے راضی مالک اُسدا مطلب کے دنیائی
 ابو حفص تے اللہ مالک اپنا فضل کمایا
 مُڑ پُٹھی تے آن نہ دتا سونہا مرد سنوایا
 یارب فضل کما مڑے تے میں عاجز کہلاواں
 تڑے در دی آس ہے مولیٰ ہو کیہڑے درجاواں

ماں و احق

اک شخص دے دل پچ اک دن شوق پیا اس گلوں
 ماں دی خدمت حج برابر اجر ملے اس پھلوں
 مڑی خاطر ما مڑی سن کتنے قضیے کیے
 اپنے سکھ آرام گئے میں پئے دی نیتے
 چہولی دے پچ رکھ کے کو رہی ددھ پلانڈی
 باہنواں دے پہکھوڑے اندر پہنگ الارے لاندی
 سکھ آرام دے دے سارے مڑے اتوں وارے
 مڑی خاطر ما مڑی سن اوکھے وقت گزارے
 ہر ہر سکھ دتا اُس کو شاد کیتا ہر رنگوں
 علماں تھیں بھی واقف کیتاں پاس کیتاں ہر کھیلوں
 ماں آج ضعیفی اندر مت اسدے دل آوے
 کس نگوں دل راضی رہوے سکھ آرام بیہیاوے

واجب ہے اُج مڑے اُتے حُکم بحالیاواں
 اُس دے دل جو خواہش ہووے پوری کر بھیاواں
 جُمل کے مَادے کو لوں کُچھیا حُکم کر د میں تائیں
 خدمت دے پنج ویرنہ کرساں فضل کرے رب سائیں
 بچہ رب سلامت رکھے حُب مڑے دل آئی
 کراں طواف خدا دے کبر دانت نال صفائی
 بچے سُن کند ہاڑے اُتے مَہ مڑھی کو چایا
 ہوئے ہوئے مَہ اپنی کو حج طواف کرایا
 مَہ خوش ہوئی بچے اُتے دیندی لکھ دعائیاں
 بچہ اپنے کبر دے صدقے بخشے رب شفا ئیاں
 ست سالان پنج ست حج جیہڑے واری واری آئے
 اس طران نال اُس بچے سُن ماں کو حج کرائے
 ست حج کرا کے مَہ کو نیت دل گزاری
 حق ماں دا پورا ہو یا، چھٹی جان ہماری
 اُس دے دل تسلی ہوئی شکر بجالے آیا
 مڑے کو لوں پورا ہو یا ماں دا حق جو آیا
 خوابے اندر اُس دے تائیں شخص اک فرماندا
 ماں دا حق اہنہاں گلاں تھیں کہ پورا ہو جاندا

اک دن تو چھولی پنج بیسیں لکھی عمر ایانی
 اپنے سینے اگے رکھ کے سُستی مار مخانی
 باہر سردی تہہ دھالے ٹھنڈ سیال مہینہ
 ہر اک شے برف ہیٹھ دبی مشکل ہو یا جینا
 بستر پنج پیشاب تو کیا جاں کوئی ویلا آیا
 ادھی راتی مارنے اٹھ کے بستر تھوٹھو ڈاہیا
 کہہ پنج دو جا بستر ناہیں جیٹرا مُڑ کے ڈاہوے
 ٹھنڈ قہر حیا بوں باہر تھہر تھہر کمدی جاوے
 بستر تھوٹھو کے ڈاہیا جیٹرا اُس تھیں پانی بگدا
 گلا بستر ٹھنڈا بہت ہتھ نہ اُس کو لگدا
 آپ بگلے بستر دے اُتے ٹھنڈ قہر پنج سووے
 منکو چھاتی اُتے دکھیا بچہ نہ تنگ ہووے
 ساری رات اکھیاں پنج گزری ٹھنڈی چیکھڑ چیلدی
 تو مت سینے تے سُتیں اوہ کہڑی کد پھیلدی
 قہر عذاب اُس راتی والا جان اپنی تے چیکھا
 تنکو ٹھنڈ لگن نہ دتی کُٹ سینے نال دکھیا
 کندھاڑے اُتے چلکے مار کو تو ست حج کرائے
 کہندا ہں حق پورے ہوئے جو جو میں تے آئے

جے کر ماں دی خدمت اندر ہتھ بہتہ رہیں کھلونا
 اُس ٹھنڈے دی راتی والا حق پورا نہ ہوندا
 ساری عمر کھلا ہے رہیں وانگ غلام حضورا
 جیہڑا دودھ چھو لی پنج پیتا اوہی نہ ہوندا پورا
 ماں دا حق نہ ہوندا پورا نہ کوئی کر سکدا
 مجھ توح خدمت واجب ہے پر فخر کریں نہ حقدا
 مت غرور کریں کس ویلے حق ادا میں کیے
 اِس خیالے اندر کتے گزرے ہو پلےتے
 جیسے کر ماں رحم کماوے نچٹے حق تما می
 ماں دے حق نہ پورے ہوندے خدمت نال غلامی
 یارب فضل کما درگاہوں سوہنی نیت پاواں
 ماں باپ دی خدمت اندر میں دیری نہ لاواں
 یارب ہر بشر کو بخشیں طاقت دیں تما ماں
 ماں باپ دی خدمت اندر رہن وانگ غلاماں

کرامت حضرت بابا ہر علی شاہؒ

گولڑا شریف ہے ناں گراں داہر سو چاخن لا ندا
 کامل مرد خدا دا پیارا اُتھے جلوہ پاندا
 ہے مشہور قدیمی مُنڈوں ادہ مقام ہزارا
 سید ہر علی شاہ ہند اُچیاں شانال والا
 پنج دربار ولی دے ہندی پھیڑا بجوم ہر ویلے
 فیض رسالِ رنت فیض پہنچا وے قسمت جیکر میلے
 سخیاں دے دروازے اُتے حاجت مند ہزاراں
 دُور دورا ہڈیوں آندے ہندے بھن کے صفائِ قطاراں
 جیڑا آندا فیض لے جاندا پیر پیر دیندے کا سے
 عاشق جامِ عشق دا پسیندے مُڑدے نہ بے آسے
 اکدن دُورِ انگریزی اندر کامل مسدود رہا نا
 گولڑے دے سٹیشن اُتے بیٹھ مل ٹھک کا نا

تسبیح اک ہتھ پنج رکھی گندے دانہ دانہ
 دل پنج یاد سخن ہر ویلے جیاں حکم ربانا
 والی اک حکومت والا اُس رستے تھیں آیا
 اوہ انگریز تہ عہدہ اُسدا گورنر بتایا
 دھٹا اُس سُن بابے تائیں اک طرفے کو بیٹھا
 حال فقیراں اوہ کے جانے اُس کوں ایہہ لٹھا
 آکے کھل گیا اُس اگے تہ دیکھے بابے تائیں
 اپنے آپ کو لوں بے خبر بیٹھا ہے اک سائیں
 تسبیح دکھ حیران اوہ ہو یا اُس کو سمجھ نہ آئی
 اسدے پچھے راز ہے کیڑا کس مطلب بنائی
 پچھن لگا بابے تائیں گل دہستیں اک بابا
 ہے کے چیز تڑے ہتھ پکڑی جپیں جسکو بیٹھا
 بابے اکھ اُتال چا دھٹا اک جوان کھلوتا
 پیسے ست نال سپاہی اسدے دسد ہنیہ اکلوتا
 وردی خوب مکمل اسدی رعب دار پوشت اکاں
 گل پنج اک پستول دی رکھیا پھدا گلاں باتاں
 گل اپنی دہرائی اُس فیر کے ہے ہتھ پنج تڑے
 ایہہ مالا دس کس کم آوے سمجھ ہنیہ پسندی مڑے

مہر علی تاں اُس کو پُچھیا گل دہیں تو پہاں
 کیہڑی چیز سنکھ نال لا کے گل پنج تو لہڑ کائی
 ہس جواب دتا انگریزے ایہہ ہتھیا رہے میرا
 ایہہ اپنی حفاظت کارن رہندا کول پہلیرا
 بابا مہر علی شاہ بولے سُن فسر گل درویشاں
 ایہہ ہتھیا ر مڑا ہے سنگی رہندا کول ہمیشاں
 ہو حیران گور تر پُچھیا ایہہ کیہڑے کم آوے
 مڑے کول ہتھیا ر جو بابا اوہ تہ جان بچاوے
 مہر علی تاں پُچھدے اُس کو کسراں جان بچا ندا
 اُس پنج کے بڑیائی اتنی دہیں مکو باندا
 گور تر مسرا خاں کردا جان کے اک سودائی
 اس تسبیح دے پھیت ڈوہنگرے جانے آپ الہی
 تھوڑی دیر جیاں جی گزری انگریزے دل آیا
 کہن لگا اوہ بابے تائیں دیکھیں کم سوایا
 باہنہ پکڑ کے بابے تائیں اپنے نال لیجاندا
 انگریزی ہتھیا ر والا کرتب اوہ دکھاندا
 اگے اک بوتے دے اُتے پکھنوں بیٹا بولے
 دنیا تھیں بے خبر اہو کے چنچ اپنی جان کھولے

کہن لگا اوہ بابے تائیں دیکھیں کم ہتھاراں
 رکھیں نظر پکھیروں اُتے میں گولی ہُن ماراں
 کبیتی شست برابر اُس سُن جدوں پکھنوں والی
 پھٹ پھٹ کر دا آیا زمین تے ڈالی رہ گئی خالی
 ہس کے کہن لگا بابے کو ایہہ ہتھیار اساں دا
 کیڑا کم کرے ایہہ دہو اوہ ہتھیار تِساں دا
 ولی خدا دا ایہہ گل سُن کے آیا پنج جلاے
 اللہ اگے عرض گزاری یا صاحب حکمت والے
 تسبیح چار جلاے اندر پکھنوں دے نال لائی
 پکھنوں مُڑ ڈالی تے بیٹھا دیکھے سب لوکاں
 پکھنوں زندہ ہو کے بیٹھا مٹے بول سناوے
 دیکھ انگریز تعجب ہو یا انگلی مُنہ نیچ باہوے
 کہن لگا اوہ بابے تائیں واہ واہ مرد سیانے
 زندے تھیں جو مُردہ کر دے اوہ ہتھیار پرانے
 ایہہ ہتھیار پکیر دسلا ڈا ہڈیاں صفتاں والا
 مُردے کو حیاتی بخشے ایہہ ہتھیار نیرالا
 تو بہ تو بہ کرا انگریزے ہتھ کناں کو لاوے
 بابے کو بڑیائی ساری طاقت کون لے آوے
 ہتھ بن عرض گزاری اُس سُن معاف کرو تقصیراں

استغیث کچھ میں عاجز کو رکھیو پنج اسیراں
 کامل مرد ولی خدا دے اللہ کو لوں منگدے
 رب دی حکمت نال ادہ مجروح مردے زندہ کردے
 پنج دربار ولی اللہ دے کریئے جد پکا راں
 اللہ کو لوں منگ کے کردے دکھڑے دور ہزاراں
 ہذا من فضل ربی ولیاں دے ہمتہ آندا
 اذن اللہ تھیں کہن کے کردے جواہر ہاں من بھاندا
 دل پنج رکھ یقین مکمل ولی دے درجاویں
 ولی دا وسیلہ پکڑیں اپنا حال سناویں

حدیث غار و ترجمہ

اک حدیث نبی اللہ دی میں فر کھول سناواں
 میں عاجز تھیں بھی عاجز بندہ ناں لیندا شرماواں
 غار حدیث دے ناویں تھیں جانے سب لوکاں
 پاک نبیؐ فرمایا اک دن اس پنج شک نہ کائی
 اک دن سنگ اصحاباں بیٹھانیاں داسر کردہ
 مسکیناں دا والی حیڑ اشافع روز حشر دا
 اصحاباں نے عرض گزادی اے محبوب ربانا
 آق اگلیاں امتاں والا قصہ کجھ سنانا
 پاک نبیؐ فرماون لگے گل سنو اک پہیائی
 کجسی زمانے سفر دے پنج نکلے ترے سپاہی
 ٹر دے اک جنگل دے اندر خلدے گلاں کر دے
 پئی رات اُجاڑے اندر رہے نہ کسی ہمر دے

ہر ہر پاسے ٹھونڈن لوڑن فر صلاح لیکائی
 نجل بیٹھے اک غارے اندر رات کڈھاں اک جانی
 غارے اندر بیٹھ دے سن مل نجل کے سب مہائی
 اتوں اک پڑی جے کھسکی غارے آگے آئی
 اوہ غارے دامنہ مل بیٹھی رستہ بند اس کیستا
 جیال بند ہو یا دروازہ ہر پاسے تھیں سیتا
 پڑی اوہ پڈیری خاصی مشکل ہو یا ہٹانا
 ہوئے بند اس غارے اندر اوکھا حال رنجانا
 جنگل اندر کوک اُنہاں دی کیٹرا سُن کے آوے
 اس آفت دے کولوں کیٹرا اُن دی جان بچاوے
 دہن زور جوانی والا تہ کے ٹھیلے لاؤن
 دس نہ چلدا پر بت پہارا ویلے کو بچھتاؤن
 ہو مجبور جدوں تھک بیٹھے کر دے مڑ صلاحیاں
 وادی وادی اُنہاں تریاں اپنیاں گلاں لائیال
 کہن لگے اک دوجے تائیں ہو کے نیڑے نیڑے
 نیکی دے کم اساں کیستے دنیا اتے جیہڑے
 کراں یاد اُنہاں کماں کو بنن جے وسیلا
 پنج دربار خداوند آگے ہو رہیں کجھ حیلہ

تریاں بچوں اک شخص سن اپنی گل ہلائی
 اک کم میں نیکی داکیتا، نیت نال صفائی
 ماں باپ مڑے سن بڑھے حال دواں دا اوکھا
 اک بکری سی کھر دے اندر نہ زمیں نہ چوکھا
 بدھیں پنج ماپے مڑے ہو گئے دوئے ناکارا
 اُس ویلے اُنہاں دواں کو اک مڑا سہارا
 بکری دا میں دودھ پلاند اُنہاں دواں تائیں
 لکڑیاں جنگل بچوں آن کے پھسدا شہر گرائیں
 لکڑیاں پنج کے حاصل کر دا میں طعاً اُنہاں
 ہر ویلے مڑے دل رہندا فکرتیاں دواں
 اک تہاڑے بکری میلی دودھ گرم کر آندا
 ویلا چہر ہو یا مڑے تھیں رُٹی رہیاں لکنا ندا
 رُٹی تیار ہونی جس ویلے رکھی پنج رکاباں
 اُنہاں دواں کو نیندر پے گئی مست سستے پنج خواباں
 رُٹی کہن سرہانے اُنڈے رہیاں میں کھلوتا
 مست اُٹھ کے ایہہ رُٹی منگن پھنڈ کے نیندر سوتا
 سستے مست اودہ نیندر اندر خیر اُنہاں کو ناہیں
 پوری رات کھلا میں رہیاں فحسری ویلے تائیں

صبح اٹھ جدوں اودہ جاگے گزری رات خرامی
 رُنی کھڑاگے میں رکھی کھا دی اُنہاں تھامی
 یارب بے اودہ نیکی مٹری لکھی ہے پنج درباراں
 آج مشکل پنج بے وسیلہ بخشیں عیب ہزاراں
 یارب اس نیکی دے صدقے میں تے فضل کما دیں
 اس پر بت کو غارے اگوں رحمت نال ہٹا دیں
 قبول دعا ہوئی درگاہوں مولیٰ فضل کمایا
 حرکت ہوئی پہاڑی تائیں تھوڑا جیہا راہ آیا
 پاک نبی اصحاباں تائیں ایہہ قصہ فہ ما ندا
 دو جہا شخص اُنہاں دواں کو اپنا حال سُناندا
 سنگیاں تائیں کہن لگا اودہ گل دیہاں میں ساری
 دیکھی اکدن میں اک لڑکی شکلوں پر مح پیاری
 ایسی سوہنی صورت اُردی جیاں جن آسمانی
 حسن، اخلاق، شرافت اندر دنیا بقیس لا اثنائی
 شکل اُردی دیکھ کے کُلو ہو گیا یارا نہ
 اودہ مٹری گل نہ منے میں اُسدا دیوانہ
 کیستے جتن ہزاراں میں پیر اودہ قابو نہ آوے
 اُس بیدردے اگے کیہڑا دل داروگ سُناوے

منت زاری بہتی کیتی سُندی نہ اودہ باتاں
 اودہ سی منت بہاراں اندر میں تڑپاں پنج فراقاں
 اکدن اُس مجبویہ اگے، کیتا میں بہانہ
 اک سو بی دینار میں رکھے اُس اگے نذرانہ
 نالے منت زاری کر کے دل اُسدا پر چایا
 اپنے ہجر فرلتے والا سارا حال سُنیایا
 آخر من گئی سب گلاں، اودہ مٹری محبویہ
 دوئے رات گزاراں کھٹے، تیار ہو یا منصوبہ
 پسکا قول اقسار اُس کیتا آج راتی میں آساں
 اسیں دوئے رات ابے دی خوشیاں نال لنگھاساں
 دل مڑے پنج عیدیاں ہوئیاں گئی ہجر دی کافی
 چڑھیا چن گب ہنیرا آئی رت مستانی
 جدوں مڑے کمرے اندر اُس سن قدم لکھایا
 جُستہ مڑ کمن لگا، خوف خدا دا آیا
 خوف قبر دا وارد ہو یا عشق دا ہر دں دل پہریا
 توبہ تائب ہو کے تال میں سر سجدے پنج تہریا
 اکسو بی دینار جیہڑے سن بخشش اُس کو کیے
 ہتھ بٹھ کے میں معافی منگی مڑیاں چپ چپیتے

یارب اُس نیکی دے صدقے بخشیں اِج تقصیراں
 اُتھے دی تھدھ آپ بچایا جانے سب تدبیراں
 ہوئی دعا قبول فر اُس دی پاک بنی فرمایا
 اودہ پرست فر تھوڑا تھوڑا ہور پراں ہٹ آیا
 فر بھی کہٹ جگہ اودہ بنی ملیا نہ چھٹکارا
 ترتبے شغفے اپنا قصہ فر سنایا سارا
 کہن لگا اودہ سنگیاں اگے میں جو نیکی کیجی
 ساری گل سناواں پہائی جو جو میں نال بیستی
 مڑے نال مسنہ دُور اک داری کم کردے سن پہائی
 کم مُکھایا اُنہاں سباں نیت نال صفائی
 فارغ ہوئے کم تھیں جدوں سمجھاں کو بُلایا
 پائی پائی اُجرت دیکھے میں حساب مُکھایا
 سارے اُجرت لے کے چلے اپنی اپنی جائی
 اک مسز دُور اُجرت لین آیا نہ اودہ پہائی
 اُس مسز دور دی اُجرت جیڑی مڑے ذمے آن دی
 بکری اک میں اُس اُجرت پنج جا کے مل لیا ندی
 بکری آن کے کہرنیج رکھی مال اپنے دے نالے
 کہاہ پانی میں اُس بکری دا کردا خوب سمہالے
 دو جے سال فر اُس بکری تھیں دو بکریاں ہوسیاں

ترتیب کے سال مڑ چار ہو گئیں اسطران بدھدیاں رہیاں
 کچھ سالان پنج اس بکری سن اجڑ خوب بنایا
 سالان پچھ ادھ مزدور مڑے کول جے آریا
 کہن لگادھ مڑے تائیں مالک دی بڑیا ئی
 پیسے کچھ ٹساں داہر ہین، لکو حاجت آئی
 میں کیا تاں اُس بندے کو دیکھ اجڑ ایہہ سارا
 نظر اُتھ ہے کہن جُل اُسکو مڑا ہنیہ کچھ چارا
 سمجھیا اُس مڑے نال کردا ہے مالک مزا خال
 کرے اعتبار نہ گل مڑی دا میں گل سچی اکھال
 آخر میں ادھ مال تھامی اُسدے اگے تہریا
 یارا کہن امانت اپنی ایہہ مڑے تھیں سریا
 ہو کے خوش دعائیاں دیندا ادھ فر مڑے تائیں
 اُس نیکی دے بدلے یارب آج تو فضل کما دیں
 پاک نبی افسر مایا تاں فر فضل اللہ دا ہو یا
 غامے دے نہیں توں بٹا اک طرف ہو گیا
 ملی راہ اُنہاں سب کو، اُنہاں خوشی منائی
 ہوئے آزاد بندہ خانی تھیں اللہ کرم کیتائی
 اللہ دے دربارے اندر جے اک نیکی کریئے

ہرگز ضائع ہوندی ناپس چہول مراداں پہریے
 ہے غفور رحیم خداوند بخشے آپ خطایاں
 اک نیکی دے بدلے دے پنج دُور کرے بدایاں
 نیکی دی اک گل بھی جس سُن زندگی پہر نہ کیستی
 نہ قرآن اکھیاں نال ڈٹھا بڑیا بڑہستی
 دعوے کرے فرعونے والے بڑے بول سناوے
 رتھے رتھے دواں جہاناں اودہ کہاٹے پنج آوے
 رب دا غضب ہوندا اُس اُتے پنج دواں جہاناں
 جس دن جان شکنے آئی کوک مجلسی اسماناں
 نیکی دی اک گل نکھی جی جے کوئی کر پاندا !
 مالک اگے یاد ہمیشاں اُس کو ہنہ پہلاند ا
 عمل صالح کرنا دانا غافل نہ ہو اس کاروں
 پھر دی موت سرے دے اُتے چاکھڑسی بشکاردوں
 جے کوئی عمل کمایا ہو سی آخر اودہ ہمتہ آسی
 پنج دربار خداوند اگے ٹٹری جان بچاسی
 نیک عمل ہنہ ضائع ہوندا ایہہ گل سُنے پیاسی
 مشکل ویلے ایہہ کم آسی، کر لے نیک کمائی

الصَّلَاةُ

ہو یا حکم ہر مومن اُتے پاک خدا فرماتا
 قائم کر نماز تو بندیا ہے ایمان لبا ندا
 قرآن دے ہر پارے اندر ہو یا حکم ربانا
 پڑھو نمازاں دیو ذکاتال اوڑک جو ہتھ آنا
 روز قیامت اللہ اگے جندڑی آن کھلوسی
 پہلی پچھ نمازے بارے حشر دے پنج ہو سی
 کیاں ہی تو غافل بندیا سن کے ساریاں باتاں
 ویلا مڑ کے ہتھ نہ آسی نہ کم آسن ذاتاں
 رستہ پنج اوکھا اگے قبر نا کہاوے
 چار چو فیسی گپ ہنیرا اللہ فضل کہاوے
 نہ کوئی سنگی ساقتی اُتھے نہ کوئی ہسراپی
 چڑھسی جان شکستے اندر ہو سی پنج تباہی

جس جُنتے کو سیک نہ لاویں سا اُسا کے رکھیں
 اُس جُنتے کو آخر اک دن کپڑے کھاسن چکیں
 حضرت صامتؑ کرنِ رواست پاک بنی فسر ماوے
 پہلے ویلے جیہڑا شخص نماز پڑھن اُٹھ جاوے
 بالترتیب وضو ادا کر داناں خشوع خضوع دے
 مُصلّے اُتے جا کھلوندا نیت نال نمازے
 کردار کو ع سجود ادا مومن نال قیام صفائی
 محبت نال نماز ہے پڑھدا کردا نہ خطائی
 اُس شخص دے حق پنج کردی ادا نماز دعائیاں
 کیتی اس حفاظت مٹری اسیاں بخش خطائیاں
 اُس بندے تے راضی رہندا آپ خداوند سائیں
 ہر گل اُسی پوری کردا دیری لاندنا نائیں
 نہ جیہڑا بندہ کاہلی کر کے مُصلّے تے کھلوندا
 رکوع، سجود، قیام قرأت پنج پتہاں اُدا نہیں ہوندا
 زیرِ زبر پنج غلطی کر کے نمازاں کردا ضائع
 اینویں فلکراں مارے چہذا اجر کے اُس پایا
 ادا نماز خداوند لگے لاندی ہے فریاداں
 اِس مُن ضائع کیتا کو رکھیں اِس عذاباں

اَللّٰہ اگے اُس بندے دی بخشش ناپس ہوندی
 رہندا اوہ عذاباں اندر خیر دی گل نہ تھو ندی
 ابن مسعودؓ روایت کردا پاک نبیؐ دے تائیں
 اک شخص نے آکے پچھیا حضرت گل سنائیں
 دنیا اُتے عملاں بچوں کیسٹا عمل ہے ایسا
 جس نال رتبہ زیادہ ہووے کراں اسیں ویسا
 پاک نبیؐ فرمایا مَن ہاں ترے عمل جو آئے
 جس دے کرنے نال بندے دارتبہ رب بدھائے
 پہلا نماز ویلے تے پڑھنی بہتتا رتبہ پاندا
 جیہڑا ایہہ عمل ہے کردا غضب کولوں پنج جاندا
 دو جا عمل خدا دے اگے جو مقبول کہاوے
 ماں پیو دی خدمت کرنی پاک نبیؐ فرما دے
 خدمت واجب ماں پیو دی حکم فرالوں آیا
 رتبہ اس عمل دا بہتتا پاک نبیؐ فرمایا !
 تر پچا عمل ہے جس کیتے ملے شان حضوری
 اللہ دے رستے پنج لڑنا ہے اوہ پنج ضروری
 اَللّٰہ دے دشمن نال لڑنا بہتتی شان بدھائے
 ایہہ بن عمل صالح جیہڑے پاک نبیؐ فرمائے

ابراہیم بن ابی محذور بن روایت کر دے
 مجلس پنج آئیں بیٹھے ساں پاک بنی سرور دے
 پاک بنی خطاب فرمایا مجلس والیاں تائیں
 مٹری گل سنو پہنائی سارے فضل کرے رب سائیں
 شروع وقت نماز جو پڑھدا دل دی نیت کر کے
 مالک دی حضور کی پانڈا سر سجدے پنج تہر کے
 جیڑا مصلے اُتے کھلدا وقت درمیانے والا
 رب دی رحمت ہوندی اُس تے کردا خوب بہمال
 آخر وقت نماز جو پڑھدا پنج دربار کھلو کے
 معاف ہوندے گناہ سب اُس دے حیاں صابن تھو کے
 عبداللہ بن عمر اصحابی بن روایت کر دے
 پاک بنی نے دیسے اکدن گن عذاب قبر دے
 فرمایا ارشاد اُنہاں نے گل سنو اک پہنائی
 جس نحسوع خضوع نال اپنی ہے نماز مُکائی
 پڑھے نماز حفاظت سنگ جوادہ جنت دا باسی
 ہوسی قبر نورانی اُس دی اللہ رحم کما سی
 کھل سی نور قبر دے اندر روشن ہوسی ڈیرا
 قیامت توڑیں اُس قبر یقیں رہیسی دُور ہنیرا

حشر تہاڑے جمع ہو سی خلقت ڈردے ڈردے
 بے نمازاں تے ہوسن گے سخت عذاب حشر دے
 باءِ مجھ نماز محشر اندر کوئی شے نہ کم آسی
 نماز ہی سرتے سایہ کرسی رنج اُسد اکھٹ جاسی
 ازکان نمازے جیہڑا بندہ ہنیہ حفاظت کردا
 قبر پنج منیر سی رہی اودہ ہو سی پنج ڈردا
 حشر تہاڑے اودہ نمانا پھر سی وانگ سدا یاں
 رب قہار غضب پنج ہو سی بخشے کون خطایاں
 ویلے کو کھپت سی بندہ مُڑ دیا ہمت نہ آسی
 سنت عذاباں دے ہٹا چڑھ سی کیہڑا جان چھڑا سی
 بے قدرے نمازی جیہڑے اک گردہ پنج ہوسن
 نمرود، فرعون دے سنگ بہیہ کے کھٹے ہو کے روکن
 عبداللہ بن ابی بھی اُسدن کرسی سنگ اُنہاں دا
 ہو سی جوش جہنم دے پنج پہیڑا حال جہناں دا
 حضرت علیؓ رواۃ کردے پاک نبیؐ فرمایا
 جیہڑا شخص نمازے اندر سُستی کردا آیا
 جیہڑا شخص نماز نہ پڑھدا فردا سرکش ہو کے
 یا فرسہ کوئی نمازے کولوں ہو راں تائیں روکے

پسند راں عذاب اُس شخصھے اُتے ہوندے اس گناہوں
 کون بچاوے اُسے تائیں جو رد ہووے درگاہوں
 چھ عذاب بین دنیا اُتے اُسے جسے آندے
 ترے مرنے دے ویلے آکے جان شکھے ہاندے
 ترے قبر پنج وار دہوندے ترے پنج روز حشر دے
 کون بچاوے اُنہاں تائیں رد جیڑے اُس کھر دے
 پسند راں بین عذاب ایہہ جیڑے گن گن سب دہسکے
 قبر حشر یا دنیا اندر جو جو اُس تے آئے
 دنیا دا عذاب جو پہلا اُس ظالم تے آندا
 نیکاں دے گروہ دے بچوں ناں اُسدا کٹ جاندا
 دوجا اُسدی عمرے اندر خیر کدے نہ آوے
 تریجھا اُسے رزقے بچو برکت سب اُٹھ جاوے
 چوتھا اُسدا نیک عمل کوئی ہنیہ قبولی پاندا
 جد تو فی نمازی پڑھدا اوکھے حال بتاندا
 پنجواں جیڑی دعا اوہ کردا مڑ مڑ پسندی چھولی
 اینویں وقت گماوے ظالم جان عذاباں رولی
 چھیواں نیک مرد کوئی کردا اُس کچھ خیر اتاں
 ہنیہ ملدا کوئی حصہ اُس کو سُن لیو ایہہ باتاں

ایہہ عذاب، بین دنیا والے جیٹھے گن دکھا ہے
 باقی دکھ نزع دے ویلے کے اُس دے سر اُسے
 پہلا عذاب نزع دے ویلے تیرہ اُسکو تڑفاندی
 پیا نوں پانی پنج ڈلوئے اگ نہ اندروں جاندی
 دو جا عذاب اُس ظالم اُتے اللہ طرفوں پیسی
 موت اچانک ہوئی اُسدی خبر اُس کو نہ رہی
 ترہجا عذاب نزع دے ویلے جیٹھا اُس تے اسی
 پیسی پہار جٹھے دے اُتے جان اُسدی ٹٹ جاسی
 اُس ویلے فریادال کرسی میں توں پہار ہٹاؤ
 ٹٹ گئی جان خدایا مٹری رحم کوئی تہ کھاؤ
 جیٹھا پہار درگا ہوں پنڈا اُسکو کون ہٹاؤ
 اس تلخی پنج روح اڈ جلیسی کلمہ کون پڑھاؤ
 اُسحقین بعد قبر دے اندر ترے عذاب، بین جیٹھے
 ادہ بھی اتھے درج کرال میں بین ادہ سخت ادہ کھیر
 پہلا عذاب قبر دے اندر جیٹھا آن پکڑسی
 ہوسی تنگ قبر چوٹھوں جان شکنجے چڑھسی
 ہر طرفوں قبر جو ویلے اُس کو کہو ٹا لاسی
 جندر پنج دانے جون پسدے جان اُسدی پس جاسی

دو جا عذاب ہو دیگا وار د قبر بنیہ کرسی
 اس عذابوں پھیسا رہی نہ جی سی نہ مہر سی
 تہیجا عذاب قبر دا ہو سی منکر نکیر جس ویلے
 پچھن آن سوال اُس تائیں دے دے تہکے ٹھیلے
 کوئی جواب نہ بنی اُسقین کرسی رو پکاراں
 کھڑکی کھول قبر دی پچوں دین سیک انگاراں
 اک دا پہا بنیڑ جیجا مارے جان اُسی سڑ جاسی
 قبر پچ قیامت توڑیں ادہ عذاب اُٹھاسی
 حشر تہیڑے قبر کو لوں ملی جد رہائی
 ترے عذاب محشر اندر دیکھن سب لو کا ئی
 پہلا عذاب حشر تہیڑے اُسے آن کھلو سی
 رب جبار قہار اُسویلے سخت غضب پچ ہو سی
 قہر خدا دکھایاں ہی پھلسن سب تہ پیراں
 روسی دانگ سدا یاں اُسدم ہائے مڑیاں تقصیراں
 دو جا عذاب حشر تہیڑے جیڑا اُس تے آسی
 سختی نال حساب اُس کو لوں گن گن کہنیا جاسی
 غضب نال خداوند جس کو اُس ویلے بُداوے
 اُس گمراہ بے دینے تائیں کیڑا جان چھڑاوے

ترہیجا عذاب اللہ طرفوں ہوسی اُس تے نازل
 جہنمیاں دے ٹوے اندر کرن اُس کو شامل
 چھک کھڑن فرشتے اُسکو دوزخ دے پنج باہن
 دوزخیاں دی پیپ دا پانی اُس کو آن پلاس
 بے نمازی دے سر پیزی چھیکڑ آن تباہی
 کوئی عمل قبول نہ ہوندا پنج دربار الہی
 رہسی بیت جہنم اندر اوہ گمراہ دیوانہ
 اک ہی رُٹی اک ہی پانی بنسی اک بھٹکانہ
 جائی جائی ہر پارے پنجے حکم نماز دا آیا
 نماز مٹری اکھیاں دی ٹھنڈک پاک نبی فرمایا
 غافل نہ ہواے مغسورا تو بہ کمر نادانا
 اٹھ محبوب حقیقی اگے پڑھ کہن تو شکرانا
 پاک نبی فرمائی اک دن ایہہ حدیث اک جائی
 بے نماز معراج مومن دی سُن توں مڑے پہنائی
 کیتے بڑے عذاب تہ سختی بے نمازاں والے
 اجاں دیلا دُور ہنیہ ہویا کرے ہوش سبھا لے
 خالق نے احسان ہے کیتا جان سلامت دیکے
 اُسرا شکر منا ہمیشہ سجدے دے پنج پے کے

اُسدی عظمت کو ملکداریں شرم ہنیہ تھکو آندا
 اک تو نافرمانی کریں دو جا حجت لا ندا
 اُسدے کو لہے طاقت اتنی نافرماناں تائیں
 گکاٹا پہن زین پنج گڈے دیوے سخت سزائیں
 ہوئے نصیب تڑے کیاں ٹھٹھے اے خافل نادانا
 اک دن پیشی ہو سی تڑپی سن باغی انسانا
 اُس دن کم نہ آسن تڑے دولت مال پیالی
 در در پھر میں ٹھوکر کھاویں کر لے نیک کھائی
 سوہنی صورت بخش تھو پاک خداوند سائیں
 خافل نہ ہو جس تہاڑے ہتھ پیردین گواہیں
 جیکر بچنا ہے عذابوں قائم کر نمازاں
 جے مالک داہوسیں تائیں منسی تڑیاں نازاں
 جس سجدے کو اڈکھا جان کے اینویں جان لکادیں
 اُس اک سجدے دے کرنے نال بڑا رتبہ پہاویں
 رکھ کے سر سجدے اندر مالک تھیں جو منگے
 رحمت دے خزانے لٹاے پھل ملدے رت چنگے
 سستی کو لوں سجدہ بہرے سر سجدے رکھیں
 اک عبادت ہووے دجا دو گنی لذت چکھیں

رات تہاڑی فرسوار ہویں نفسِ پچھے سنگی
 پنج ویلے بے سجدہ کر لیں رہی نہ کوئی تنگی
 محشر دے پنج خلقت اگے یارب نہ شرماویں
 رکھیں سدھے رستے اُتے اپنا فضل کماویں
 جیہڑا راہ غلاباں والا سختی اُس پنج پہناری
 اُسحقین دُور رکھیں محسوس کو ٹٹری شان غفاری

قصہ حضرت ابراہیم ادہمؑ

کتاباں دے پنج لکھی ڈٹھی میں ایہہ اک کہانی
 اک دن پنج سفر دے ہین ابراہیم ادہمؑ سلطانی
 جنگل دا سفر سا اوکھا، سوکھی گل نہ جانی
 بیابان اُجاڑے اندر نہ رُٹ نہ پانی
 جلدے جلدے اک جگہ پنج قیام کیتا اس گلوں
 راحت ذرا بدن پنج آوے اگلے سفرے ولوں
 تھوڑا فرق ہو یا جس ویلے اُٹھ ٹھریا فریادی
 آج جنگل پنج پھیریں رہا کل کرداساں شاہی
 اک جگہ جدوں ادہمؑ چمکے جنگل دے ایشکارے
 بٹھا اک پٹھا اڈٹھا ادیکھے حال پچارے
 کہن لگا ادہمؑ حضرت تائیں گل اک سن دلیرا
 سفر دے قیضے نال ہو یا پیڑا حال بے تیرا

خرچہ پلے رکھیا ناہیں کریں سفر لمبیرا
 پہنکھ ترہیہ ہے دافر، اتھے نہ بستی نہ ڈیرا
 جیہ کر خرچہ پلے ہووے ایہہ سختی نہ آوے
 ہمت مارے بھٹیں چھیکڑ کیہڑا بنے لاوے
 ابراہیم ایہہ سوچاں کرداتہ ہنسون بول سنایا
 ایہہ ابلیس کیاں کر مڑے رستے اندر آیا
 کرداہے آزمائش مڑی بن کے شکل انساناں
 کے کجھ لین مڑے کول آئیں لعینا شیطانا
 بڈھا غیب ہو یا اُس ویلے مڑ نظر نہ آیا
 کیہڑی گل مڑی تھیں ہوئی اس مکو آزمایا
 آئی یاد زنبیلے والی گل تھوں اُس جانی
 کوفے اندر چار درماں پنج میں زنبیل بیچائی
 اوہ چار درہم میں اپنے جیبے اندر باہے
 ناہیں جرات ہوئی ابلیس آکے یار ازماے
 کڈھ کے چار درہم تال جلدی جنگل دے پنج سٹے
 جیب پھلور ڈٹھے تال سارے کر کے سدھ پٹھے
 جیب تمامی خالی کر کے دل تسلی آئی
 تال فسہ اٹھ سفر ول ٹریا بانکا مرد سپاہی

حضرت خضرؑ ملاقی ہو یا اعظم اسم پڑھایا
 ابراہیمؑ ادھم نے یارو اُچا رُتبہ پایا
 جیڑے لوک توکل والے پلے کچھ نہ رکھدے
 راضی رہندارب اُنہاں تے فیض عشق دا چکھدے
 جیڑا لو خُدا د اہر اندا دنیا تھیں دل چاند
 دنیا داراں کو کدے بھی فیض نہ پلے باند
 عشق حقیقی جیسے کچا ہوین خواہش نفسے والی
 دل تھیں کدھ اک طرف ہو جا پانویں شان نرالی
 جے تون قرب الہی لوڑیں شرک کو لوں مُنہ پھیریں
 دنیا تھیں اک طرف ہو کے راز حقیقت ہیریں

واقعہ حضرت ابراہیم ادمؑ

اک واری کے سن پچھیا ابراہیم ادم دے تائیں
 حضرت اپنا کوئی واقعہ اساں کو کھول بٹھا یں
 کہن لگے مڑے دل اندر آئیاں دو مُراداں
 ہوئیاں حل اک واری دوہے رب کی تیاں امداداں
 اک واری کشتی پنج بیٹھا جلد اں ساں اک جائی
 مٹری اک مشکل اُس جائی مولیٰ راس کرائی
 کجھ ہک لوک بیٹھے دے ہین کشتی پنج انجانے
 نہ کوئی مڑا واقف اُتھے نہ کوئی مکو جانے
 میلا جا کر تہا سا گل پنج بال مڑے سن لہے
 سروں نہنگا ہتھ پنج کاسہ تہوڑے نال سب جے
 ہتھ پیراں دے ناخن لمے اڈیاں پھٹ لکیراں
 ہک کوئے پنج ٹہنگ کے بیٹھاں اپنا حال فقیراں

کشتی والے حال مڑے تے کردے خوب مزا خاں
 اک مسخرہ مڑ مڑ کر د ا مڑے نال اُچھاٹاں
 اوہ مسخرہ ٹوکاں کر د ا رب کولوں نہ چھکدا
 کدے مکھٹلے مارے کدے بال آ چھکدا
 اُسکو دکھ کے باقی سنگی ہنس ہنس مارن تاڑی
 کردی رت پرت ہمیشہ توڑ کدوں اس چاڑی
 دوجی اک گل ہو رہیاں میں رت والی بھی پہانی
 داخل ہوا بلیس اسے تھیں کر د ا گل تبہ ہی
 مکو دل پنج خوشی ہوندی دکھ اہناں دے چالے
 دنیا داری دی لذت تے میں خوش سال ہر حالے
 دل مڑے پنج خوشیاں ہوئیاں میں نفس کو ٹوکاں
 ہوندا ہے ایہ حال ہمیشہ دنیا داراں لوکاں
 دنیا داری ذلت پہاڑی ہے او بکھی بیماری
 اس دا طالب کدے نہ بجیا ہر بازی اُس ماری
 مڑے ججئے تے اُس مسخرے جاں موتر اٹھ کیتا
 ڈاٹے خوش ہوئے اوہ سارے میں صبر پیالہ بیتا
 اُس داری بھی مڑے اُتے ہو یا فضل الہی
 آن ملی مراد دے دی خوشیاں جد مُکائی

دوجی واری بارش اندر پہچیاں میں اک جانی
 کپڑے سارے سجے مڑے ٹھنڈا تھردی آئی
 او نکھی رات سفر دے اندر جُستہ تھرتھر کے
 بارش چپکھڑ اندر اُس دن فردے یار رنگے
 آخر اک مسیتی بیٹھاں رات گزارے کارن
 لوکاں اُتھے بہن نہ دتا تہ کا ٹھہلا مارن
 کہندے باس ہے اسقین آندی ہے کوئی دیوانہ
 کرسی گند مسیتی اندر ایہہ رنجور نماں
 تہکے مار میں باہر کڈھیاں رات ہنیری اندر
 کہراں کول نہ ٹکھن دیندے پھس گئے یار قلندر
 اُتھوں مڑا اک ہور مسیتی جیاں قدم لگایا
 اُتھے ہنیہ کوئی جا فقیر اُنہاں جواب سنایا
 اُتھوں بھی بے آسا مڑیاں کوئی نہ ٹھوئی کردا
 اگے جا اک ہور مسیتی بیٹھاں ڈردا ڈردا
 تہکے مار اُتھوں وی کڈھیا بہن نہ دندا کوئی
 باہر ٹھنڈا کڑا کے مارے بٹری مصیبت ہوئی
 کپڑے گلے چپکھڑ چلے ہوئی مشکل پہاری
 چھپ کے اک حمائے اندر اسان رات گزارا

۲۶
حملے دے ہو پے پنج بہہ کے اپنی جان مُکائی
جَنوں سینے نال دہا کے پوری رات لنگھائی
اُس راتی بھی اللہ مالک اپنا فضل کمایا
دل مڑے دا مقصد سارا ہتھ مڑے تاں آیا

حکایت

سُنیا بے کر بصرے اندر کوئی اُپر سا رہندا
 دولت مال بے غمچے بہتے قبیضے پنج رکھیندا
 اک باغ پنج اُس امیرے سوہنا مکان بنایا
 مالی اک مقہر کر کے اُس مکان بسایا
 اُس مالی دی بیوی جیہڑی شکلوں پنج پیاری
 اکھیاں مدھ شرا لوں پہریاں گورے رنگ دی ناری
 نازک بدن گلآباں نالوں بال سونے دیاں تاراں
 دل عاشق دا زخمی کر دے نیناں تیز کٹاراں
 چال دیوانی، اکھ مستانی نازک نازک صورت
 مُنہ اُس دے تھیں جن شرمادے بنی عجائب صورت
 جدھر چاں گاہ اوہ پھیرے لُٹدی دل ہزاراں
 چمکن بال گلے پنج لڑکن جیاں سونے دیاں تاراں

اودہ امپر اُس باغے اندر پھر داسیر کریندا
 اُس مسکانے پنج آبٹھا، اپنا دل پر چیندا
 نظر پئی اُس نارے اُتے جوش عشق دا چڑھیا
 دکھ کے حُسن جوانی اُس دی دل جیاں کٹھ کھڑیا
 نیت غیر ہوئی اُس اُتے، ہو یا دل شہرابی
 دل بے صبرا جس نہ سکدا مستی بے حسابی
 مالی کو کسی کم پچھے ٹوریا طرف بزاراں
 سوچیا اسیں لنگے بہہ کے چھٹ اک موجاں ماراں
 کہن لگیا اُس ناری تائیں بند کر سب دروازے
 دوے نمانے لنگے بہہ کے کر لیاں دل تازے
 مالک کو اودہ اکھن لگی بند، مین سب دروازے
 اک دروازہ بند نہیہ ہوندا کے کراں میں چارے
 مالک پچھدا اُس دے کولوں اودہ دروازہ کیہڑا
 اتنی کوشش نال تڑے تھیں بند نہیہ ہوندا جیہڑا
 حویلی دے دروازے جیہڑے سارے بند ہو آئے
 اللہ دا دروازہ دہسو، کیہڑا بند کر اے
 اودہ دروازہ کھلا دیندا دیکھے سب تیز سیراں
 سارے پہتیاں تھیں رب واقف جانے سب تقیراں

اوہ دروازہ بند نہ ہووے ہر دم رہندا کھلا
 ظاہر بیٹھا دکھے تماشہ ہتھ پیر بے پہندا
 جس دن روزِ حشر دے اندر اللہ کچھ کر لے
 ہتھ پیر گواہی دین کا لکھ منہ تے پیسی
 اوہ جبارِ غفار کہاوے اُس کو سب بڑیا ئی
 محسوس حالِ دلاں دا آپے ہر ویلے ہر جانی
 مَن کے گلِ کینزے والی مالک دا دل ڈریا
 ہتھ منہ نہو کے جلدی جلدی سر سجدے پئے تہریا
 خوف دے تے طادی ہو یا خالق دے تہر دا
 اپنی گل تے نادم ہو یا پیا خوفِ حشر دا
 پچے دلوں تو بہ کیستی ہو یا فضلِ الہی
 باغِ اسی دے نالویں کر کے اپنی چان چھڑائی
 کھربچ جیڑی دولت ہسی جیسی مالی ساری
 اللہ دے رستے پئے بڑکے کیستی حج تیار
 ساری عمر اکہدا بہہ کے رہیا عبادت کر دا
 رووے رات تیار ہی بیٹھا، قبر، حشر تعین ڈر دا
 فضل کرے رب جس بندے تے انت حساب نہ آندا
 آپے بخشے پہلِ تقصیر ال آپے رحم کماندا

قصہ حضرت حبیبِ عجمیؑ

رہنما ہے ساجم دے اندر کامل ولی خدا دا
 قابلِ قدر بزرگ ہو یا حبیبِ عجمی کہ لانا
 پہلے پہل گمراہی دے کم کردا بہت زیادہ
 سود پیا دے پنج دُبیّا سود خور سا ڈا ہڈا
 آخر حسنِ بصریؒ ہتھوں بلیا فیضِ الہی
 سود خوری نہیں چند چھڑا کے توبہ کیتی پہائی
 توبہ ہوئی قبول درگاہوں مولے فضل کمایا
 صاحبِ کرامت ہو یا پچھے سو ہنسا مرد سنوایا
 فارسی زبان داما ہر ہنسا عربی کو کھٹ جانے
 چڑھ خطاب ممبرتے کردا فارسی پنج سنانے
 ہکدن بھیٹا تجسّے اندر مغرب دیدا ہو یا

امامت دے مہلتے اتے نماز پڑھان کھلویا
 حسن بصریؒ بھی حاضر ہین مجلس پنج ایانے
 اُس پچھے نماز نہ نیستی کہ ایہ عربی نہ جانے
 حسن بصریؒ عربی دامہر زیروں زیروں سارا
 عربی اندر پہل جاندا صاحبِ عجیب بے چارا
 خوابے اندر اُس نُن ڈٹھا عرش دا دروازہ
 کہن کے نال حسن بصریؒ دا کردا کوئی آوازہ
 کیندا حسن بصریؒ تائیں صاحبِ حکمت والا
 اُچا مقام تگھو ملیا سا کیتانہ سنبھالا
 حبیبِ عجیب دے پچھے کھل کے نماز اگر پڑھ لیندا
 تگھو رتبہ اللہ طرفوں ہووے بڑا آج تھہیندا
 قصہ ہک میں ہووے سناواں پنج کتاباں آیا
 نال ادب دے میں لکھدا ہاں نُن توں مٹریا پایا
 حجاج نامی شاہ بصرے دا ڈلدا ظلم کماوے
 درویشاں فقیہاں تائیں اینویں اوہ ستاوے
 اک دن کچھ بہتان بنا کے حسن بصریؒ دے تائیں
 کردا حکم سپاہیاں کو دیو سخت اذائیں
 سپاہی ٹھونڈ کرن اٹھ لکھے حسن بصریؒ جے تھہاوا

دیساں دکھ کو لا اُس کو جے ہتھ اُساں دے آوے
 حسن بصری بیٹھ دے سن جیبِ عجیب دے ڈیرے
 سپایاں اُن لگائے جدوں اُس کہرے دے پیرے
 جیبِ عجیب نے کہیا حضرت اندر جا کے بیٹھیں
 گل کلام کریں نہ ہرگز چپ چپتا دیکھیں
 سپایاں اُن غصے نال پچھیا جیبِ عجیب دے تائیں
 حسن بصری داپتہ دھور بندھے کس تھائیں
 جیبِ عجیب سپایاں تائیں دہی گل سنا کے
 حسن بصری بے کمرے اندر دیکھو ٹیس جا کے
 سپایاں بجل تلاشی کیتی حسن بصری نہ تھایا
 جان بچھ کے جیبِ عجیب "نن" تھو کھا ہے کرایا
 گٹھاں آلتے تلے ٹھونڈے چھوٹے چھوٹے
 باہر مُڑ کے آئے سارے غصے دے نال بولے
 کردائیں مزاخاں بابا صاف کیاں ہنیدہ ہدا
 قسم خدا دی بصری اسے جگرے اندر بسدا
 سپایاں مُڑ تلاشی کہدی ٹھونڈن آل دوالا
 براک شے پرت کے دیکھن کر کر ہوش سنبھالا
 فرہ بھی حسن بصری نہ ملیا واپس مُڑے سپاہی

ہوئی وارخطا دشمن دی ہو یا فضلِ الہی
 کہن لگا فر بصری آکے شطری برکت نالے
 میں ظالم دے ہتھ نہ چڑھیاں کیسے خوب سنبھالے
 دتا جواب حبیبِ عجمی سُن مٹری برکت نالیں
 سچ کو کدے زوال ہینہ ہوندا ہر ویلے ہر جایں
 سچی گل میں دہی یار تہ مولیٰ فضل کما یا
 سچ دے بدلے رب تساں تے آپے پردہ باہیا
 جیکر کوڑ میں کیستا ہوندا ہوندا رسوا دوسے
 اتھے اتھے دوئے جہانناں فردے مہنہ لکھوئے
 سچ آکھن تے قدرت والا رہندا ہر دم راضی
 سچ نال بندہ ہر ویلے جیت لیندا ہے بازی

علی بن عثمانؓ

علی بن عثمان ولی دی گل پڑھی اک جانی
 آکھن لگے مڑے اُتے مشکل اک دن آئی
 چرخ کوشش میں کیتی فِروِ مشکل حل نہ ہوئی
 اوی خالق اوی قادر ہر شے اندر اونی
 اسحق اگے بھی اک واری مشکل ایسی گزری
 ابویزید دی درگا ہوں ہو گئی سی ادہ پوری
 اس واری بھی اک گل کیتی روضے تے جل بیٹھال
 ترے ہمیں رات تہیڑی حاضر آتھے ہیاں
 ترے واری غسل ساں کردا اک تہیڑی اندر
 رات تہیڑی عرضاں کردا سُن دامنہ قلندر
 مشکل حل نہ ہوئی اُنھوں کیتا چرخ میں حبیب
 او بکھی جانی جیکر پھسے بنے کون و سپد

ہوئیاں نا امید ہے اُتھوں کیتا سفر ارادہ
 طرف خراساں میں ٹر چلیاں ہوئے ہوئے پیادہ
 اک دن اک گراں دے اندر وارد ہوئیاں جا کے
 اُتھے خالقانہ دکھی بڈیری دہی عرض سنا کے
 کچھ کچھ صوفی بیٹھے دے سن خالقانہ دے اُگے
 راتی توں اساں نال رہنا اوہ سب آکھن لگے
 صوفی اک سُن دعوت کر کے اپنے کھر پیچیا
 نیویں جی اک جانی کھڑ کے کو اُس بٹھا یا
 دروازے تھیں اک طرف ہو کے رستے نال میں بٹھیاں
 اُندے کھر رونق لائی سی اُندے یاراں سیٹھاں
 بیٹھے یار تہا می رل کے رنگورنگ پوشاکاں
 ہسے ٹھاٹھا، ٹھاٹھا کر کے کردے سخت اچاٹاں
 سارے سنگی رل بل بیٹھے کر دے خوب مزاحاں
 حال مڑے تے ہسن سارے میں کے اُنہاں اکھاں
 مڑے گل جبہ اک لگا موٹا چ بنایا
 اک دو بے کو آکھن بٹھے ماتھی دا چیم لایا
 ہو سی سخت کامل ایہ بڑھامت غصے پرچ آوے
 انسان کو غصے نال بڑھا بے ٹچا بناوے

چھٹ آکھن ایہہ بڈھانہیں ایہہ ہے ملک اسمانی
 چال ڈھال تھیں لگدا ہے یا عفریت طوفانی
 سو سو گلاں طعنے دیوں میں سُندا چپ ہو کے
 چنگیاں منیاں گلاں آکھن کون اُنہاں کور کے
 رُئی دا جد ویلا ہو یا رنگو رنگ طعاماں
 کرُسیاں اتے بیٹھے کھاندے کر دے فخر کلاماں
 میں عاجز دے آگے اُنہاں جیڑی رُئی رکھی
 ستر پہنچ کے ناکارہ ہوئی کھادی میں ادھ رکھی
 مڑے نال کر مئے اِخال بیٹھے دل پرچا و ن
 دنیا داری دے پنج ڈبے بڑے ڈکارے مارن
 کر دے طنز ادھ مڑے اتے پھن مڑ مڑاں
 تارڑی مار کدے مڑ ہنس کرن بیہودہ باتاں
 رُئی تھیں جد فارغ ہوئے کٹ آندا خر بوزہ
 ٹھنڈے پانی دے پنج رکھ کے خوب کیتا سا تازہ
 اپنی خوش نصیبی اتے ڈاہڈا ناز کر بندے
 خر بوزے دے چھلڑ سارے مڑے تے سٹ دیندے
 آپ کھاؤن خر بوزہ بیٹھے چھلڑ میں تے پھینکن
 پنج حقیر سمجھ کے تکو ہنس مڑ مڑ دیکھن

دنیا داری سر تھیں اُچی کے کچھ حال کرا دے
 انساناں کو شیطان بنا دے جو اُس دے من اُوسے
 میں رب اگے عرض گزاراں یا صاحب حکمت ولے
 تو مڑے تے راضی رہو میں ہر ویلے ہر حالے
 جس حالے پنج رکھیں، کو پڑھناں میں شکر انا
 اُس رستے دائم نہ دہستیں جس پنج دخل شیطانا
 مولیٰ میں فقیہ ہاں مُسٹر رکھیں توں اس حالے
 دنیا داراں دی محفل تھیں رحمت نال بچالے
 دل و دل میں خوشیاں کر دا دکھاں سب تدبیراں
 دنیا داراں دے دفتر پنج کیہڑے حال فقیراں
 اُسی جانی بیٹھے بیٹھے ہو یا فضل ربانی
 ہوئی مُراد دے دی پوری مشکل ہوئی اسانی
 مسکینی پنج اللہ راضی ہے دل نرمی پاندا
 راضی ہو کے مسکیناں تے اپنے فضل کماندا

قصہ اک اصحابی حضرت مکیؑ دا

اک دن مجلس اندر بیٹھ بنی پاک پیارے
 مسجد نبویؐ اندر جہاں چن بیٹھا سنگ تارے
 مکیؑ نامی اک صحابی دُوروں فطردا آوے
 بوچیاں پہاڑ طُرے زمین تے پیر تلے نہ لاوے
 حضرت مکیؑ اسی طہراں نال فطردا فطردا آیا
 مجلس اندر مکیؑ تائیں پاک بنی فسر مایا
 کس تکلیف دے کالان مکیؑ پیر تلے نہ لاویں
 پیراں دے پنج درد ہے یا فر چھالا کنڈا پاویں
 کہن لگا فریو کے مکیؑ اے شاہ خوش خصالا
 نہ کوئی درد ہے پیراں اندر نہ کوئی کنڈا چھالا
 رہنڈا خوف دے پنج ہر دم لا علمی دے مارے
 مت کوئی کیڑا پیراں تلے آکے جان گزارے

اسی گلوں ڈردا ہاں میں پچیاں دے بل چلدا
نہ کوئی کیڑا پیراں پیٹے دیوے جان مچلدا
جس دن تھیں اسلام لیاندا ڈرتھیں کردلاڑے
اک معمولی غلطی کارن دوزخ دی اک ساڑے
حضرت نے فرمایا دہیں ہاں پہلاں دی گل ساری
قبل اسلام عمر اپنی توں کیڑے شغل گزاری
حضرت مکی دی اکھیاں تھیں اتھروں بگن لگے
رو رو کہندا یا نبی اللہ دہتاں کے میں اگے
پنج ہنیرے اندر جیہڑے میں ہن روز گزارے
اوہ تقصیراں معاف نہ ہون ڈا ہڈے عیب ہزارے
ہمے افسوس اُس ویلے میں کلمہ کیاں نہ پڑھیا
میں مہنہ کالا اوکھے حالا اوڑک جاساں پھڑپا
بخشش مڑی ہوئی ناہیں اے محبوب ربانے
اوڑک ویلے ہون مڑے دوزخ پنج ٹھکانے
پاک نبی فرمایا اُس کو کیہڑی گلوں روویں
کس جرم دے یاد کرن تھیں اتنا عاجز ہوویں
حضرت مکی کہن لگاتاں میں جو عمر لنگھائی
ہنیرے دے پنج مڑے ہتھوں کے کے سختی آئی

کہتے کم بے دینی اندر جیڑے کھول سناواں
 بچیاں کو ذبح سال کردا میں جلا دکھاواں
 کم عمر معصومان تائیں جالوں مار گماندا
 سو جاناں میں مار مکائیاں ترس کدے نہ کھادا
 جیڑی بچی چھ ماماں دی یا اس یقین بڈیری
 لتاں پکڑ دو پھاڑا ساں کردا لاندہ ساں دیری
 دو سالان دی بچی جیڑی زمیں اُتے ساں سٹدا
 لت تہر سرے دے اُتے گردن بچوں کٹدا
 چار پنج سالان دی جیڑی اپنی عمر دہساوے
 ماراں خنجر اُسدے گائے سر کنی ہو جاوے
 حضرت مکئی قصہ کردا بے قسار ہو جاندا
 رو رو کہندا حشر تہہاڑے میں کے مہنہ دکھاندا
 حضرت مکئی تھر تھر کے لاوے اُٹھ مہاسیاں
 ہائے ہائے اللہ میں مہنہ کالا پیریاں ناں خطایاں
 پاک بنی بن فرمایا تاں بلال دے تائیں
 مکئی بیقرار ہو جلا اسکو پکڑ تھپائیں
 حضرت مکئی اُٹھ کھلا ہو یا سنگ بلال سہارے
 رو رو ساری مجلس اگے اپنا حال گزارے

ساری مجلس روندی اسی عمر، صدیق، علی بھی
 روندی زہرا تجسّرے اندر دوے عثمان شغنی بھی
 حضرت نے فرمایا مکی کھول دہیں گل ساری
 اُس ہنیرے اندر توں کوئی اپنی بھی ماری !
 حضرت مکی کہیں لگاتاں مڑی قسمت ماری
 دیسوں باہر اک دن کیستی جاں میں سفر تیاری
 بن سوداگر سفر لمبیرا شام ملک پنج جانا
 بیوی مڑی شکموں آئی جیوں دستور پرانا
 جہان دی واری بیوی تائی کھدتی میں کاری
 رنگ شڑے تھیں ظاہر ہوندا توں ہیں شکموں پیاری
 جبیکر بیٹوں بیٹا ہویا لاڈاں دے تنگ پالیں
 بیٹی جبیکر ہووے اُس کو جھدیاں مار مہکائیں
 بیٹے دی خاطر توں چھلیں ہراک روگ سرے تے
 بیٹی دا کاٹا پہن سیٹیں نہ ہوے پہاڑ مڑے تے
 بیٹا وارث بنسی اوڑک، ہوسی مالک کہسرا
 بیٹی تھیں کے لینا دینا خرچ ہے سب عمر دا
 سُن رکھیں سب گلاں مڑیاں کن دے دے تہر کے
 مت خطا کریں کچھ چلیے اگ سرے تے پھڑکے

سکھ نصیحت کر کے ہوئیاں میں سفر تے راہی
 اُس بے دینی اندر میں تے رہی رست تباہی
 پنج سال گزارے جسوں واپس گھر میں آیا
 اپنے بہڑے اندر آ کے دروازہ کھٹکایا
 اندروں جے اک بچی آئی سوہنی صورت والی
 برنگاں چہا بنجر کانے پائے جیوں چمے دی ڈالی
 گل پنج رنگ برنگی کہنگری سرتے رکھی چادر
 پہولی پہالی صورت جیونکر چڑھیا جن بہادر
 بولیا کھول مڑے داہر دیکھے شکلوں پہولی پہالی
 مڑے دل پنج اک بل اٹھی صورت دیکھ نہرالی
 نہ اوہ کڑی سیانے کوناہیں کجھ گل ہوئی !
 نہ اوہ بول کے آبا آکھے دیکھے چپ کھلوئی
 غصے نال میں پٹھیا اُس کو کون کوئی توں مردی
 دتا اُس جواب ہونے جے میں ماں مالک کہردی
 رکھدی حرص کہنیری میں تے اوہ معصوم ایانی
 پر کجھ چہکدی بول نہ سکدی اوہ پھلاں دی رانی
 اُس دِل مڑے داہر تہڑ کے بابل آیا مڑ کے
 بازے نالوں میں بھی دکھاں چھٹ ماراں جے گڑ کے

چال مار میں اندر گیاں پُچھیا بیوی تائیں
 کس دی بچی کھرچ رکھی سچی گل سنائیں
 بیوی مکو ہوئے ہوئے ساری گل سنائی
 جیڑی مڑے شکم پنج آسی ایہہ بچی اوہ آندی
 جذبے نال میں پُچھیا اُس کو مڑی سکھ کے آئی
 اجاں تک ایہہ زندی فردی کیاں ہنیہ مار مسکائی
 بیوی مکو آکھن لگی نرم ہوندا دل مانواں
 اپنی بچی آپے ماراں کس دا دل لیاواں
 مانواں تھیں ایہہ کم نہ ہوندے نہ ماں دا دل جبردا
 گنتی کولوں بچہ اُسدا کہ اپنے ہتھ مسردا
 جذبہ گل دی رچھنی دے کولوں پچھئے قدر پچے دی
 دیندی جان پچے دی خاطر ایہہ ہے گل پتے دی
 مڑے دل اَلبنا بلدا اک چھٹ بھی نہ ٹک دا
 صورت دیکھ بچی دی ظاہر میں ناہیں جبر سکدا
 کیتا میں حکم بیوی کو رمبی اک لے آوے
 نالے رسی لمی جیہی ہتھ مڑے پنج باہوے
 بیوی کو تھہ معلوم ہو یا نیت مڑی ڈٹھی
 بچی دی آج سفر تیار موت نہ جان دی ڈھکی

آوے وقت برابر جدوں کوئی نہیں ڈھک سکدا
 چپکھڑا گے زور کے چلدا، بوٹے جڑوں پستدا
 ایہہ معصوم ایانی غنڈل آج اُس بھی جسم جانا
 ماٹے تقدیرے بے تقصیرے ہو یا یار بیگانا
 بیوی مکو آکھن لگی جانا اس ضروری
 دل مڑے اک خواہش آئی کرن دیویں اوہ پوری
 پچھیا تاں میں بیوی کولوں کیہڑی گل توں آئی
 روکے کہن لگی تاں اوہ فرماں دی ریت پڑائی
 ماں دے کولوں جس تہاڑے بچی بدھیا ہوندى
 گاجا کے کھارے چاٹے سرمہ اُسا تہوندى
 رنگا رنگ پوشاکاں لا کے بالاں کنگھی پھیرے
 سرمہ ستھا ہندی کر کے سرمہ دی ماں چوہیرے
 بنگاں چھاپاں خوب چڑھاندى کناں پاندى کانے
 گل پنج مار سجا کے ماں فرمتا دے دکھ چھانے
 ایہہ گلاں کرماں اُسدی نے بچی کول ہلائی
 چہولی پنج بٹھا کے جلدی کنگھی سرمہ لیائی
 ماں بچی کو کنگھی پھیرے اُس کو خبر نہ کوئی
 پیو مڑے دی میں عاجزتے آج کے نیت ہوئی

رو رو ماں کنکھی جد پھرے کنکھی چہڑ چہڑ پندی
 ہو لے ہو لے ماں اپنی کو بچی سوال کریندی
 اماں کنکھی کیاں چہڑ دی بالاں پنج نہ پھر دی
 سچی گل دہیں او ماں قسم ہے مڑے سردی
 کے گل دسالاں پچھے ہو یا روح ادا سی
 کنکھی تائیں چہڑ دی پچھے دُور کوئی آج جاسی
 کس دے ہوئے نصیب آج ٹھٹھے آیا ادیکھا دیدا
 کس دے بیڑے کو دریا پنج اماں لگیا ٹھٹھا
 ہوئے نصیب مڑے آج ٹھٹھے دُور تہیے توں جاسیں
 اللہ میلے نال نصیباں فرسہ کہ منہ دکھاسیں
 بچی گل سمجھ نہ سکدی نکلی عمر ایآنی
 جھپیاں پاندی گل نال لاندی مڑ مڑ مار ہناتی
 ماں بچی داسر منہ چنے روندی کر کر چپل
 بازے دے ہتھ لگا بکو تر بنے کون وسپل
 پکڑ ہتھ بچی دے دونوں ماں اپنے منہ تلے
 کہوں صبر ہوندا جو ویلے جاگن درو کو تے
 جا پچھے حوالے رب دے لمی پئی جدائی
 توں ہنہ اینہاں دیاں مڑنا سڑ دی رہی مائی

جا پیجئے حوالے رب دے پدھیا ہیں اچ میں تھیں
 جس دن توں مڑے کہر جمی ہتھ تھوئے میں تیں تھیں
 جا پیجئے حوالے رب دے دینہ ڈہن تے آیا
 رونق گئی دو پہراں والی گڑھاا ہنیرا چھایا
 جا پیجئے حوالے رب دے آیا دُور آوازہ
 آج مڑے دل دی خوشیاں دا بسند ہو یا دروازہ
 جا پیجئے حوالے رب دے دُور دورا ہڈے دیساں
 اللہ پہاویں آن ملاوے ہنیہ تہ رسکدی رہساں
 جا پیجئے حوالے رب دے ڈاہڈے ہتھ مہاراں
 جس نگرے پنج جانا آج توں کون دسی اخباراں
 جا پیجئے حوالے رب دے گئے رونق میلے
 بحسہ فراق دے ڈیرے لگے خوشیاں کھا دے پھلے
 جا پیجئے حوالے رب دے کھلے پھل مڑ جھائے
 پہاویں لکھ بہار ہن آوے آساں دے کس پہائے
 ماں بچی دے گل لگ رووے مڑ مڑ جھپے پاوے
 سر پیر کدے مہنہ چمے کدے جان کھماوے
 چھیکڑ وار سینے نال لا کے کھٹ کھٹ جھپے لاندی
 حال بے حال ہوئی رو رو کے جان ایمان کھماندی
 باہنہ پکڑا کے ہتھ مڑے پنج نس کے اندر بڑھ گئی

مہنوں پر کچھ بول نہ سکی اندرو اندری سڑ گئی
 رمی رسا نال میں کہن کے چلیاں جنگل طرف
 بچی بھی سنگ ٹردی جاوے موت برسے تے ترف
 ماہ کھلی دروازے پھوں دیکھے بچی تائیں
 رو رو حال گمایا اپنا کون دیکھے اُس جاییں
 لوہی عمر ایانی بچی چہڑی اٹھدی آوے
 نہ میں پکڑ کے سہارا دتا تھکے پٹلے کھاوے
 کہرتھیں دُور اُجاڑے اندر صاف جگہ اک آئی
 دل مڑے ایہہ نیت ہوئی کُھناں کھوہ اُس جائی
 رمی نال میں اُس جگہ کو زوریں زوریں پٹدا
 مٹی گٹا جیڑا آوے کڈھ کڈھ باہر سٹدا
 ہو یا کھوہ ڈوہنگرا جڑوں پنج بہس کے میں کُھنا
 نال صفائی ڈوہنگرا کر دابے ٹیٹے چن دا
 مڑے کولوں اوہ بچی پچھدی نال زبان پیاری
 بابل اس جنگل دے اندر کھوہ اسال کس کاری
 کھوہ اسال بنایا اتھے لکڑیاں دے کارن
 لکڑیاں کچھ اک رکھساں اتھے کچھ لیجا ساں ساڑن
 نیکیاں نیکیاں گلاں کردی سوہے بول سُناوے

بچے بچے ہتھال دے سنگ مٹی نال کھڈاوے
 مٹی کر دی ڈھل دی رہی مڑے بچے اُتے
 بچی اپنے ہتھال دے سنگ تھوڑ مٹی دی کیرے
 کھوہ جڑوں ڈوہنگرا ہو یا کیتی میں تیار
 بچی مڑے منہ داہر دیکھے مائے اوہ قسمت ہاری
 اوہ معصوم کھوہے تے بیٹھی ہندی نہ خوش ہندی
 کے پتر اس کھوہے اندر کس دی جان ڈلوندی
 مڑا دل کُفر نال پہر یا اینویں اگ پتر کا ندا
 اُس جینگل دے اندر کو کون آ کے سمجھا ندا
 چڑھیا جوش مڑے دل اندر بچی کو ہتھ باہیا
 جلدی اُس مڑے داہر ڈٹھا سر اُتاں جاں چایا
 اپنی موت سمجھ گئی بچی روندی منشاں کر دی
 اے بابل آج چھوڑ دے کو لو کر ماں عمر پہری
 بابل سمجھ لگی آج مکوتوں ہیں دشمن مڑا
 جے بابل آج بخشیں مکو دکھاں نہ منہ سُٹرا
 بابل قسم خدا دی دہیں دیویں کیاں سزا میں
 کیڑی پھیل مڑے تھیں ہوئی جانوں مار مکا میں
 مڑ مڑ مڑی ٹھوڈی پکڑے چھٹ پیراں ہتھ لاو

لات منات دیاں قسماں دیوے تھر تھر کدی جاوے
 بابل نہ اس کھوہ پنج سٹیں لگدا خوف بہتیرا
 اس کھوہ پنج ہر پاسے تھیں دس دسے سخت ہنیرا
 اس کھوہ پنج میں تے ہون صدے سخت زہریلے
 بوٹے نال تو بدھ جا بابل کھاوَن شیر مریلے
 اس کھوہ پنج اسی میں تے سختی پنج ہی پیاری
 ہنیرے پنج سا پھوٹ ہو گیاں پھسی جان پیاری
 کھوہ کولوں بہتر کو جنگل پنج سٹ جاویں
 میں نوکریاں تھری بابل جیکر رحم کماویں
 یا ترکا بوٹی کر کے مکو اپنے ہتھوں ماریں
 مہنوں اُف نہ کرساں بابل بے سختی لکھ گزاریں
 من سوال خدا دا بابل یا جیڑی شے تو پیاری
 کھوہ پنج نہ سٹیں مکو، میں قسمت دی ماری
 کھوہ دے ہنیرے کولوں ڈردی جان نمانی
 کھوہ دے پنج کھٹ کھٹ مرساں ہوندی ہنہ آسانی
 گاٹا کپ مڑا سر کٹیں جان مڑی چھٹ جاوے
 یا فرزند ہر کھلا کوئی ایسا دو جا دم نہ آوے
 بے کز بخشیں جان آج ماہری ماریں نہ میں تاسیں

جد تک زندگی رہاں بابل دیساں لکھ دعائیں
 ٹپڑے بیہڑے آساں ناہیں جد تک زندگی رہاں
 در در پئی منگدی پھر ساں سرتے قیفے سہ ساں
 لوکاں اگے لوکر رہاں مال بچھا چہرا ساں
 قسم ہے بابل در ٹپڑے دی اُس در مول نہ آساں
 نہ ٹپڑی نہ اماں والی حرص ماہڑے دل آسی
 پہل کے یاد کدے جے آئی کھوہ تہیاں پہلاسی
 جے زندہ تو رہن نہ دیویں مرنے تے خوش ہوویں
 مار کے جنگل پنج سٹ جاویں داغ عمر دا تہوویں
 جیکر مکو چھوڑیں ناہیں جانوں مار مکاویں
 بنگاں نال دوپٹہ مٹرا اماں تک پہنچاویں
 کر بجی مٹر کھرے دل آسی اماں دا دل جائی
 پتہ ہنہ بجی دے تائیں کے مصیبت آئی
 انگوٹھی نشانی مٹری اماں تک پہنچاویں
 نال سلام سُنیا دیویں اُس تہی دے تائیں
 بہہ اماں حوالے رب دے کد آساں ہُن ملتا
 جیہڑا پھل ڈالی تھیں چہڑیا مٹر کدون اُس کھلنا
 بہہ اماں حوالے رب دے میں ماڑے دا پانی

ہولے نال آیا اڈ گپ تڑئی آس نمانی
 بہہ اماں حوالے رب دے دُور ٹڑے تھیں ہوئی
 یوسف وانگ آج میں نمانی کھوہ پنج سٹے گیاں
 یوسف کو کھڑ پائیاں سٹیا بابل خبر نہ کوئی
 میں عاجز بابل دے تھان بے نقصیری موئی
 یوسف مڑ دیدار دتا سا اپنے بابل تائیں
 میں تھو مہنہ دہس نہ سکیا مٹی بیٹھ سمایں
 جمدیاں جے کرمائے کو مار مُکھیا ہوندا
 نہ کھوہ دے دُکھڑے دکھدی نہ ہی صدمہ ہوندا
 پنجال سالان اندر مئے جیٹری خوشی میں پائی
 اک چھٹ پنج آج میں تہی کو ساری دینی آئی
 چہولی پنج بھال کے کوہ بہین دلا سے لاندی
 کھوہ پنجوں آج تہی کو کیاں ہنیہ آن چھڑاندی
 آج توڑس تھدھ رکھیا مئے سینے دے نال لا کے
 آج نمانی کھوہ پنج لھتی دیکھ تماشہ آ کے
 نہ کوئی آج بچاون والا نہ کوئی چیلدا چارا
 مائے افسوس مائے آج دیکھیں حال بچی داسارا
 بچی ماڑے کردی رہی ہترس مکھو نہ آیا

کھو دے پنج لٹا کے اُسکو ہتھوں آپ دبایا
 کہتے جتن ہزاراں اُس پر نہ چلیا کچھ تقدیر سے
 رتی پہ ترس نہ کھا داماے مڑیے تقیر سے
 بے گناہ بھی دے تائیں گدھیا پنج زمیناں
 دل پنج خوف نہ کھا دازرہ کافر دل کمینہ
 جیندے جی مڑیے بیٹھ دبی اُتوں بٹے لڑھے
 ایہہ خطاب معاف نہ کرسی حشر تیارے کدے
 پاک نبی فرمایا مکی رب دیاں صفتاں آسیاں
 صدقوں جیڑا ایمان لیاوے دینا بخش خطایاں
 کفر اندر جے کوئی بندہ اوکھے ظلم کیا دے
 قاتل کاذب باسق ہووے یا زانی کھلاوے
 صدق نال کرے بے توبہ رب قبول کریندا
 ہوندا پاک گناہ تھیں بندہ مولیٰ فضل کمیندا
 صدق نال جیڑا بندہ بھی ہے ایمان لے آندا
 ہر عیبوں ہر نیپن خطایوں صاف پاک ہو جاندا
 جیڑا گناہ ٹھٹھے تھیں ہو یا کفر دے پنج پہارا
 بخشے رب فضل اپنے تھیں ہے اوہ بخش مارا
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ جس یقینوں پڑھا
 ہو یا پاک گناہاں تھیں اوہ جنت جاسی بڑیا

کرامت اک درویش می

ابراہیم ادہمؒ فرماندے اکواری میں ڈھٹھا
 خلقہ پوش ملنگ اک تائیں جنگل دے پنج بیٹھا
 کھان پین دی چیزیں کوئی اُسے کول نہ دیکھی
 عصا اک چھولی پنج تہر کے بیٹھا اوہ پردیسی
 مکو ڈاہڈی تریہہ لگی سی میں کہیا اُس تائیں
 حاجت پانی دی لے آئی تھرے کول اوہ سائیں
 ہس کے کہن لگا اوہ بندہ نال خدا دالیواں
 دودھ پانی دی نہر لگاواں دہس کیٹری شے دیواں
 سخت تریہہ لگی اوہ پیالی پانی دیویں مکو
 مڑی تریہہ بجاویں دلبراجہ دیسی رب تکو
 عصا چاک پھرتے اُس سن جاں دبایا
 نال نوارے پھرنچوں پانی باہر آیا

عصا مار ایہہ پتھر بچوں ٹھنڈی مہر لگاوے
 میں حیران ہوئیاں اس گلوں سمجھ نہ کجھ آوے
 مڑکے کہیں لگا اودہ سائیں گل سنیں اک مردا
 جیڑا حق دے تابع ہو یا رب اُس دے کم کردا
 حق دی تابعداری کر کے موسیٰ نبی دکھایا
 عصا مار پتھر دے بچوں پانی کدھ لگایا
 نافرماناں تائیں موسیٰ پانی کدھ پلاوے
 میں ہاں اُس دی تابع اندر بے اودہ فضل کماوے
 نبی اسان دا اچھا سچا واہ محبوب ربانی
 اُس دے حکماں اندر اسان نہ کیتی نافرمانی
 رب دی تابع داری اندر مخفی بین سب باتاں
 مالک جس تے راضی ہووے اُس کو نت ہراتاں
 گدڑی پوش ملنگے کو ایہہ گل آکھ سنائی
 دیکھ کرامت اُس ولی دی لوہ مُکو فر آئی
 رنج رنج کے میں پانی پیتا گئی سڑک اندر دی
 اُس کو لوں اجازت لے کے کہدی راہ سفر دی
 پر اُس دی ایہہ گل ہمیشہ رہی مڑے دل فر دی
 جس تے راضی ہووے مالک شان اُسے دلبر دی

حضرت خالد بن ولیدؓ اک قصہ

امیر المؤمنین پیارے خلیفہ بن کے آیا
 واہ صدیقؐ کے رتبہ فقیر اللہ آپ سُنیا
 اُس دے دور خلافت اندر ہوا فضل الہی
 خالد بن ولیدؓ والی گل دہساں اک پیائی
 خالد بن ولیدؓ اک تہاڑے طرف کوفے دی آیا
 کوفے ملک ولایت اندر ڈیرا آن لگایا
 کرے تبلیغ دین سچے دی راہ دہسے گمراہاں
 بہتے لوگ مومن ہوئے کرے دور گناہاں
 اُن دی خدمت اندر آندے تحفے تحائف دوروں
 جس تے راضی اللہ ہووے ملے قرب حضوروں
 اک دن مجلس اندر بیٹھے شامل لوگ ہزاراں
 تحفے آن کے حاضر کیتے پنج شاہی درباراں

اک شخص نے مجلس اندر اٹھ کے عرض سنائی
 قاتل زہر ہے اس ڈبی پنج مڑے ہتھ جو آئی
 سخت اوکھیری زہر ایہ حضرت ہتھ چڑا بھی لاوے
 پیالوں صابن لالا تھوے اثر اسد انے جاوے
 مُشک اسدی اک ماسہ لگے جبکہ ہاتھی تپاں
 دو جاساہ مٹر لین نہ دیندی مارے نال ایذاں
 جے تہہرتی تے قطرہ لگے ساڑے نال زمیناں
 صدیاں تک نہ سبزہ جھڑا اتنا اثر کمینہ
 سب زہراں تھیں اوکھی حضرت ڈاڈا اثر دکھاوے
 شاہاں دے خزانے اندر ایہ پیٹری نہ تھیاوے
 حضرت ولید ایہ گلاں سُن کے اُس ڈبی ہتھ پایا
 کھول ڈبی اوہ زہرے والی تلی تے اُلٹایا
 پڑھ بسم اللہ پھکی انہاں مُنہ دے پنج دے ماری
 پانی باہجہ زہر اُس کھا دی دیکھے مجلس ساری
 حضرت نے مٹر گلاں لایاں زہراں اثر نہ کیسا
 نہ حضرت نے ہتھ مڑ تھوے ناہیں پانی پیتا
 مجلس والے نال حسیہ انی دیکھن سب تماشہ
 زہر مضم ایوں کر کیسا چوگ فچکے جیوں باشا

دیکھ کر امت مرد پچھے دی لوکاں کو حیرانی
 زہر دوا برابری وادہ طاقت سبحانی
 کافہ دیکھ کے مومن ہوئے سبھاں ہدایت پائی
 زہر پچاندے مردربانے جیونکر دودھ ملائی
 ولی اللہ دے نازاں داتے خیر پاندے درگاہوں
 مرداں کو رب طاقت بخشے اپنے فضل الہیوں
 ولیاں دے دروازے اُتے درد نہ رہندا کائی
 صدق یقین مکمل کر کے اُس دروازے جائی
 جے توں منگیں سوئی ملیں ولیاں دے درباروں
 کیہڑی شے جیہڑی نہ ملدی دیکھیں اُس بازاروں

در بیان تو بہ حضرت ابو علی شفیقؑ

کہندے ہیں بلخ دے اندر قحطِ پیار اک سالے
 خلقت اُتے قیامت گزری کر دے پھر نہ سہا لے
 انساناں انساناں تائیں کپ ٹلک کے سا کھا دا
 اتنا ظالم قحط کوئی ہو یا بلخ اندر سی پیدا
 ہر پاسے تہائی لگی چلدا نہ کبھ چارا
 ظالم نہیکہ ستاندی جدوں روگ ہوندا ہے پہارا
 مانواں مَن اُس قحطے اندر کھا دا بچیاں تائیں
 اکدوجے دے کھے لگے کر دے کھائیں کھائیں
 ہر اک پاسے نفسا نفسی کھولے مُنہ بلا سیاں
 اک جوان ہزارے اندر بچے وانگ سدا سیاں
 اس کولوں کے سُن پچھیا دیں اوہ مسرور دلیرا
 پنچیں اِس طوفانے دے پنج مطلب کے ہے تیرا

خلقت موت شکنجے پھسی ہر بہرے حیرانی
 تو ہزارے اندر پھیں ایسی کے گل آئی
 آکھن لگا پھن والا گل سن لو اک پیائی
 جس مالک دایں ہاں نو کراں کو فکر نہ کائی
 اس گراں دے کولوں زیادہ اُس دے کول زراعتاں
 کھلا رزق کھلا دے کو کے پچھدے ہو باتاں
 مگو فکر ذرا نہ کوئی رنج رنج رُطیاں کھاندا
 دیکھ کے خلقت والا حالا دل پھن تے آندا
 جدوں شقیق دے کن تائیں پھچیا ایہ آوانہ
 گئے فکر اندیشے سارے روح ہو یا فسر تازہ
 کر کے منہ اسماناں دے دل چینک مار بُلایا
 اس کو ناز اپنے مالک تے مڑیا بار خدایا
 اوہ بھی اک مخلوق ہے تڑی دنیا اُس ہتھ آئی
 تو مالک رزاق سبحاں دا اس پنج شک نہ کائی
 جس دا مالک تو ہمیشہ اوہ محتاج نہ ہووے
 روزی دی کے فکر ہووے اُس، مٹھی نیندر سووے
 توبہ مڑی معاف کریں توں مڑیاں پہل تقصیراں
 اتنے روز لنگھائے اینویں کر کر میں تذبذبیراں

مالک آپ موجود سرے تے فکر ہووے کس گل دی
 تو رزاق تو پالنے والا، لکھت روز ازل دی
 صدق نال توبہ اُس کیتی دلوں منوں جالوں
 مالک اگے سر جھکایا شان ملی درگاہوں
 حضرت شقیق دی توبہ کارن ہو یا فضل الہی
 گیا قحط بلخ دے بچوں مٹر سہولت آئی
 اک مرد دی توبہ کارن لوکاں سُن سکھ پایا
 شاد کیتا دل گیراں تائیں واہ امری دیا جیا
 کامل مرد خدا دے اگے لاوَن جَدوں پکاراں
 اُس چمن خنزاں نہ آوے رہن رنت بہاراں
 ولیاں دی گل موڑے ناہیں پاک خداوند سائیں
 ولی جَدوں وسید بن دے بخشے لکھ خطائیں
 ولی اللہ تک پہلی پوہڑی دل دی صدق صفائی
 خالق دے دربار اوہ پہنچے حُب جسدے دل آئی

قصہ اک درویشِ خدا مت وا

ذوالنون مصریٰ فرماندے اک واری میں تائیں
 دریا دے سفر دے اندر کشتی پنج اک جائیں
 چم سارے لوک بیٹھے سن کشتی دے پنج زل کے
 میں وی اک طرف آ بیٹھاں دوروں آیا چل کے
 سامے رل مل بیٹھے دے سن کر کے خوب سمہالا
 اک درویش الگ بے بیٹھا سوہنی صورت والا
 اسدا رنگ جلالِ ہنیں تے نوڑ دوروں چھلکاوے
 اکھیاں مت جیاں مئے پیریاں کیڑا نظر ملاوے
 مست الت بیٹھا متانہ دنیا تھیں بیگانہ
 اللہ جس تے راضی ہووے دیکھے چال زمانہ
 مڑے دل خواہش ہوئی خدمت اندر جا کے
 کراں سلام تعظیم میں اس کو ادب نال سنا کے

رعب اُس دے تھیں بول نہ سکیاں رہیاں ڈردا چھکدا
 دل پنج لکھ ہزار تعظیماں موہنوں بول نہ سکدا
 کشتی چل دی دُوبھے ہوئی اس دریا دے اندر
 ڈونگے پہیت دلاں دے سمجھو جو نکر کوئی سمندر
 اتنے بچوں اک شخص نے لائی آن تہائی
 جواہراتاں دی تھیلی مڑی دہسو کس چھپائی
 تہمت لائی درویشے اُتے کردا زور پکاراں
 سترے جیسے ڈاکو اسان ڈٹھے کمی ہزاراں
 واپس کر دے تھیلی مڑی چپ چھپتا، سو کے
 شکل بنا درویشاں والی دیندائیں توں ہوکھے
 میں جواب دتا اُس تائیں گل شنیں اک پھیائی
 گیاں تنگ کریں اُس تائیں ایہہ گل جچدی ناہی
 میں درویشے کو لوں پھیا کر کے منست زاری
 حضرت شک ٹساں تے کردا ہے ایہہ شخص ازادی
 سُن کے گل درویشے مڑی اسمان داہر ڈٹھا
 موہنوں گل کوئی نہ کیسی نہ کوئی جواب ہی دتا
 فرسمندر دے پانی تے اُس تہیاں جمایا
 آیا جدوں جلالے اندر صورت رنگ بٹایا
 ڈٹھا اسان سمندر بچوں ٹھیاں اُتے آیاں

موتی لعل نہیں پنج پکڑے دیون آن بدھایاں
 درویشے اک بھی کولوں موتی حاصل کیتا
 اُس شخصے دی چہولی تہریا رہیا چپ چہیتا
 جلدی نال کھدا اٹھ ہو یا تہمت اُس سہمالی
 نجل سمندر اُتے کھلتا کر کے چال نرالی
 پانی اُتے سُر دا سُر دا پھچیا پار کنارے
 دیکھدے دیکھدے خشکی اُتے تیتے جل اتارے
 اوہ پانی دے اُتے سُر دا دیکھن لوکی سارے
 جیاں شیشے اُتے کوئی سُر دا نال قرارے
 نہ پانی پیراں نال لگدا نہ ہی ڈبدا پہچبدا
 پانی ایسا تابع ڈٹھا کہ پیرناہیں پنج کھبدا
 سارے دیکھ کرامت اُسی تو بہ تو بہ کردے
 سب حیران پریشان ہوئے اچاسا نہ پہرے
 ساعت کچھ اک ہور شخص من جیب اپنے ہتھ پایا
 قہیلی کدھ مالک کو دتی خود ڈا ہڈا مہربایا
 پکڑے پیرتے معافی منگے معاف کرو تقصیراں
 قہیلی دیکھ مڑا دل پھلیا چلیاں نہ تدبیراں
 مڑی نیت کھوئی ہوئی میں ہاں چور کسا ندا

۲۲۲
ماروپہا نویں معاف کرو یا میں ملزم کہاندا
مکو سخت حیرانی ہوئی دل ڈا ہڈا پچھتایا
ہتھوں باز گی اڈ مڑے ویلانہ ہتھ آیا
میں کچھ حاصل کیتا ہووے اُس مستانے کولوں
کدوں اُس مڑے ہتھ لگنا کس اگے گل کھولوں

قصہ حضرت ابو عبد اللہ احمد بن یحییٰ

حسبوں نصیبوں حضرت عبد اللہؑ ہر ہر صفتوں اعلیٰ
 کامل مرد ولی خدا دا اودہ محبوب نرالا
 جس کو آپے طاقت بخشے آپ خداوند سائیں
 دنیا اُتے اُس بندے کو غیر دی حاجت ناہیں
 دتی قوت عبد اللہ تائیں دانہ بدھ شماراں
 اُنڈے دروازے توں ملدا کامل فیض ہزاراں
 مرد خدا دا چھتے بیہندا کر کے خوب ٹھکانہ
 اُسے قدماں تے جھکدا ہے ہر ویلے زمانہ
 حضرت جُنیدؒ دے تھان تے اُس سن بیعت کیسی
 قطبان والا رتبہ پایا نال دے دی نعمتی
 زہد عبادت پیچ عبد اللہؑ لا ثانی کہلاندا
 تقویٰ نال سخاوت دے پیچ بہتی لذت پاندا

اک دن جاں عبداللہؒ اگے مجوسی آن کھلویا
 حُسنِ دیکھ مجوسی والا، دل فسکاں پنج ہو یا
 سوہنی صورت نین رسیلے کیسا رنگ جمایا
 چن نالوں مُنہ چمکے اُسا ہر سو چاٹن لایا
 دیکھ کے رنگ جمال و ڈیرا کر دا دل تدبیراں
 اس صورت ہے اگ پنج سڑنا لکھیاں رب تقدیراں
 اتنی سوہنی صورت رہا اک دن دودھ جاسی
 ایہہ اکھیاں ایہہ ہوٹھ ایہہ مٹھا اگ اینہاں کوکھای
 حضرت جنیدؒ اس رستے لگھے پھنسا کر اشارہ
 جواب دین عبداللہؒ مڑ کے ٹکر سپا دل پیہارا
 اتنی سوہنی صورت اسدی اوڑک کے اس کھڑنا
 اک دن اس محبوب شکل نے اگ اندر ہے سڑنا
 مُن کے گل تمامی اُسدی حضرت مڑ کے بولے
 مڑی گل اک مُن نادانا کیاں کھاندیں ہچکولے
 جس گلے پنج تو ڈب گیا ہیں کھیڈ نفس داسارا
 پڑھ لا حول یہ تو بہ کرتوں پاسیں سخت خسارہ
 عبرت دی نگاہ نال دیکھیں رہیں ہمیشہ ڈردا
 اللہ نال دخل کے ٹٹرا جو چاہوے اوہ کسرا

مالک سُن جو پیدا کیتی ہر اک شے پیاری
 اک یقین اک چنگیریاں شکلاں ایہہ بن کم بخاری
 قدرت نے ہر ذرے تائیں بخشی صفت حضوروں
 کس کو اک دے اندر ساڑے کس کو بخشے نوروں
 اپنے کم اوہ آپے جانے جیڑا سب داسائیں
 کیڑا حسن دوزخ پنج جلسی ایہہ تڑا کم نائیں
 ہر گل دے پنج عبرت کہنا ہوندا کم فقیراں
 بے اوہ چاہوے غالب کردا کتا پیر شیراں
 توبہ کر تو اے نادانا اُس دے کم نیارے
 نیکیاں کو بھی اک پنج سٹے آوے جدوں تہارے
 بے علماں تے راضی ہو کے دیند اسگ ہمارے
 نافرماناں تائیں بخشے سکھ آرام ہے سارے
 حضرت جنید ایہہ گلاں کر کے ہو یا اُتھوں راہی
 عبد اللہ دے دلوں لھتی حفظ کلام الہی
 حفظ قرآن کیتا سا اُس سُن ہر ویلے سی پڑھدا
 سب کچھ پیل گیا اُس تائیں حرف نہ مہنتے چڑھدا
 عبد اللہ سر سجدے رکھ کے روو کے کرے پکاراں
 ہوئی پیل ماہرے یقین رہا بیٹھا کوکان ماراں

تین سال اسی پنج گزرے روندا تہ کر لاند
 اک لفظ قرآنے والا یاد نہ اُس کو آندا
 ہو کے عاجز کرے پکاراں یارب مٹے تائیں
 پہل مٹری دی معافی دیویں اپنا فضل کمائیں
 ہوئی پہل مٹے تھیں مولیٰ تو غفار کہاویں
 بخشش کر اپنے درباروں عملاں تے نہ جاویں
 میں بدکار او گنہارا رو رو عرض سناواں
 تاب نہ رکھاں در تڑپے تے میں آندا شرماواں
 تڑپے سال ہوئے جد پورے مولیٰ فضل کمایا
 سارا علم قرآنے والا مٹا اُس دے ہتھ آیا
 رو رو رات تہاڑی منگدرب کو لوں امداداں
 توبہ ہوئی قبول فرمادی سُنیاں رب فریاداں
 نکلی جی خطا دے پیروں کتنی سختی چائی
 جیہڑے رات تہاڑی ضرے نافرمان سودائی
 نیکی داکم کر دے ناہیں پہل کے جیہڑے بندے
 روز قیامت اللہ اگے اوڑک جاسن شنیچے
 مٹا کے ٹھکانا ہوسی میں بدکار کول
 رات دے مشقال برابر نہ کوئی کم سول

ہر ہر سادہ خطایاں ہوون بعد سادہ آدے
 دل پنج آس نبی دے دردی جے رب فضل کماوے
 ورنہ بدھے طینکے کھلین مڑے جے مہنہ کالے
 جیہڑے رد ہونے درگا ہوں انہاں کون بہالے
 تونے ہی اپنا فضل کماویں اے مڑیا رب سائیاں
 پاک نبی سرور دے صدقے بخشیں کل خطایاں

کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

لکھیا ظاہرِ پنج قسراں
کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ
جس دن بندہ ہوں گیاں اکھیاں
ننگ ٹپڑے نہ مجلس سکھیاں
سٹی بیٹھ دبا سن تھیکو
جہاں نال پیرتیاں رکھیاں
باغی نہ تو بن انسان
کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

جیٹا اس دنیا تے آیا
جن ملک انساناں جایا
جنت بوٹا یا جنگل دریا
پہاںویں ہووے رنگ سنوایا
بہار ہووے یا رت خزان
کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

گئے کہ صدہیں آدم حوّا
نہ رہے اتھے حضرت موسیٰ
یونس، یوسف نہ ایوب
ابراہیم نہ نبی عیسیٰ

۲۵۱
هُودٌ، یعقوبؑ نہ سلیمانؑ

کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَان

بنی پاک عبداللہؑ دا جایا نبیاں داسردار کہایا

مح، ہی اُچیاں صفتاں والا جس سُن رب دا عرش سجایا

شُطری قدرت واہ سُبحان

کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَان

دنیا بچ کتنے جاہل اُٹھ کتنے صالح صابر اُٹھ

نہ اودہ تخت نہ تختاں والے کتنے سامری، آذر اُٹھ

مُطر ہنہ ملیا پتہ نشان

کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَان

نہ رہے قیصر، کسریٰ باقی نہ اکابر، بصر باقی

نہ رہیں ایہہ رونق میلے نہ کوئی صُغریٰ، کُبریٰ باقی

رہیا سکندر نہ لقمان

کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَان

نمرود نہ اُسد دعویٰ رہیا نہ فرعون دا تابع رہیا

نہ شداد، نہ جنت اُسدی قارون کوہنت پھتادار رہیا

ہٹ گئے سارے شان گمان

کُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَان

رستم کھاڑے پنج بنگارے افلاطون جسے بازی ہمارے
اس کھاڑے پنج باری باری دہن گئے فن کتنے بچارے
آئے ہمدے گئے حیران

کُل من علیہا فان
کُجاں صبر پیا لے پیتے نال تحمل سب کم جیتے
حلیمی دے پنج اللہ راضی کتنے رہے چپ چوپیتے
آخر چھوڑنا پیا جہان

کُل من علیہا فان
رات ہمیشہ رہندی ناہیں تیار اک جانی بہندی ناہیں
تہرپ چھاں نالوں اے نادانا خوشی غمی بھی رہندی ناہیں
اگے دا کجھ کر تہیان

کُل من علیہا فان
کتنے باغ پھلاں کوں بکدے کمی تقدیراں ہتھوں بکھدے
مُل مٹی دا پیندا کدھرے کسی شہر نہ میرے بکدے
غافل کیاں ہیں اے نادان

کُل من علیہا فان
نال طوفاناں لڑوے کتنے اک پنج ڈٹھے سڑوے کتنے
کتنے بچھی کھل لوا ندے ڈٹھے سولی چڑھدے کتنے

مٹی کھادے بڑے سلطان

گل من علیہا فان

ایسا نہ زور آور رہا سی نہ اکبر نہ بابر رہا سی

نہ رہیں گے دینہ چن تار نہ خلیل نہ آذر رہا سی

نہ رہیں گے زمین آسمان

گل من علیہا فان

کہتے قافلے لنگے دٹھے رنگاں پہنچتے لنگے دٹھے

تختاں والے وقتاں برس در در پھر دے منگے دٹھے

موت سن کھادے کیڑے جوان

گل من علیہا فان

آئے سپر فقیر ہزاراں عشق دے ہوئے سپر ہزاراں

کئی ہمدے خوشیاں اندر دٹھے میں دل گھر ہزاراں

کہتے ماہر تپہ کمان

گل من علیہا فان

کہتے عالم فاضل آئے کہتے آن پڑھ جاہل آئے

روپ سروپ حسن دشائقی لکھاں ہو کے نکالیں آئے

بڑے عاقل بچے تیراں

گل من علیہا فان

اُکے لکھاں زور دکھاندے مظلوماں تے رحم نہ کھاندے
دنیا داری سر تھیں پہاڑی سائل دے ہتھ خیر نہ باندے
مغزوں والے کرن تہیان

کُل من علیہا فان
کتے پنچ ہوا دے اُڈ دے کتے کھاڑے دے پنچ گڑ دے
ٹٹھے مچ ملاج سیانے پنچ دریاواں کانگاں رُہڑ دے
چڑھدے لیندے کئی طوفان
کُل من علیہا فان

صلاح الدینؒ ن زور بے لایا غازی اپنا ناں تہسرایا
ہتھ بابا جید شاہ زور اں ن خیبر دا در پٹ گمّایا
ہیں گئے اپنا زور جوان
کُل من علیہا فان

کتے بسدے موجاں اندر لکھاں لشکر فوجاں اندر
رات تہیڑی فر دے کتے نویاں نویاں کھوجاں اندر
آخر ویلے سب حیران

کُل من علیہا فان
نہ موسیٰؑ نہ جلوہ طوّر رہیا تبریز نہ شاہ منصور
مانواں نالوں پنچے بچھڑن تو کس گلوں میں مغسور

رہتسی ابد خدای شان

کُل من علیہا فان

کہتے وقت گنارن اوکھا ہر اک نال کماون تہو کھا
مکر چھوٹھ فریباں دے نال گزرے نہ اک چھٹ بھی سوکھا

اوڑک دل پنج رہے ارمان

کُل من علیہا فان

لکھاں بن بن عاشق آئے زلف سن کہتے دل پہلائے
لکھ ہزار حسن دے جلوے اس تہرق دے پنج سماءے

کڑھر گئے ادھ شاہ زمان

کُل من علیہا فان

نہ یوسف زلیخا رہسی سوہنی ہیر نہ لیلہ رہسی
بن دی نال بگڑ دی رہسی اچی شان نہ ادنی رہسی

مٹ گئے آذر دے بستان

کُل من علیہا فان

راختا فسر یا کن سلاکے جمنوں پکڑے جنگل ٹہاکے
عاشق اپنی بازی جتیا کر بلا پنج سر کٹاکے

پیٹوں ملیا تھل میدان

کُل من علیہا فان

نہ کوئی گوراکالا رہتسی نہ کوئی دولت والا رہسی
نہ چنگیاں نہ منیاں شکلاں نہ ساتی نہ پیالہ رہسی

نہ ہی رہیا چنگیز خان

کل من علیہا فان

نہ رہیں ایہہ محل منارے نہ جو بن دے شوخ نظارے
رنگ خوشبو ایہہ رونق میلے مٹ جائن گے اوڑک سارے

نہ خوش آمد نہ احسان

کل من علیہا فان

صدانہ رہیں ایہہ بیت خانے ایہہ منارے ایہہ مے خانے
اس بستی کدھ رہنا غافل مٹ تجلین ایہہ شوخیرانے

آخر ہوں سب دیران

کل من علیہا فان

ایہہ دنیا ہے اوڑک فانی رومی، شامی نہ ایرانی
عربی، عجمی نہ کوئی مصری روسی، چینی نہ جاپانی

سید، مغل نہ افغان

کل من علیہا فان

مال خزانے کس کم آسن یار بیگانے کس کم آسن
ایہہ دولت ایہہ محل منارے ایہہ یرانے کس کم آسن

نہ ہو سن یا قوت مر جان

کل من علیہا فان

صدائیں تو رسدے رہنا انہاں کہراں پنج بسدے رہنا

روز نہ یاراں دی محفل پنج کھڑکھڑ کر کے ہسدے رہنا

کے دہستی فرسہ چھوٹھی شان

کل من علیہا فان

ہے ساری صفات اُسے دی آخر رہی ذات اُسے دی

اے غافل تو نہ ہو باغی پوری ہوئی بات اُسے دی

مجسود جس دے فرمان

کل من علیہا فان

*

نوٹ :-

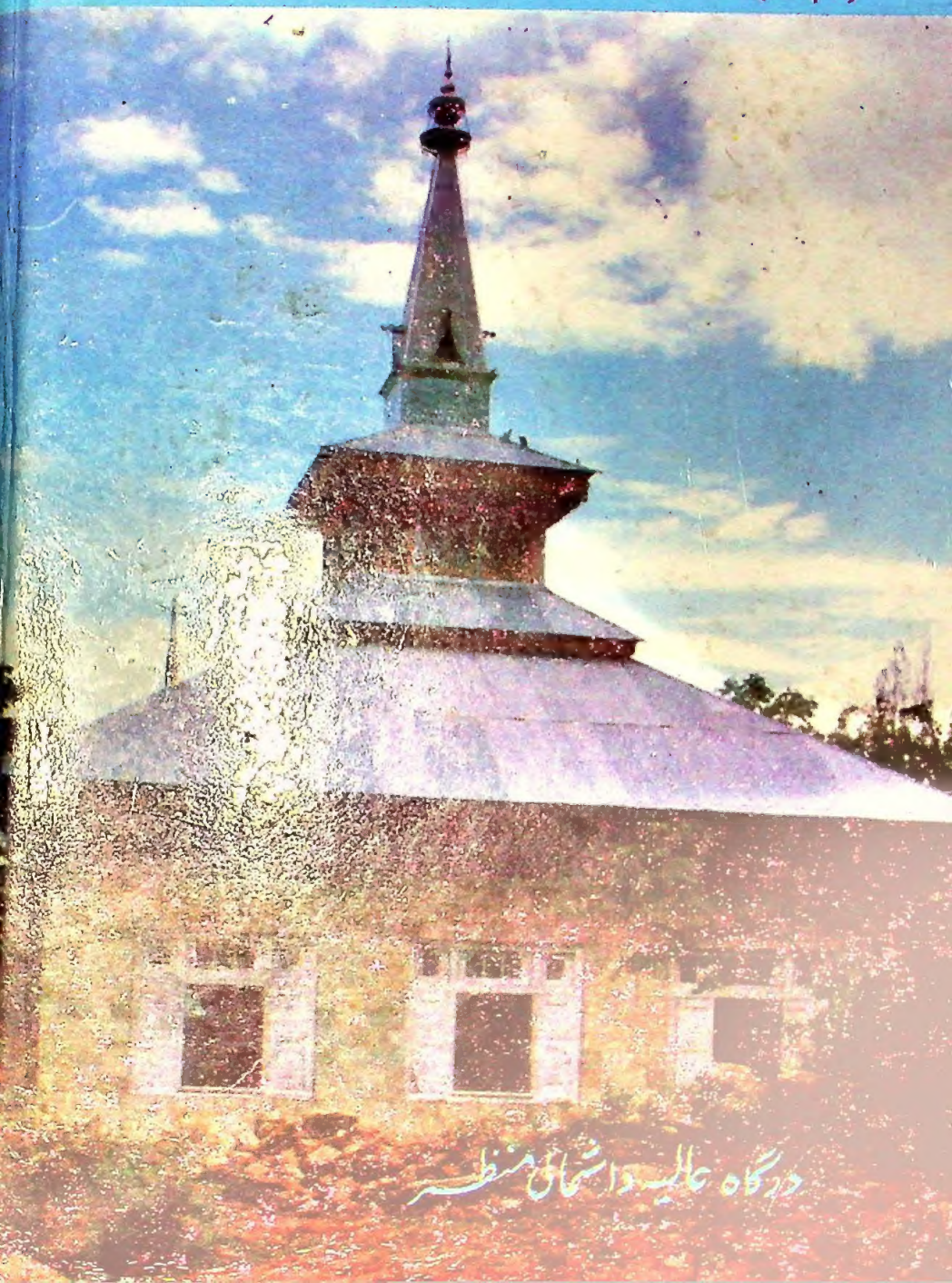
تمام معتقد حضرات کو گزارش کی جاتی ہے کہ سرکار
حضرت نانکجا باجی صاحب رحمۃ اللہ علیہ دی سوانح حیات اُتے مکمل کتاب
اردو نشر پینچ زیر طبع ہے۔ اس واسطے جس صاحب کو بھی سرکار دی زندگی دے
متعلق کوئی گل، واقعہ یا کرامت یاد ہووے۔ اوہ مندرجہ ذیل پتے اُتے بذریعہ
ڈاک رابطہ کر کے مشکور فرماون۔ تاکہ مصنف سرکار دی زندگی دے ہر پہلو تھیں
روشناس ہو سکے اُن دی پاک زندگی کو عوام دے اگے اک نہایت حسین
تحفے دے طور کتاب دی صورت پینچ پیش کر سکے۔ بات ایمان داری ہوو
سچائی دی ہے۔ مبالغہ کرنے والا سخت گنہگار ہوئی۔

باقی میں انہاں حضراتاں دا نہایت ہی مشکور ہو ساں جیہڑے اس
کار سعید پینچ بندہ نا چیز دا ہتھ بٹاسن۔

- (۱) سید مجروح ملنگامی پتہ اسطراں ہے :-
(۲) سید اقبال ملنگامی
موضع وڈا کھانہ ملنگام (سید آباد) جموں اینڈ کشمیر کلچرل
تعمیل بانڈی پورہ - بازار مولہ کشمیر
اکادمی، لالہ مٹھی، سرسنگر

TRIBAL RESEARCH AND CULTURAL FOUNDATION (Regd.)

درگاه عالیہ و اشہائی منظر